

Cijfersverslag 2020

Inhoudstafel

1	Voorwoord	3
2	Waarom een cijfersverslag?	4
2.1	Woordenlijst	4
3	Meldingen	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Specifieke meldingen in verband met de COVID-19-pandemie	9
3.3	Totaal aantal meldingen ontvangen in 2020	10
3.4	Meervoudige meldingen	17
4	Dossiers	21
4.1	Analyse van nieuwe dossiers per domein	21
4.2	Dossiers die specifiek verband houden met de COVID-19-pandemie	26
4.3	Afgesloten dossiers	28
4.4	Plaats van de feiten	30
4.5	Dossiers uitgesplitst volgens gender	32
5	Analyse nieuwe dossiers per domein	33
5.1	Werk: 603 dossiers	33
5.2	Goederen en diensten: 600 dossiers	35
5.3	Media/internet: 348 dossiers	41
5.4	Samenleving: 208 dossiers	44
5.5	Onderwijs: 174 dossiers	47
5.6	Politie en justitie: 124 dossiers	50
5.7	Diverse activiteiten: 76 dossiers	52
5.8	Sociale bescherming: 29 dossiers	54
6	Analyse nieuwe dossiers per discriminatiegrond	56
6.1	Zogenaamde raciale criteria: 956 dossiers	56
6.1.1	Antisemitisme en negationisme	57
6.1.2	Roma en woonwagenbewoners	60
6.2	Handicap: 519 dossiers	61
6.3	Geloof of levensbeschouwing: 261 dossiers	63
6.4	Vermogen: 187 dossiers	66
6.5	Leeftijd: 172 dossiers	68

6.6	<i>Gezondheidstoestand: 162 dossiers</i>	69
6.7	<i>Seksuele geaardheid: 109 dossiers</i>	71
7	Verboden gedrag	73
7.1	<i>Haatboodschappen</i>	74
7.2	<i>Haatmisdrijven</i>	75
8	Deelstaten	77
8.1	<i>Federaal</i>	77
8.1.1	De federale overheid als werkgever: 26 dossiers	77
8.1.2	Openbaar vervoer (NMBS/INFRABEL/NMBS-HOLDING): 14 dossiers	77
8.1.3	Politie en justitie: 81 dossiers	78
8.1.4	Sociale bescherming: 29 dossiers	78
8.2	<i>Wallonië</i>	78
8.2.1	De Waalse overheid als werkgever: 5 dossiers.....	78
8.2.2	Werk in Wallonië: 122 dossiers	78
8.2.3	Huisvesting in Wallonië: 117 dossiers	79
8.2.4	Openbaar vervoer (TEC) in Wallonië: 3 dossiers	80
8.3	<i>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>	81
8.3.1	De Brusselse overheid als werkgever: 4 dossiers	81
8.3.2	Werk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 178 dossiers.....	81
8.3.3	Huisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 55 dossiers.....	82
8.3.4	Openbaar vervoer (MIVB) in het Brussels Gewest: 2 dossiers	82
8.4	<i>Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest</i>	83
8.4.1	De overheid als werkgever: 9 dossiers	83
8.4.2	Werk in het Vlaams Gewest: 252 dossiers	83
8.4.3	Huisvesting in het Vlaams Gewest: 110 dossiers.....	84
8.4.4	Onderwijs in Vlaanderen: 67 dossiers	85
8.4.5	Openbaar vervoer (De Lijn) in het Vlaams Gewest: 11 dossiers.....	86
8.5	<i>Franse Gemeenschap</i>	86
8.5.1	De Franse Gemeenschap als werkgever: 7 dossiers	86
8.5.2	Onderwijs in de Franse Gemeenschap: 93 dossiers	86
8.6	<i>Duitstalige Gemeenschap</i>	87
8.6.1	Onderwijs in de Duitstalige Gemeenschap: 0 dossiers.....	87
9	Rechtszaken: 17 dossiers	88
10	Begeleiding en opleiding	90
10.1	<i>Impact van de gezondheidscrisis op de informatie-, bewustmakings- en opleidingsactiviteiten</i>	90
10.2	<i>Opvallend succes voor online opleiding eDiv</i>	92
11	Communicatie (website en sociale media)	94

1 Voorwoord

Dit cijfersverslag 2020 geeft een overzicht van de dagelijkse werking van Unia en haar verschillende activiteiten. In de loop der jaren heeft Unia zich in diverse domeinen gespecialiseerd:

- We behandelen meldingen en individuele dossiers over situaties van discriminatie.
- We organiseren informatie- en bewustmakingscampagnes en stellen begeleiding en opleidingen voor aan personen of organisaties die een diversiteitsbeleid willen voeren.
- We voeren onderzoeken en wetenschappelijke studies uit rond discriminatie op de werkvloer, op school, op de huisvestingsmarkt ... Met onze publicaties en statistieken informeren we de overheden, de academische wereld en een groot aantal gespecialiseerde instanties over discriminatie en diversiteit.
- We geven advies en aanbevelingen aan de overheden en aan organisaties. Dat doen we zowel op eigen initiatief als naar aanleiding van een vraag.

Dit cijfersverslag licht de activiteiten van Unia toe en vat ze samen in statistieken. Het verschilt echter van het jaarverslag 2020¹: de twee verslagen vullen elkaar aan en moeten dus naast elkaar worden gelezen. Het jaarverslag heeft een meer kwalitatieve focus, met onze aanbevelingen, ons strategisch plan en onze lokale en internationale activiteiten. Het geeft bovendien veel voorbeelden die verband houden met onze bevoegdheden. Het cijfersverslag daarentegen heeft een kwantitatieve focus. Het analyseert gedetailleerd de trends in onze eerste hoofdpdracht: het behandelen van meldingen en dossiers over situaties van discriminatie. Het bevat ook gegevens over de rechtszaken, onze informatie- en bewustmakingscampagnes en onze opleidingen.

De studies en onderzoeken die Unia uitvoerde of bestelde staan niet in dit verslag, maar wel op onze website www.unia.be.

Unia stelt ook regionale verslagen op. Ze laten in detail zien hoe we werken met onze lokale contactpunten in Vlaanderen en Wallonië. Ook die verslagen zijn beschikbaar op onze website.

We willen evenwel wijzen op de methodologische beperkingen van dit verslag: het bevat enkel de cijfers van Unia en is niet bedoeld om representatief te zijn voor de verschillende aspecten van het fenomeen discriminatie in België.

---

¹ [Jaarverslag 2020](#)

2 Waarom een cijfersverslag?

Een van de wettelijke opdrachten van Unia is het behandelen van ‘individuele meldingen’. Iedereen kan contact opnemen met Unia voor een melding, een verzoek tot tussenkomst, een waarneming of een vraag over de antiracisme-, antidiscriminatie- en negationismewetgeving, maar ook over de grondrechten van personen met een handicap, zoals vastgelegd in het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (VRPH).

Unia is wettelijk bevoegd voor het behandelen van de volgende zaken:

- Discriminatie, met inbegrip van directe en indirecte discriminatie, de opdracht tot discriminatie en pesterijen die rechtstreeks verband houden met de criteria vermeld in de antidiscriminatiewetgeving (zie woordenlijst); in het geval van handicap omvat dit ook het weigeren van redelijke aanpassingen.
- Haatboodschappen (publieke uitingen van haat: aanzetten tot haat, discriminatie, geweld of segregatie). Ook ‘cyberhaat’ (haatboodschappen op het internet) en negationisme vallen hieronder.
- Haatmisdrijven ingegeven door vijandigheid tegenover een persoon of een groep vanwege hun afkomst, handicap, seksuele geaardheid of elk ander beschermd criterium in de antidiscriminatie- en antiracismewetgeving.

Is Unia bevoegd om een melding te behandelen en vraagt de melder een tussenkomst of individueel advies? Dan openen we een ‘individueel dossier’. Een melding of een dossier kan over een enkel discriminatiecriterium gaan of over verschillende criteria. Unia is bovendien wettelijk verplicht om jaarlijks een verslag te publiceren over haar activiteiten. We doen dat aan de hand van het jaarverslag en van dit gedetailleerde cijfersverslag.

2.1 Wordenlijst

Meldingen

Die term slaat op alle contactnames met Unia en haar lokale contactpunten in het kader van de bevoegdheden die zijn vastgelegd in artikel 6 van het samenwerkingsakkoord (B.S. van 5/03/2014). Het gaat om meldingen van vermoedelijke slachtoffers van discriminatie, haatmisdrijven of haatboodschappen, maar ook om getuigenissen, vragen of bekommernissen van derden of vragen van personen of organisaties die discriminatie in een concrete situatie willen vermijden. De meldingen kunnen ook gaan over de rechten van personen met een handicap zoals bepaald in het VN-verdrag van 13 december 2006.

Meervoudige meldingen

We gebruiken deze term voor meervoudige reacties op een enkel maatschappelijk verschijnsel. Dat kunnen bijvoorbeeld reacties zijn op een video die werd gepost op sociale media en waarvan de inhoud vragen oproept. In dergelijke situaties registreren we alle reacties en nemen we ze op in een ‘overkoepelend dossier’. Als we tien of meer meldingen voor een enkel feit hebben genoteerd, dan beschouwen we dit als een ‘meervoudige melding’. De gedetailleerde lijst staat in tabel 3 hierna.

Meldingen waarvoor Unia 'bevoegd of niet-bevoegd' is

Als we alle meldingen opnemen waarvoor we 'bevoegd of niet-bevoegd' zijn, dan willen we in een grafiek of tabel de aandacht vestigen op het Totaale aantal vragen dat Unia ontving. We willen hier de burgers laten zien die contact opnemen met ons voor onze specifieke bevoegdheden, maar ook de personen die we naar andere diensten moeten doorverwijzen. De meldingen die als 'niet-bevoegd' worden opgenomen hebben niet te maken met een van de 18 beschermde criteria waarvoor Unia bevoegd is.

Dossiers

Unia opent een dossier wanneer (1) de melding verwijst naar een discriminatiegrond waarvoor Unia bevoegd is of die betrekking heeft op de rechten van personen met een handicap en wanneer (2) de melder concreet advies of een andere tussenkomst verwacht. Het begrip 'dossier' houdt dus niet noodzakelijk verband met de ernst en de al dan niet bewezen aard van de feiten. Verschillende meldingen over dezelfde feiten worden in principe in eenzelfde dossier gebundeld.

Autosaisine

Unia beslist om op eigen initiatief een dossier te openen.

Maatschappelijke domeinen

Dit is de context waarin de gemelde feiten zich afspelen. De domeinen vallen grotendeels samen met het materiële toepassingsgebied van de wetten, decreten en ordonnanties rond antidiscriminatie en antiracisme (werk, goederen en diensten, onderwijs ...). Het verslag vermeldt daarnaast ook specifieke categorieën: uitlatingen in de media en op het internet, incidenten in een publieke ruimte (samenleving) en meldingen over de politie of justitie of over het gevangeniswezen.

Discriminatiegronden

Dit zijn de door de antidiscriminatiewetgeving (federale wetten, decreten en ordonnanties²) beschermde criteria. Overeenkomstig artikel 3 van het samenwerkingsakkoord hebben de wettelijke opdrachten van Unia betrekking op al die beschermde criteria (evenals op de rechten van personen met een handicap zoals bepaald in het VN-verdrag van 13 december 2006). Uitzonderingen zijn gender en aanverwante criteria (waarvoor het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen en in het Vlaams Gewest de Genderkamer bevoegd zijn) en taal (waarvoor nog geen bevoegde overheidsinstantie werd aangewezen).

Die zogenaamde 'beschermde' criteria zijn nationaliteit, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming, vermeend ras, handicap, seksuele geaardheid, leeftijd, vermogen, gezondheidstoestand, geloof of levensbeschouwing, geboorte, fysiek of genetisch kenmerk, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, burgerlijke staat, origine, sociale afkomst of positie en gezinssamenstelling (enkel in Wallonië).

---

²Deze teksten staan op de website www.unia.be, onder de rubriek Wetgeving (zie 'Discriminatielexicon').

De discriminatiegronden huidskleur, afkomst, nationaliteit en nationale of etnische afstamming en vermeend ras zijn in dit verslag opgenomen onder de algemene term 'zogenaamde raciale criteria'.

Discriminatie

Deze term omvat directe en indirecte discriminatie, opdracht tot discriminatie, pesterijen en het weigeren van redelijke aanpassingen voor een persoon met een handicap. Binnen hun respectieve toepassingsgebied worden die gedragingen verboden door de wetten, decreten en ordonnanties met betrekking tot antidiscriminatie en antiracisme.

Redelijke aanpassing

Een redelijke aanpassing is een concrete maatregel die zoveel mogelijk de negatieve effecten neutraliseert van een onaangepaste omgeving op de deelname van een persoon met een handicap aan het maatschappelijke leven. Redelijke aanpassingen zijn altijd afgestemd op een individueel probleem, wat ze onderscheidt van toegankelijkheid; ze bieden ook een structurele oplossing. Met andere woorden: elke situatie wordt individueel bekeken om een oplossing te vinden voor een hindernis waarmee een persoon in het dagelijkse leven wordt geconfronteerd. Het is echter wel waarschijnlijk – en zelfs wenselijk – dat die aanpassing later iedereen ten goede komt.

Haatmisdrijven

Haatmisdrijven zijn misdrijven of wandaden waarvoor een strafverzwaring mogelijk is als een van de drijfveren haat, misprijzen of vijandigheid tegenover een persoon is wegens een van de beschermde criteria.

Haatboodschappen

Unia groepeerde hieronder alle uitlatingen die aanzetten tot discriminatie, haat, geweld of segregatie tegenover een persoon of een groep wegens een van de beschermde criteria. Het kan dus onder andere gaan om racistische, islamofobe, homofobe, antisemitische of negationistische uitlatingen die strafbaar zijn volgens de wet. Het gaat niet om uitlatingen die, ondanks hun schokkende of kwetsende aard, onder de vrijheid van meningsuiting vallen. Het geldt ook voor de bepalingen die het negationisme bestraffen.

Gemiddelde van de afgelopen vijf jaar

Wanneer we het geanalyseerde jaar in dit verslag vergelijken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, berekenen we het gemiddelde van de Totaalen van het jaar 2015 tot en met 2019 en vergelijken we dat gemiddelde met het totaal van het jaar 2020.

Belangrijke opmerking over de n-waarde in de tabellen en de grafieken

Een dossier of een melding kan over meerdere discriminatiecriteria gaan. Hierdoor ligt de n-waarde in een aantal tabellen en grafieken hoger dan het effectieve aantal dossiers of meldingen.

3 Meldingen

3.1 Inleiding

2020 was een bijzonder jaar waarin we met talrijke veranderingen in onze levensstijl werden geconfronteerd in de strijd tegen de COVID-19-pandemie. Deze cijfers en de discriminatiegerelateerde verschijnselen vragen dus om wat context. Tijdens deze moeilijke periode zagen we immers verschillende problemen met betrekking tot de grondrechten opduiken. Sommige sectoren gingen volledig dicht, andere bleven functioneren vanop afstand, met behulp van schermen. En dat zowel voor werk, onderwijs en ook toegang tot bepaalde diensten. Met als gevolg dat de digitalisering van onze samenleving dit jaar een hoge vlucht kende, wat een directe impact had op een aantal bevolkingsgroepen, zoals oudere personen of personen met een handicap. Voor de mediasector betekent meer schermen ook meer aandacht voor wat er in de kranten en op het internet wordt gepubliceerd.

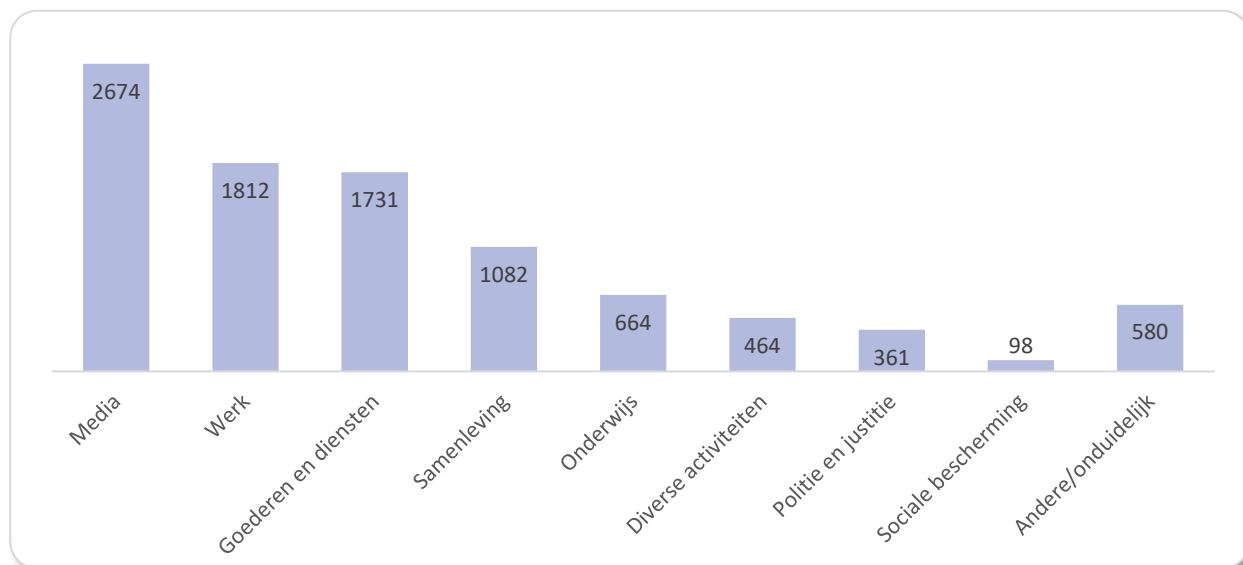
Unia opende in 2020 in totaal **9.466 meldingen**. Dat is bijna 11,7% meer dan in 2019. We moeten die stijging wel relativeren in verhouding tot het aantal feiten. Als we de meervoudige meldingen die we in 2019 en 2020 ontvingen ervan aftrekken, dan blijft het aantal meldingen bijna gelijk. Het verwerken van de meervoudige meldingen betekent voor Unia ook een aanzienlijke werklast.

Meer in het algemeen hechten we meer belang aan de analyses van de tendensen in de dossiers. Zo vermijden we dat we die 'massa-effecten' mee opnemen, de meldingen waar de melder geen concreet advies of een tussenkomst van ons verwacht en de meldingen die niet tot onze bevoegdheid behoren.

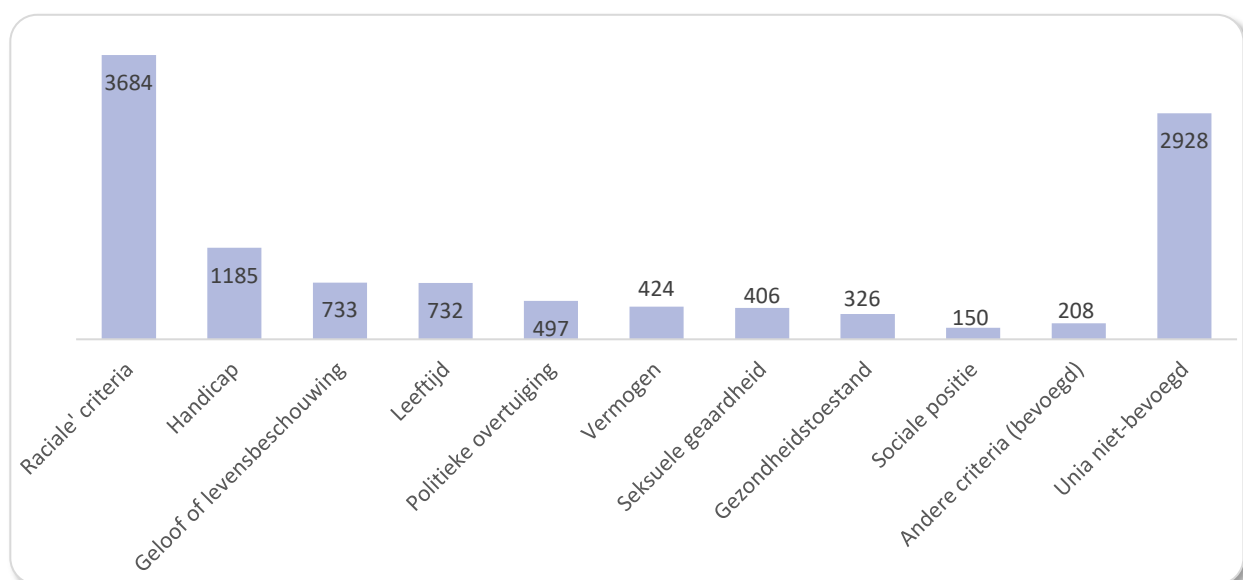
De domeinen

Als we de spreiding van de meldingen per domein analyseren, zien we dat de top drie bestaat uit media (28,2%), werk (19,1%) en toegang tot goederen en diensten (18,3%). Daarna volgen de meldingen in het domein samenleving (11,4%) en op de vijfde plaats staat onderwijs (7%).

Grafiek 1 - Meldingen in 2020 per domein (Unia bevoegd en niet-bevoegd³)**De criteria**

In de rangschikking van de eerste vijf criteria waarvoor er een beroep op ons wordt gedaan, vinden we bovenaan op de lijst de zogenaamde raciale criteria (32,7%), dan handicap (10,5%), geloof of levensbeschouwing en leeftijd (6,5%) en tot slot politieke overtuiging (4,4%). Vermogen, seksuele geaardheid en gezondheidstoestand zijn slechts goed voor 3,8%, 3,6% en 2,9% van alle geopende meldingen in 2020. 26% van de meldingen had geen betrekking op de domeinen van Unia.

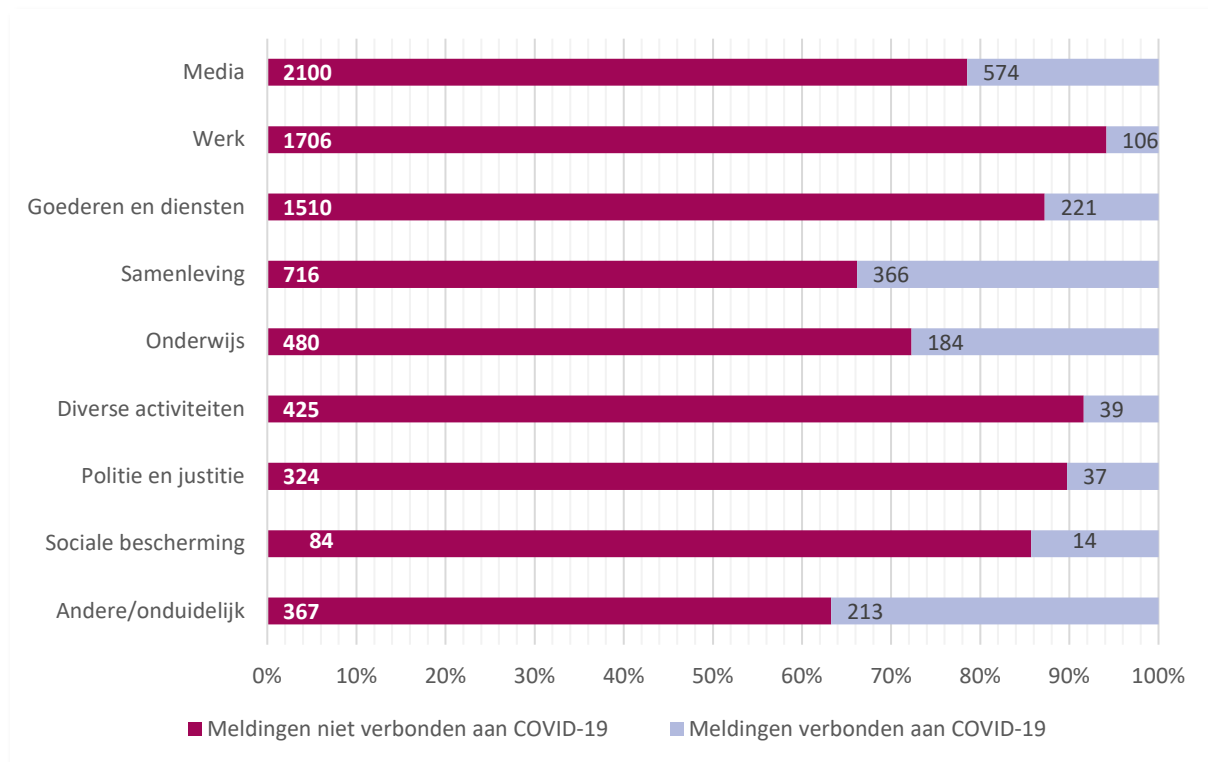
Grafiek 2 – Meldingen in 2020 per discriminatiecriterium (Unia bevoegd en niet-bevoegd)

³ De meldingen die zijn opgenomen als 'niet-bevoegd' houden geen verband met een van de beschermde criteria waarvoor Unia bevoegd is. Door alle 'bevoegde en niet-bevoegde' meldingen op te nemen willen we de aandacht vestigen op het totaal aantal vragen dat Unia heeft ontvangen. Zo willen we hier laten zien hoeveel burgers contact met ons opnemen voor onze specifieke bevoegdheden, maar ook hoeveel personen we naar andere diensten moeten doorverwijzen.

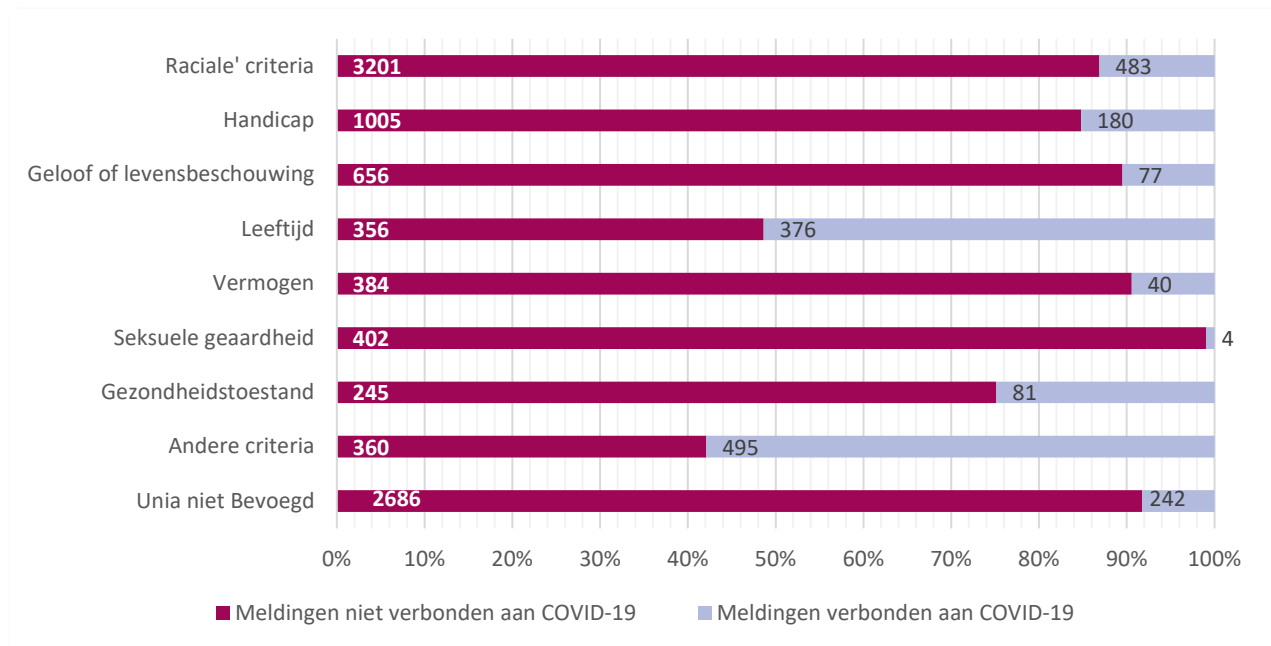
3.2 Specifieke meldingen in verband met de COVID-19-pandemie

In de inleiding legden we al uit dat de COVID-19-pandemie een impact had op de grondrechten. Dat leidde tot talrijke reacties over de impact van een aantal maatregelen in de domeinen waarvoor Unia bevoegd is. De grafiek hieronder laat zien hoeveel meldingen te maken hadden met de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Over het hele jaar hebben wij 1754 meldingen over de pandemie ontvangen, waarvan 1512 betrekking hadden op onze bevoegdheden, goed voor 16% van het Totaale aantal ontvangen meldingen. Merk op dat soms veel burgers contact met ons opnamen voor eenzelfde problematiek (die meervoudige meldingen zijn opgenomen in tabel 3 - p.17).

Grafiek 3 : aantal meldingen in 2020 per domein al dan niet verbonden aan de COVID-19-pandemie

Grafiek 4 : aantal meldingen in 2020 per discriminatiecriterium al dan niet verbonden aan de COVID-19-pandemie

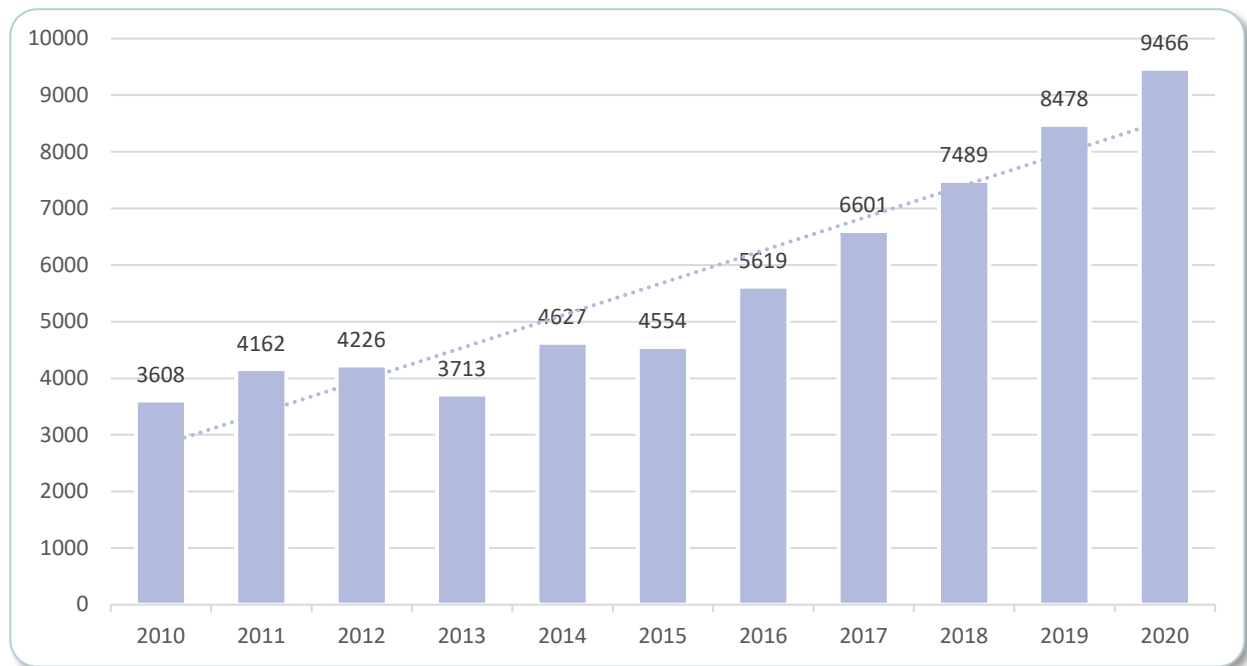
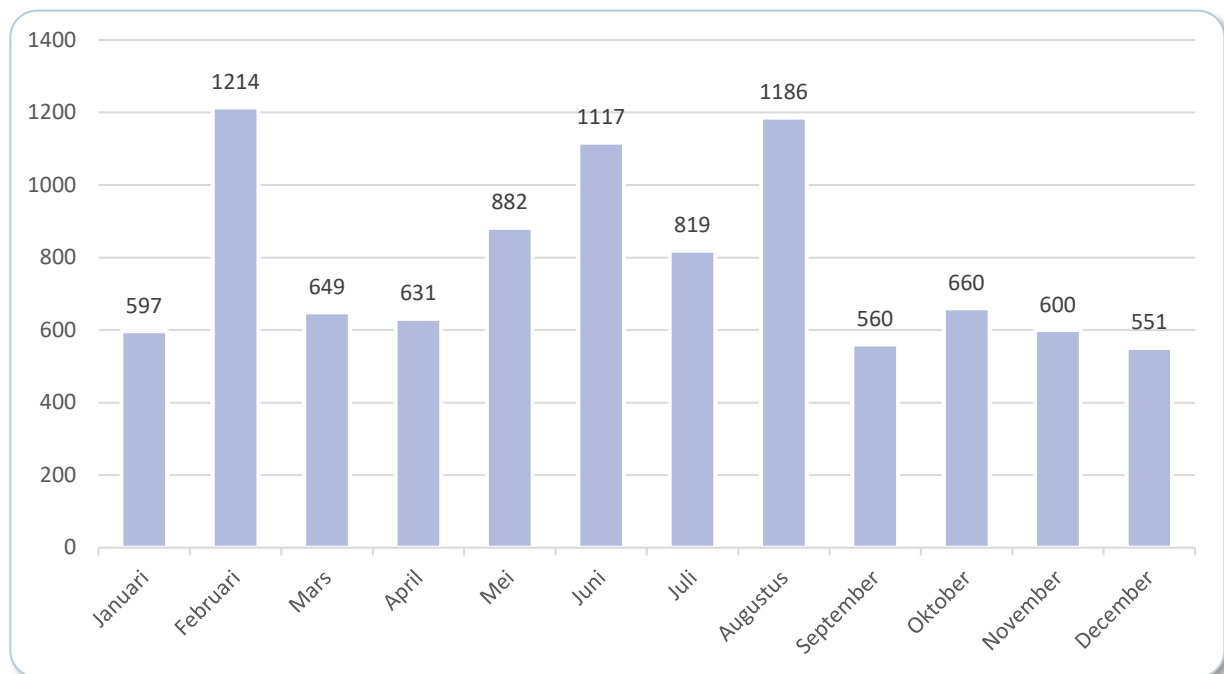

3.3 Totaal aantal meldingen ontvangen in 2020

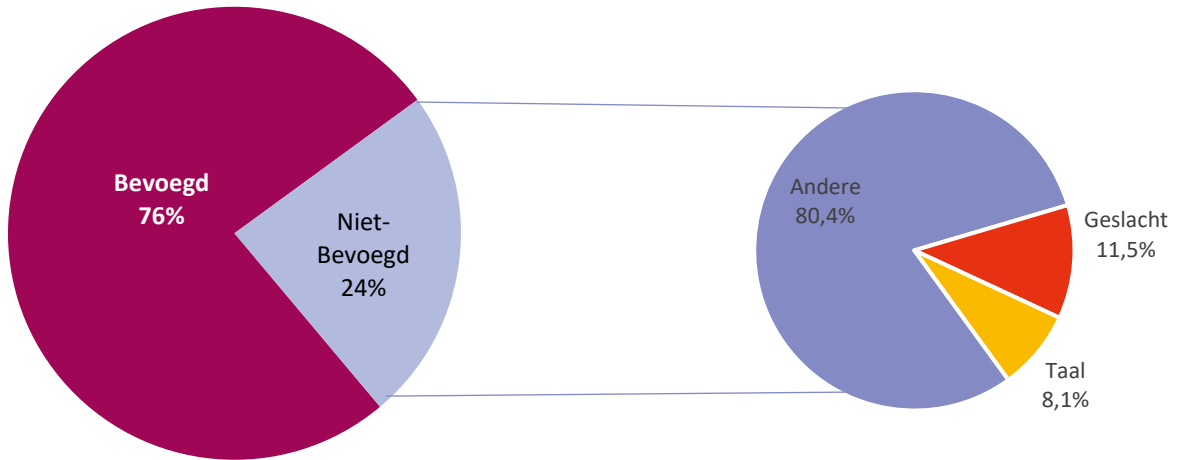

Methodologische opmerking

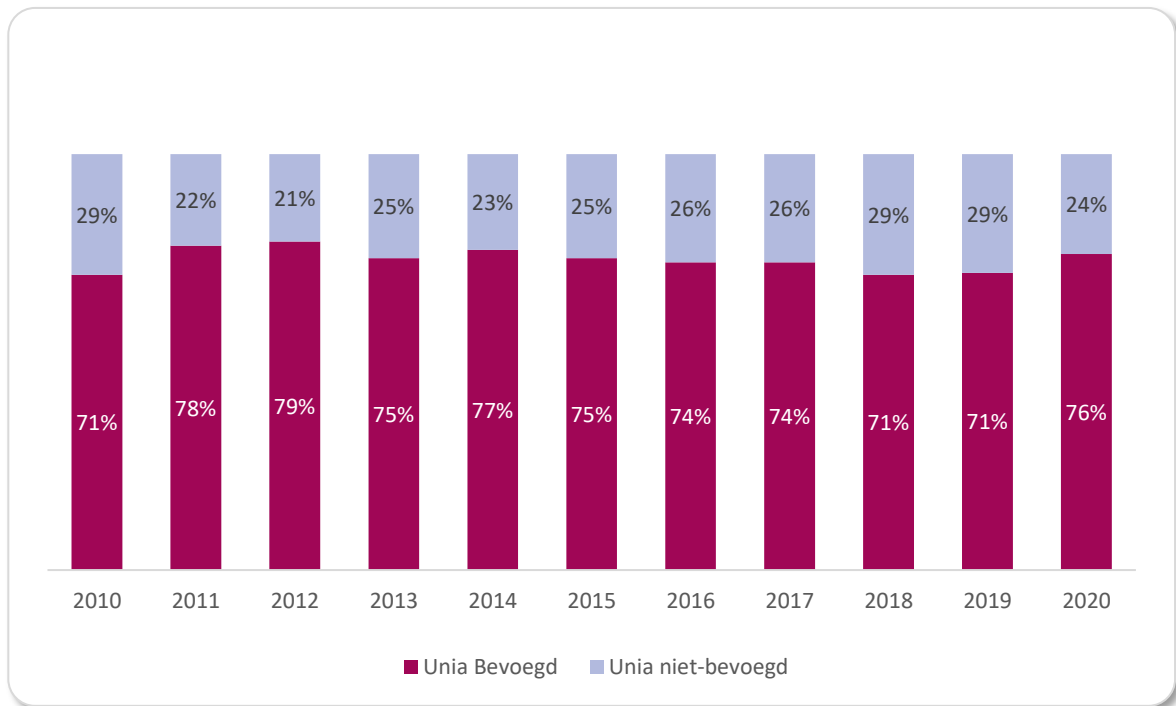
De meeste personen die zich tot ons wenden zijn mensen die zich persoonlijk gediscrimineerd voelen of rechtstreekse getuigen zijn van discriminatie. In sommige domeinen zoals media/internet zijn de meldingen ook afkomstig van personen of instellingen die aangeven dat ze geschokt zijn door uitlatingen, interviews of tweets zonder dat ze zelf rechtstreeks betrokken zijn bij de feiten.

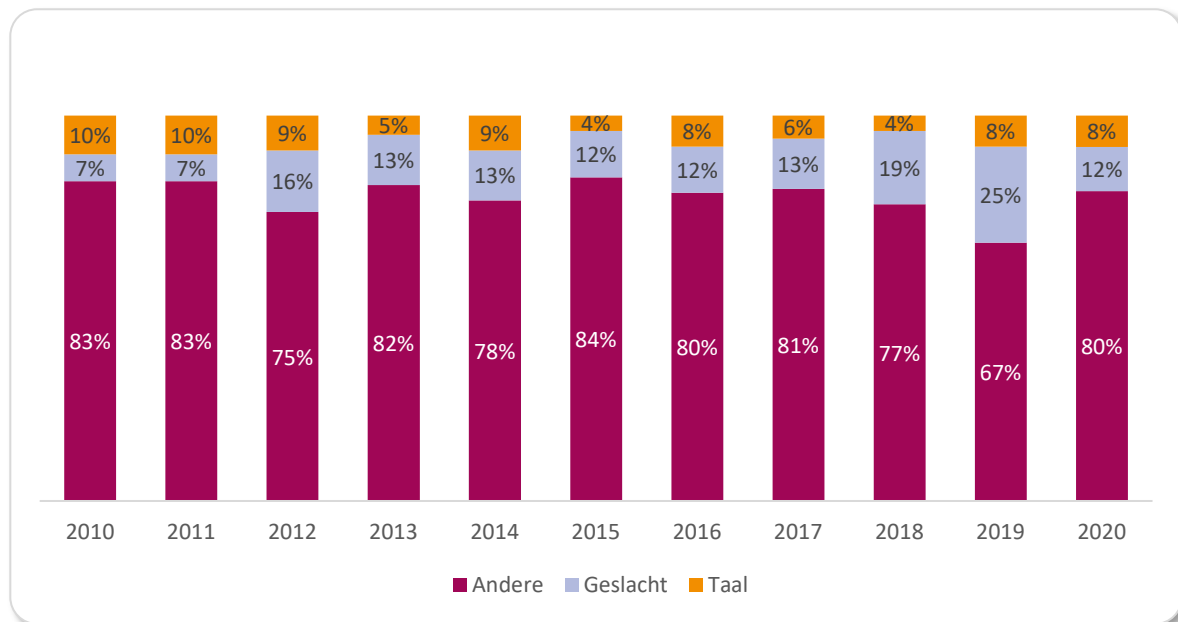
Grafiek 5: Evolutie van de meldingen bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd) van 2010-2020**Grafiek 6: Evolutie van de meldingen bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd) per maand in 2020**

Grafiek 7: Totaal meldingen in 2020 bij Unia (bevoegd en niet-bevoegd)

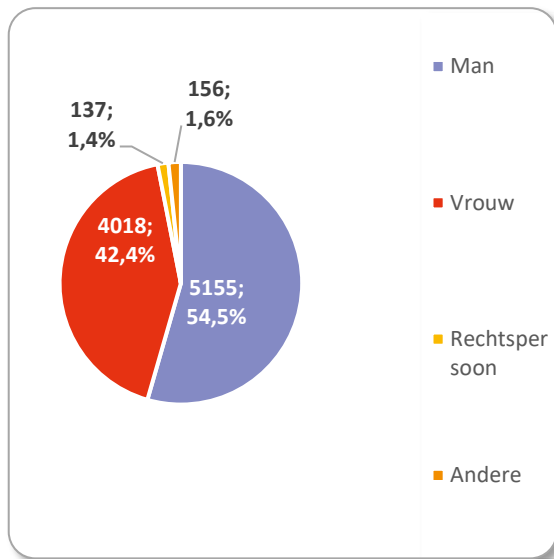

Grafiek 8: Verhoudingen van meldingen bij Unia naargelang bevoegdheid van 2010 tot 2020

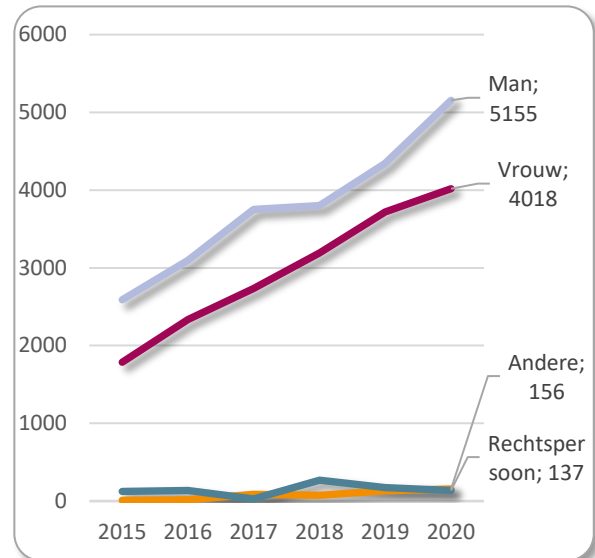

Grafiek 9: Verhoudingen van meldingen 'niet-bevoegd' bij Unia van 2010 tot 2020

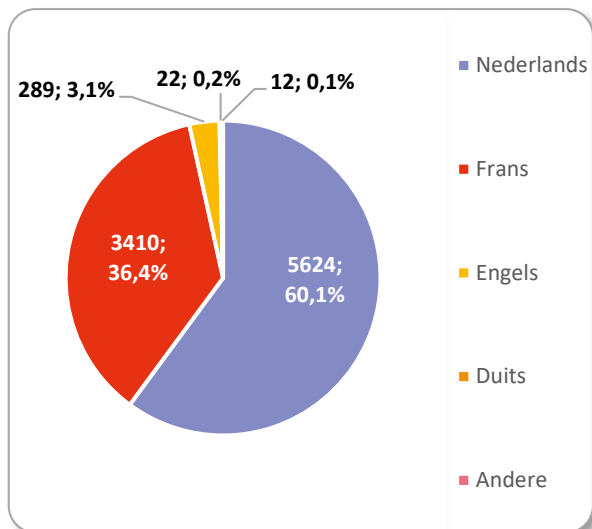
Grafiek 10 : Gender van de melder in 2020

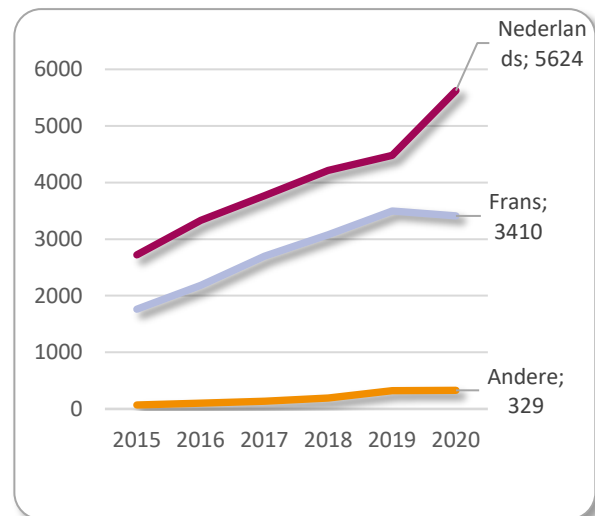
Grafiek 11 : Evolutie meldingen naar gender sinds 2015

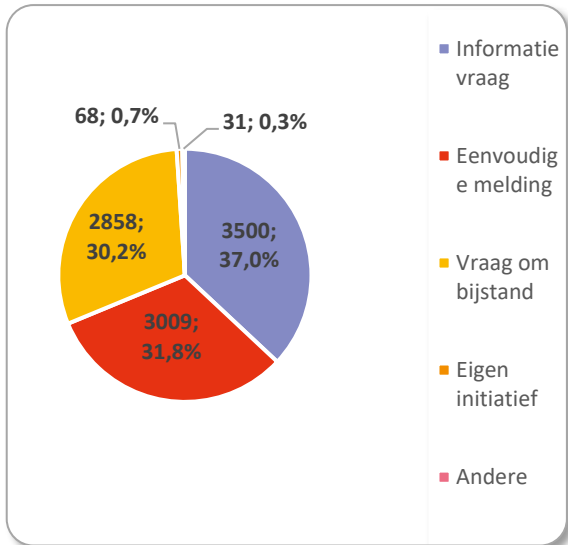
Grafiek 12 : taal van de melder in 2020 (n = 9 357)

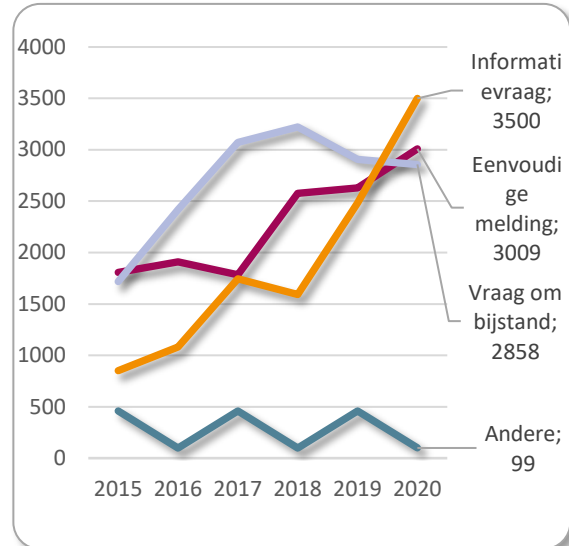
Grafiek 13 : Evolutie meldingen volgens taal van de melder sinds 2015

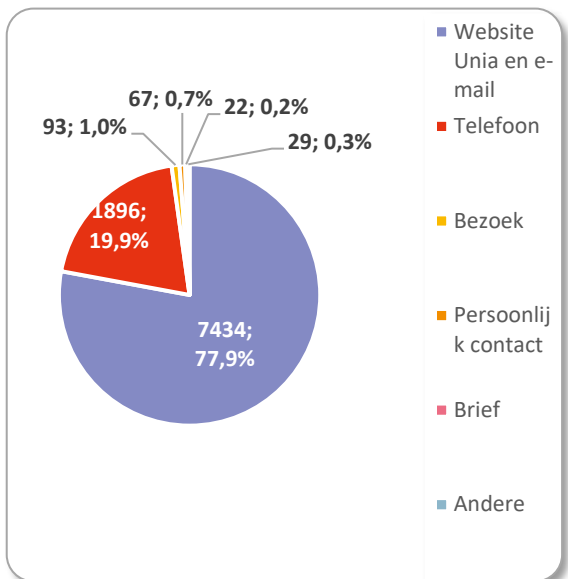
Grafiek 14 : Type melding in 2020 (n = 9 466)

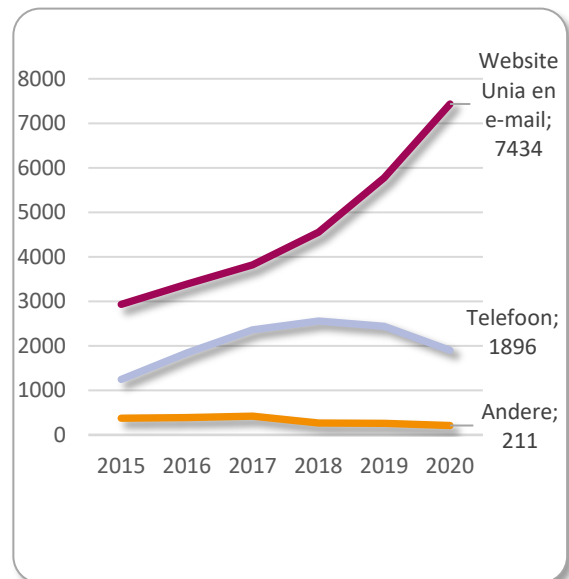
Grafiek 15 : Evolutie van het type melding sinds 2015

Grafiek 16 : Manier van contact in 2020 (n = 9 466)

Grafiek 17 : Evolutie van manier van contact sinds 2015

Tabel 1 : Nieuwe meldingen in 2020 volgens gender van de melder – per domein (zonder categorieën juridische entiteit en niet gekend)

	Man	Vrouw	Andere ⁴	Totaal
Media	1625	970	58	2653
Werk	978	788	21	1787
Goederen en diensten	871	818	18	1707
Samenleving	557	479	17	1053
Onderwijs	208	435	10	653
Diverse activiteiten	320	129	9	458
Politie en justitie	208	135	7	350
Sociale bescherming	46	49		95
Andere/onduidelijk	342	215	16	573
Totaal	5155	4018	156	9329

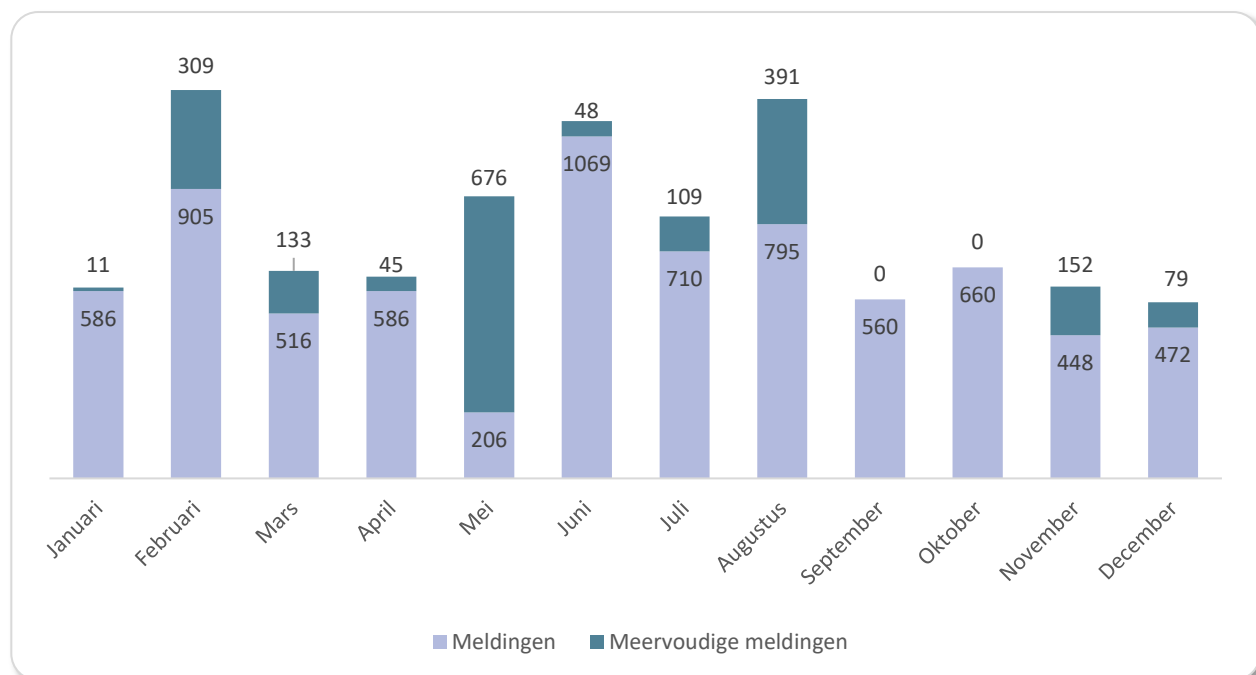
Tabel 2 : Nieuwe meldingen in 2020 volgens gender van de melder – per discriminatiecriterium (zonder categorieën juridische entiteit en niet gekend)

	Man	Vrouw	Andere	Totaal
Raciale' criteria	1966	1596	54	3616
Handicap	560	597	11	1168
Leeftijd	444	276	7	727
Geloof of levensbeschouwing	343	369	5	717
Vermogen	205	211	4	420
Seksuele geaardheid	305	80	12	397
Gezondheidstoestand	153	160	1	314
Andere criteria (bevoegd)	534	296	14	844
Unia niet Bevoegd	1618	1218	68	2904
Totaal	6128	4803	176	11107

^{4 4} De persoon die ons contacteert identificeert zichzelf niet als vrouw, man of rechtspersoon.

3.4 Meervoudige meldingen

Grafiek 18 : Evolutie nieuwe meldingen in 2020 (bevoegd en niet-bevoegd) per maand – met onderscheid meervoudige meldingen

Tabel 3 : volledige lijst van meervoudige meldingen

Platform / domein	Inhoud	Totaal	Discriminatiecriteria	Taal van de pleger
Twitter	Filip De Winter tweette dat een Hema-brochure met 5 kleurlingen: "het bewijs dat de blanke Europese bevolking wordt vervangen". Hij knipte de "witte" baby uit de foto voordat hij hem plaatste.	393	'Raciale' criteria	Nederlands
Media - Internet	COVID-19 - Het tijdschrift HUMO publiceerde een parodiefilm over de huidige crisis met als titel "Van Ranst". Die lokte veel reacties uit. De film toont Vlaamse nationalistes die door machinegeweren worden neergeschoten door de held van de film.	350	Politieke overtuiging	Nederlands

Samenleving	COVID-19 - Reactie van burgers ouder dan 65 die als "risicogroep" worden bestempeld, louter op grond van hun leeftijd en niet van hun gezondheidstoestand.	266	Leeftijd	Frans en Nederlands
Samenleving	Carnaval van Aalst.	159	'Raciale' criteria	Frans en Nederlands
Andere	COVID-19 – Deze meldingen hadden betrekking op het recht om te reizen in de context van een romantische relatie die geen Europese nationaliteit heeft.	124	'Raciale' criteria	Frans en Nederlands
Werk	Heeft betrekking op het interne diversiteitsplan voor de werknemers van een gemeente in België.	111	'Raciale' criteria en handicap	Nederlands
Onderwijs	COVID-19 – De burgemeester van een gemeente in België heeft geëist dat kinderen in een vluchtelingencentrum worden getest voordat zij het centrum mogen verlaten om naar school te gaan.	103	'Raciale' criteria	Nederlands
Diverse activiteiten (politieke)	Reacties van burgers op de zetelverdeling in de federale regering tussen het Vlaamse en het Waalse Gewest.	63	'Raciale' criteria	Frans en Nederlands
Diverse activiteiten	Reacties van burgers op een feministisch en antiracistisch evenement, in de vorm van een "veilige ruimte", waar heteroseksuele mannen en/of mannen met een blanke huidskleur openlijk niet welkom waren.	62	'Raciale' criteria ; Geslacht ; Seksuele geaardheid	Frans
Geschreven pers	Interview met een zwarte (bekende) persoon die uitspraken deed over blanken.	52	'Raciale' criteria	Nederlands
Facebook	Islamofobe commentaren op sociale netwerken.	47	Geloof of levensbeschouwing	Nederlands
Facebook	Reacties van burgers na racistische uitspraken van Dries Van Langenhove.	28	'Raciale' criteria	Nederlands
Onderwijs	Na het lekken van gegevens, zijn beoordelingen en discussies over examens aan een hogeschool openbaar gemaakt. Sommige opmerkingen werden als racistisch ervaren.	28	'Raciale' criteria	Nederlands

Diverse activiteiten	Op een evenement dat georganiseerd werd door de Afrikaanse diaspora, waren witte mensen niet welkom.	26	'Raciale' criteria	Nederlands
Youtube	Meldingen over een door Fouzcous gepubliceerde video over coming out voor homoseksuelen.	24	Seksuele geartheid	Nederlands
Goederen en diensten	COVID-19 - Bij het begin van de gezondheids crisis werden talrijke burgers door de Belgische Staat gerepatrieerd. Personen met een dubbele nationaliteit konden echter niet worden gerepatrieerd.	23	'Raciale' criteria	Frans en Nederlands
Twitter	Filip De Winter tweette dat racisme een vals probleem is en dat massaimmigratie het echte probleem is.	20	Geloof of levensbeschouwing; 'Raciale' criteria	Nederlands
Facebook	Islamofobe publicatie die aanzet tot een terreurdaad door commentaar te leveren op een foto van moslims die bidden in de straten van Molenbeek naar aanleiding van de dood van een bekende prediker.	20	Geloof of levensbeschouwing	Frans
Televisie	COVID-19 - Burgers reageren op de manier waarop een lokaal televisiestation met informatie omgaat.	18	Geloof of levensbeschouwing; 'Raciale' criteria	Nederlands
Goederen en diensten	Een uithangbord in een elektronicawinkel geeft aan dat Nederlandse klanten niet welkom zijn.	17	'Raciale' criteria	Nederlands
Geschreven pers - Facebook	Haatdragende reacties na de publicatie van een artikel over een rel in Anderlecht op de Facebook-pagina van een krant.	16	'Raciale' criteria	Frans
Twitter	Reacties na een publicatie op twitter van een politicus.	15	Politieke overtuiging	Nederlands
Facebook	Haatzaaiend taalgebruik.	15	Geloof of levensbeschouwing ; 'Raciale' criteria	Frans
Werk	COVID-19 – Reacties van burgers op de maatregelen van de regering om de opening van kapsalons te verbieden.	15	Niet-bevoegd	Frans en Nederlands
Facebook	Racistische commentaar.	14	'Raciale' criteria	Nederlands

Facebook	Racistische cartoon gepubliceerd door Tom Van Grieken van het Vlaams Belang op sociale netwerken.	12	'Raciale' criteria	Nederlands
Twitter	COVID-19 – Racistische tweet à over de gezondheids crisis.	12	'Raciale' criteria	Nederlands
Facebook	Racistische commentaar.	11	'Raciale' criteria	Nederlands
Samenleving	Reacties op de slogans van een extreem-rechtse betoging ter ondersteuning van de politie in Oostende.	10	Politieke overtuiging; Geloof of levensbeschouwing	Nederlands
Instagram	Een tatookunstenaar weigert om te gaan met klanten met een zwarte huidskleur.	10	'Raciale' criteria	Nederlands

4 Dossiers

4.1 Analyse van nieuwe dossiers per domein

Algemeen overzicht

In 2020 **opende Unia 2189 individuele dossiers**, dat is 6,6% minder dan het jaar ervoor. Die daling is te verklaren door de sectoren waarop de gezondheids crisis een impact had. Als we dat cijfer echter vergelijken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, zien we een stijging van 8,9%.

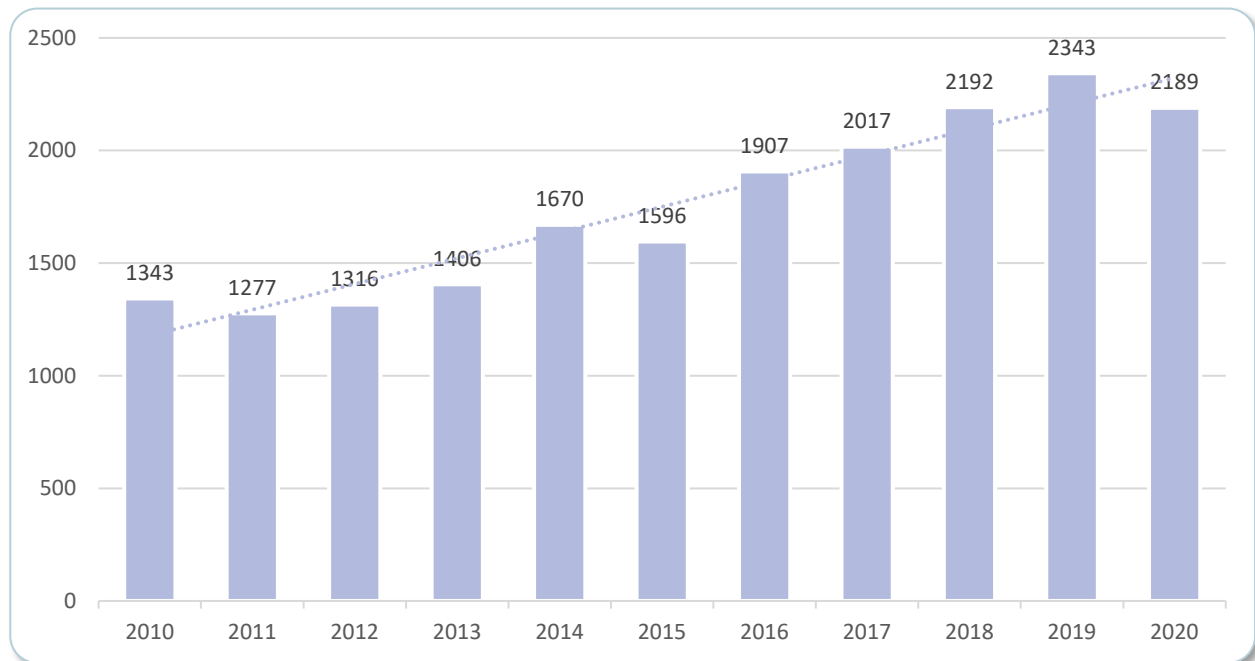
In 2020 deed zich een sterke stijging voor in de domeinen samenleving en politie en justitie (+66,4% en +53,1%). Voor die twee sectoren zien we een rechtstreekse invloed van de pandemie en de lockdownmaatregelen. Enerzijds verscherpten die de verhoudingen tussen de burgers en anderzijds was er een aanzienlijk aantal incidenten waarbij de politie betrokken was, die moest toezien op het naleven van de maatregelen. Voor de politie moeten we ook wijzen op de meldingen die verband hielden met de tussenkomsten tijdens manifestaties, vooral in het kader van 'Black Lives Matter', waarbij we aantijgingen van etnische profilering ontvingen.

Anderzijds neemt het aantal geopende dossiers in de sectoren onderwijs en diverse activiteiten af met 43,5% en 40,2%. In het onderwijs is die daling te verklaren door het feit dat de leerlingen minder tijd op school doorbrachten door de maatregelen van de deelstaten om de pandemie te bestrijden. Voor verschillende probleemsituaties zoals vragen om ondersteuning en aanpassingen op pedagogisch niveau werd geen noemenswaardig beroep gedaan op Unia.

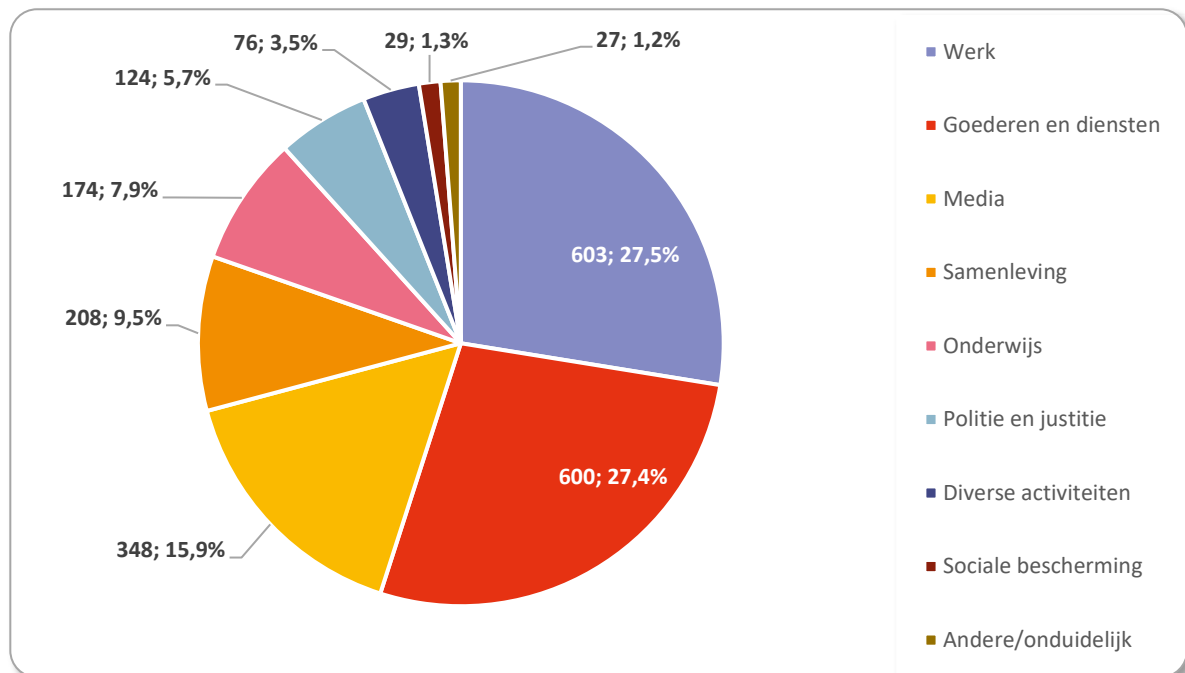
Bij werk zijn er 8,2% minder dossiers. Ondanks de context zijn de cijfers vrij hoog, aangezien het aantal aanwervingen in verschillende sectoren sterk is gedaald en de relaties tussen collega's en/of met de hiërarchie in vele sectoren een nieuwe vorm kregen, op afstand deze keer.

In goederen en diensten daalt het aantal dossiers met 6,4%. Aangezien de horecasector in 2020 grotendeels stil lag, openden we twee keer minder dossiers. De sector huisvesting ondervond zeer weinig impact van de crisis. Het aantal dossiers in verband met handelszaken is dan weer bijna verdrievoudigd in vergelijking met 2019. Veel meldingen hebben hier te maken met de beperkte toegang door de COVID-19-maatregelen (openingsuren, mondklappers, beperking van het aantal klanten ...).

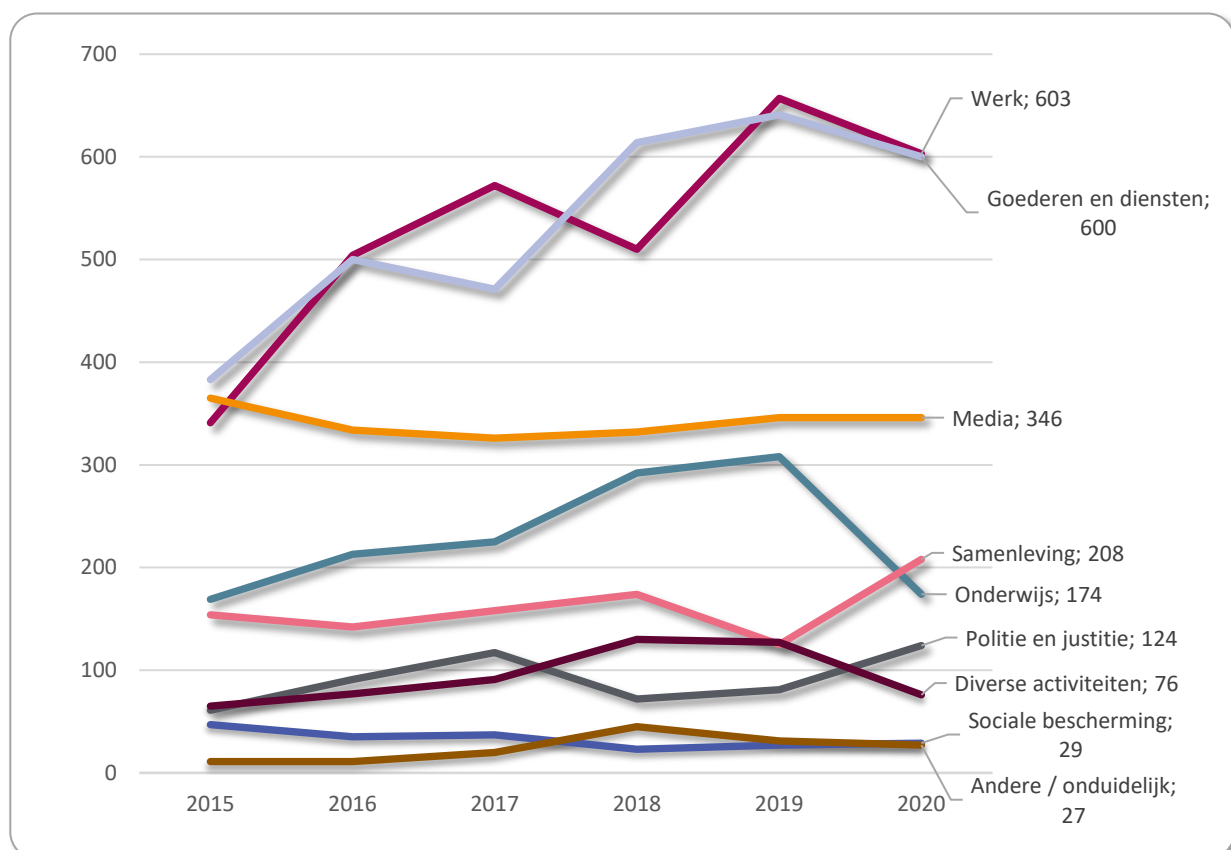
Door de strikte maatregelen moesten de socioculturele en sportieve activiteiten een groot deel van het jaar worden stilgelegd. In die context is het dus logisch dat er in 2020 weinig gevallen van discriminatie aan Unia zijn gemeld.

Grafiek 19: Evolutie van het aantal geopende dossiers door Unia (bevoegd) van 2010 tot 2020

Grafiek 20: Nieuwe dossiers per domein in 2020 (n = 2 189)

Grafiek 21: Evolutie van het aantal dossiers per domein sinds 2015

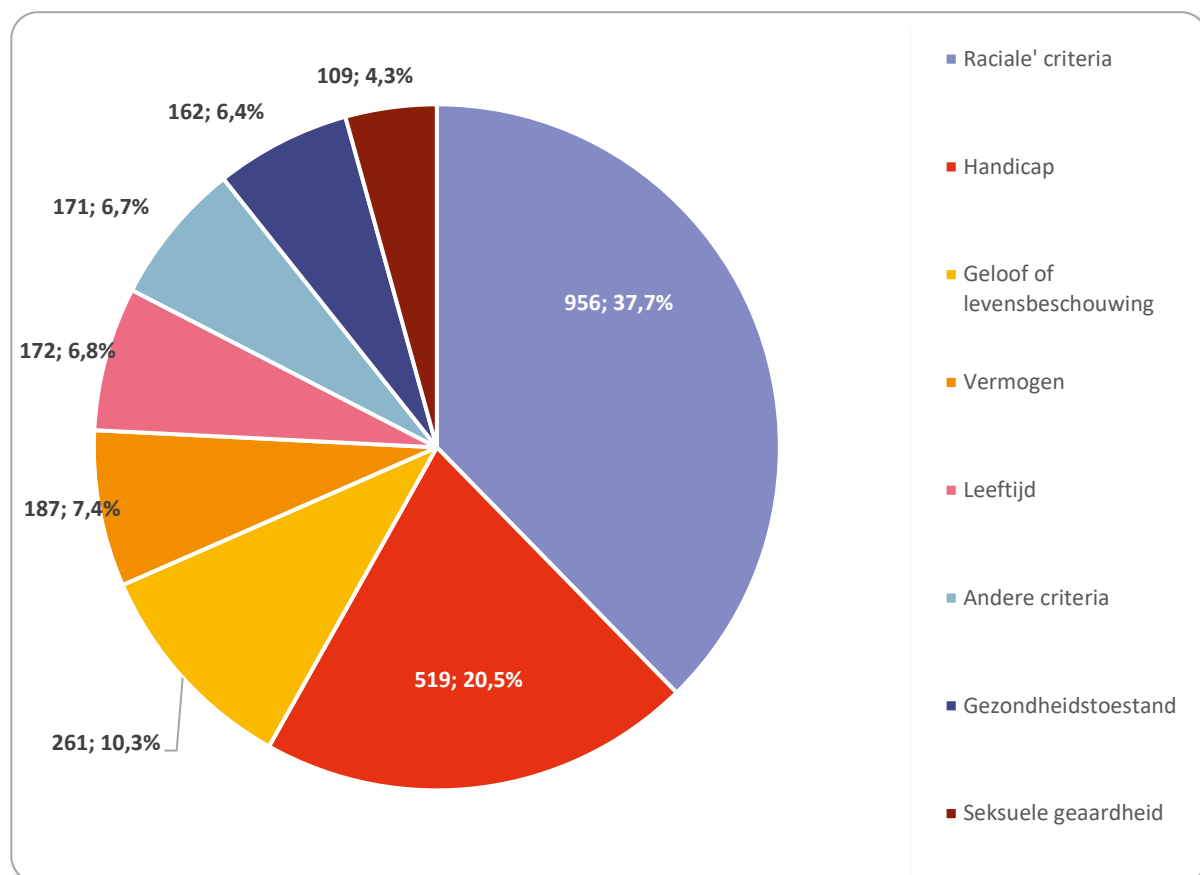

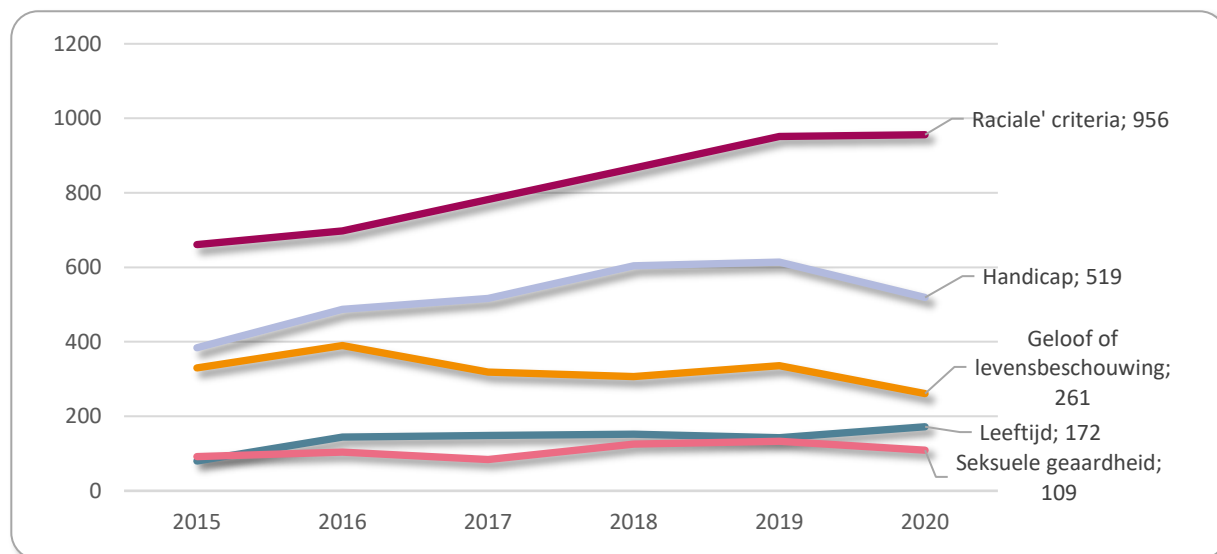

Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Werk	341	504	572	510	657	603
Goederen en diensten	383	500	471	614	641	600
Media	365	334	326	332	346	346
Onderwijs	169	213	225	292	308	174
Samenleving	154	142	158	174	125	208
Politie en justitie	61	91	117	72	81	124
Diverse activiteiten	65	77	91	130	127	76
Sociale bescherming	47	35	37	23	27	29
Andere / onduidelijk	11	11	20	45	31	27
Totaal	1 596	1 907	2 017	2 192	2 343	2189

Grafiek 22: Nieuwe dossiers per discriminatiecriterium in 2020 (n = 2 537)

Grafiek 23: Evolutie van het aantal dossiers per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)**Details**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Raciale criteria	661	698	782	866	951	956
Handicap	384	487	516	604	614	519
Geloof of levensbeschouwing	330	390	319	307	336	261
Vermogen	76	96	129	160	168	187
Leeftijd	80	144	149	152	143	172
Gezondheidstoestand	64	87	133	153	156	162
Seksuele geaardheid	92	104	84	125	133	109
Andere criteria (bevoegd)	60	89	132	189	151	171
Totaal	1 748	2 095	2 244	2 556	2 652	2537

Tabel 4: Nieuwe dossiers in 2020 per discriminatiegrond en per maatschappelijk domein (n= 2 537)

	Totaal	%	Werk	Goederen en diensten	Media	Samenleving	Onderwijs	Politie en justitie	Diverse activiteiten	Sociale bescherming	Andere/onduidelijk
Totaal	2537		710	706	423	226	192	135	78	36	31
%			28,0	27,8	16,7	8,9	7,6	5,3	3,1	1,4	1,2
Raciale' criteria	956	37,7	194	196	244	124	52	99	28	3	16
Handicap	519	20,5	157	186	7	32	90	9	24	9	5
Geloof of levensbeschouwing	261	10,3	78	20	97	23	21	10	8	2	2
Vermogen	187	7,4	1	171	3		4		2	5	1
Leeftijd	172	6,8	85	57	6	3	4	3	5	8	1
Gezondheidstoestand	162	6,4	101	30	6	3	15	1	2	2	2
Seksuele geaardheid	109	4,3	27	12	24	31	1	8	2	1	3
Andere criteria	171	6,7	67	34	36	10	5	5	7	6	1

4.2 Dossiers die specifiek verband houden met de COVID-19-pandemie

Om de pandemie het hoofd te bieden, hebben verschillende activiteitssectoren in België zich in allerijl gereorganiseerd. Er werden nieuwe maatregelen voor de volksgezondheid ingevoerd. De regels en de strikte toepassing ervan hadden evenwel een impact op de grondrechten van de bevolking.

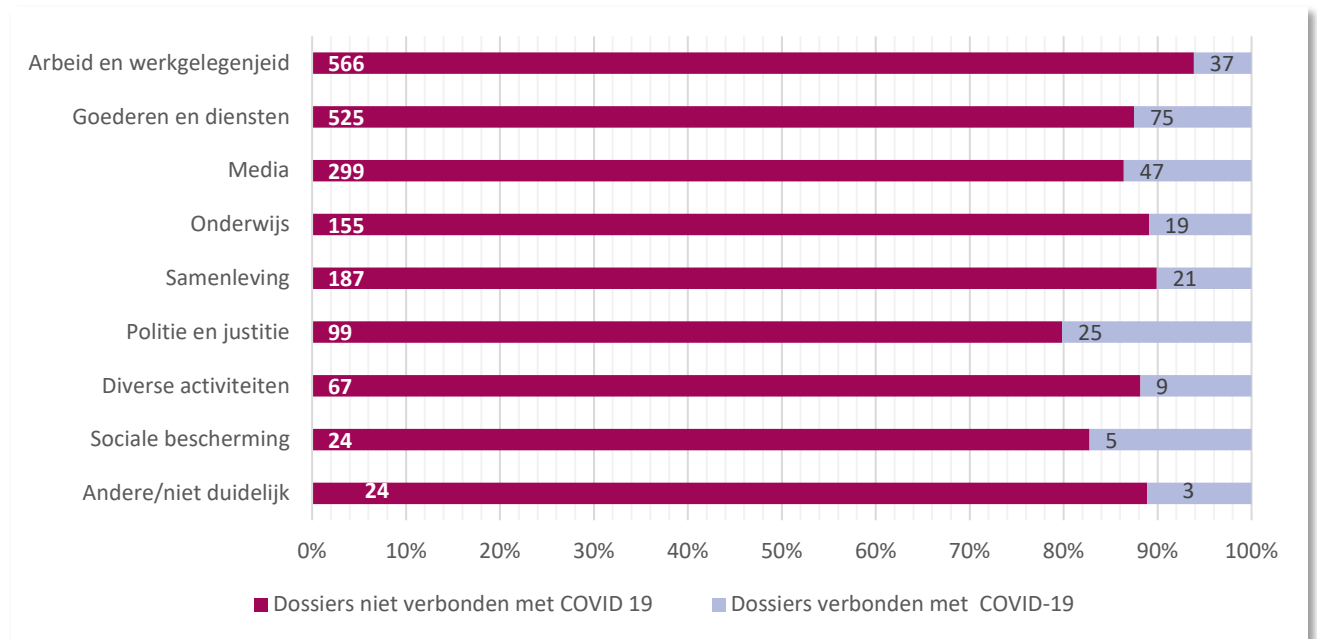
Unia heeft zich georganiseerd om de vele vragen op een adequate manier te kunnen beantwoorden. We hebben een werkgroep opgericht die leidde tot de publicatie van het rapport '[COVID-19: een test voor de mensenrechten](#)'. Als onafhankelijk mechanisme dat moet toezien op de toepassing van het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap in België lanceerde Unia bovendien een onlinebevraging. Zo wilden we de ervaringen verzamelen van personen met een handicap en hun naasten, die samen met hen of gescheiden van hen de lockdown doormaakten: '[COVID en mensenrechten: impact op personen met een handicap en hun naasten](#)'.

In de cijfers merken we dat het overwegend personen met een handicap of met gezondheidsproblemen zijn die te maken kregen met discriminatie. Vooral in verband met de toegang tot handelszaken, het openbaar vervoer of ziekenhuizen. De gezondheidsmaatregelen werden toegepast zonder rekening te houden met de problemen die ze voor sommige personen opleveren. Er zijn veel voorbeelden die aantonen dat door de haast en de stress die gepaard ging met de situatie, het jammer genoeg niet altijd mogelijk was om doordachte beslissingen te nemen voor dit publiek. Unia werd ook gecontacteerd voor andere criteria zoals leeftijd, de zogenaamde raciale criteria en geloof of levensbeschouwing.

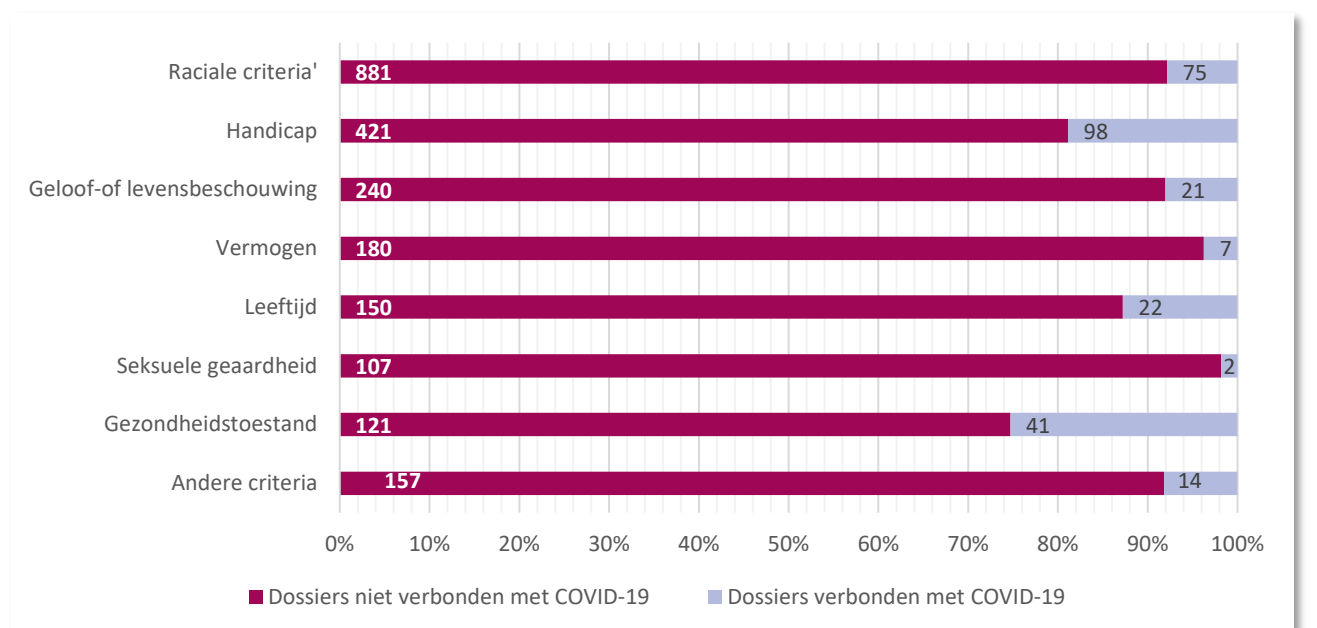
Voor meer details hierover verwijzen we naar de voornoemde rapporten en het jaarverslag 2020.

We hebben uiteindelijk 241 dossiers geopend die verband houden met de COVID-19-pandemie, wat neerkomt op 11% van ons totaal aantal dossiers.

Grafiek 24: dossiers in 2020 die wel en niet verbonden zijn met COVID-19 - per domein

Grafiek 25: dossiers in 2020 wel en niet verbonden met COVID-19 – per discriminatiecriterium

Tabel 5: dossiers in 2020 verbonden met de COVID-19-pandemie per domein en per regio

	Vlaams gewest	Waals gewest	Brussels hoofdstedelijk gewest	Niet lokaliseerbaar	Totaal
Goederen en diensten	19	35	11	10	75
Media	31	5	6	5	47
Arbeid en werkgelegenheid	11	15	7	4	37
Politie en justitie	12	3	9	1	25
Samenleving	9	2	3	7	21
Onderwijs	4	11	3	1	19
Diverse activiteiten	4	2	2	1	9
Sociale bescherming	3			2	5
Andere/niet duidelijk	2			1	3
Totaal	95	73	41	32	241

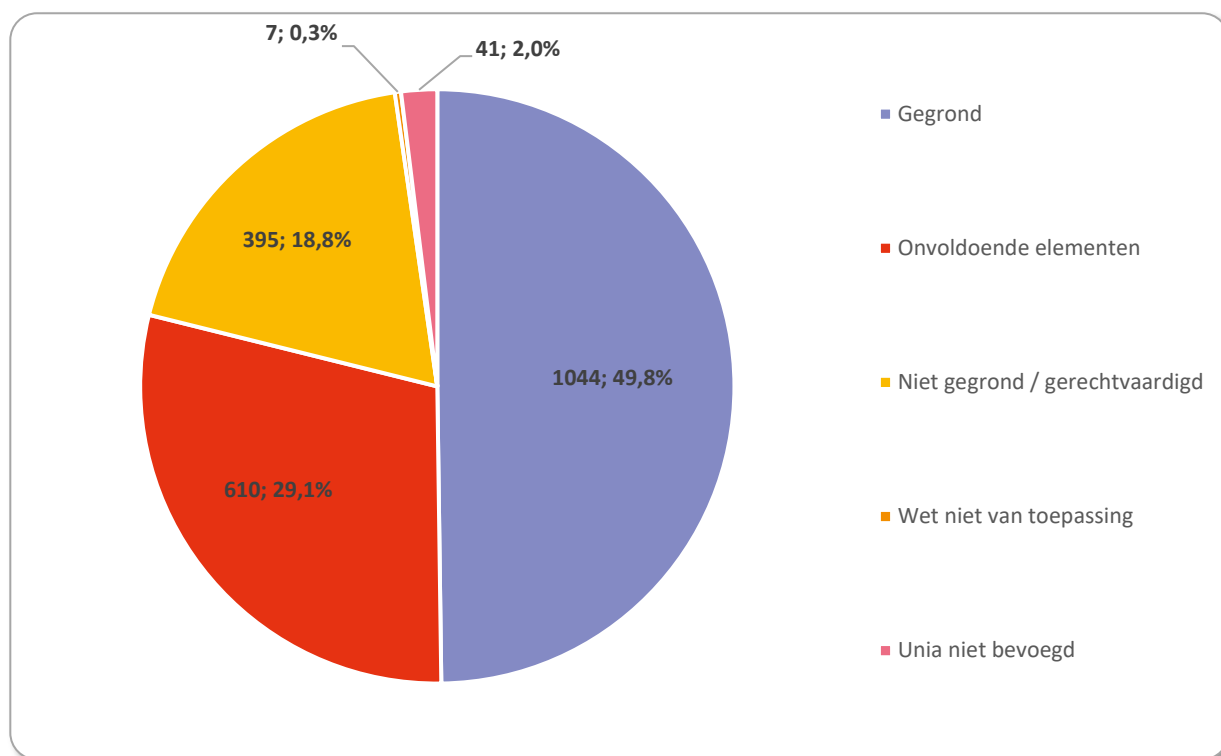
4.3 Afgesloten dossiers

In 2020 sloot Unia 2097 individuele dossiers af. 1 op 2 dossiers werd als gegrond beschouwd in de zin van de wetgeving. 1 op 3 dossiers werd geseponeerd bij gebrek aan elementen. Andere dossiers werden afgesloten omdat na analyse bleek dat ze niet gegrond of gerechtvaardigd waren (18,8 %). Het is mogelijk dat een verschil in behandeling is vastgelegd door een wet, of een legitiem doel nastreeft waarbij de gebruikte middelen proportioneel en noodzakelijk zijn.

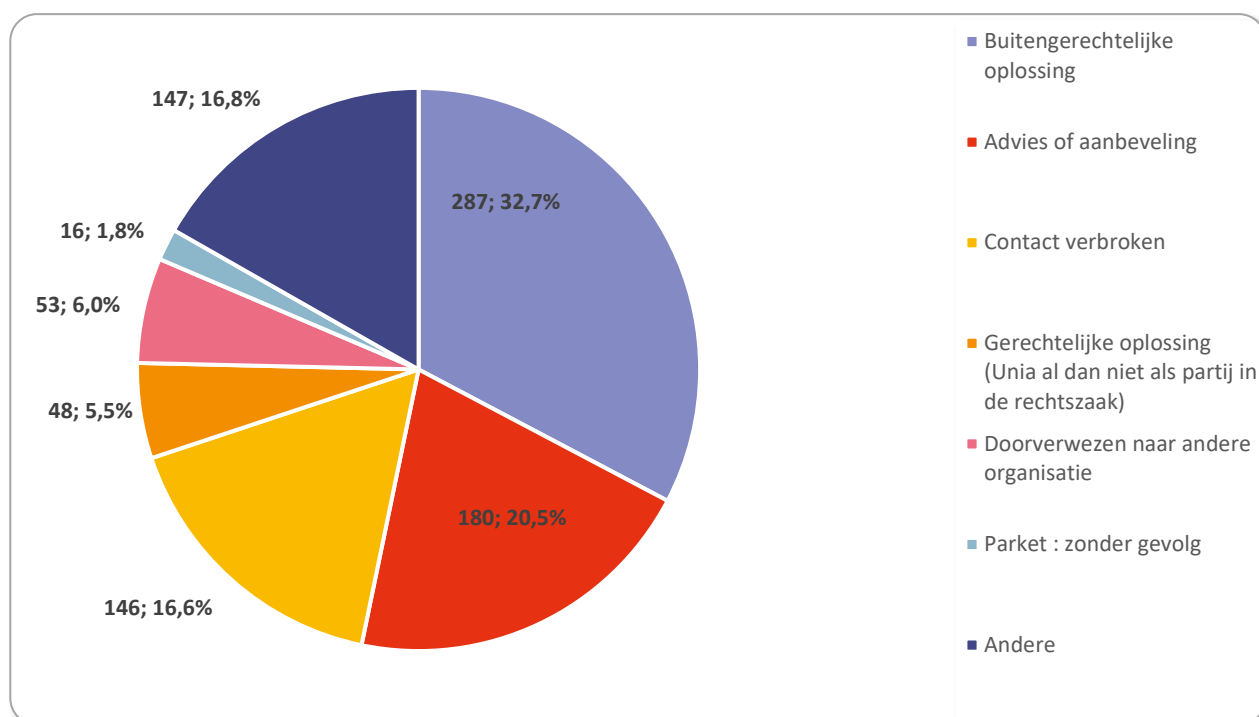
Voor de gegronde dossiers vond Unia in 32,7% van de gevallen een buitengerechtelijke oplossing (dialogo, onderhandeling, opleiding ...). In 20,5% van die dossiers gaf Unia een individueel advies. Sommige dossiers bleven uiteindelijk zonder resultaat omdat de melder geen gevolg gaf aan de eerste contacten. 5,5% van de dossiers kreeg een gerechtelijk vervolg (waarbij Unia al dan niet betrokken partij was).

Het duurt gemiddeld ongeveer zes maanden om een dossier op te lossen, dat is een verdubbeling in vergelijking met de vorige jaren. Door de gezondheidstoestand was de reactietijd van de verschillende partijen vaak langer. Van de 2097 dossiers die tijdens het jaar zijn afgesloten, werden er 1225 in 2020 geopend (58,4% van het totaal).

Grafiek 26: Dossiers « Unia bevoegd » afgesloten in 2020 – evaluatie (n = 2 097)

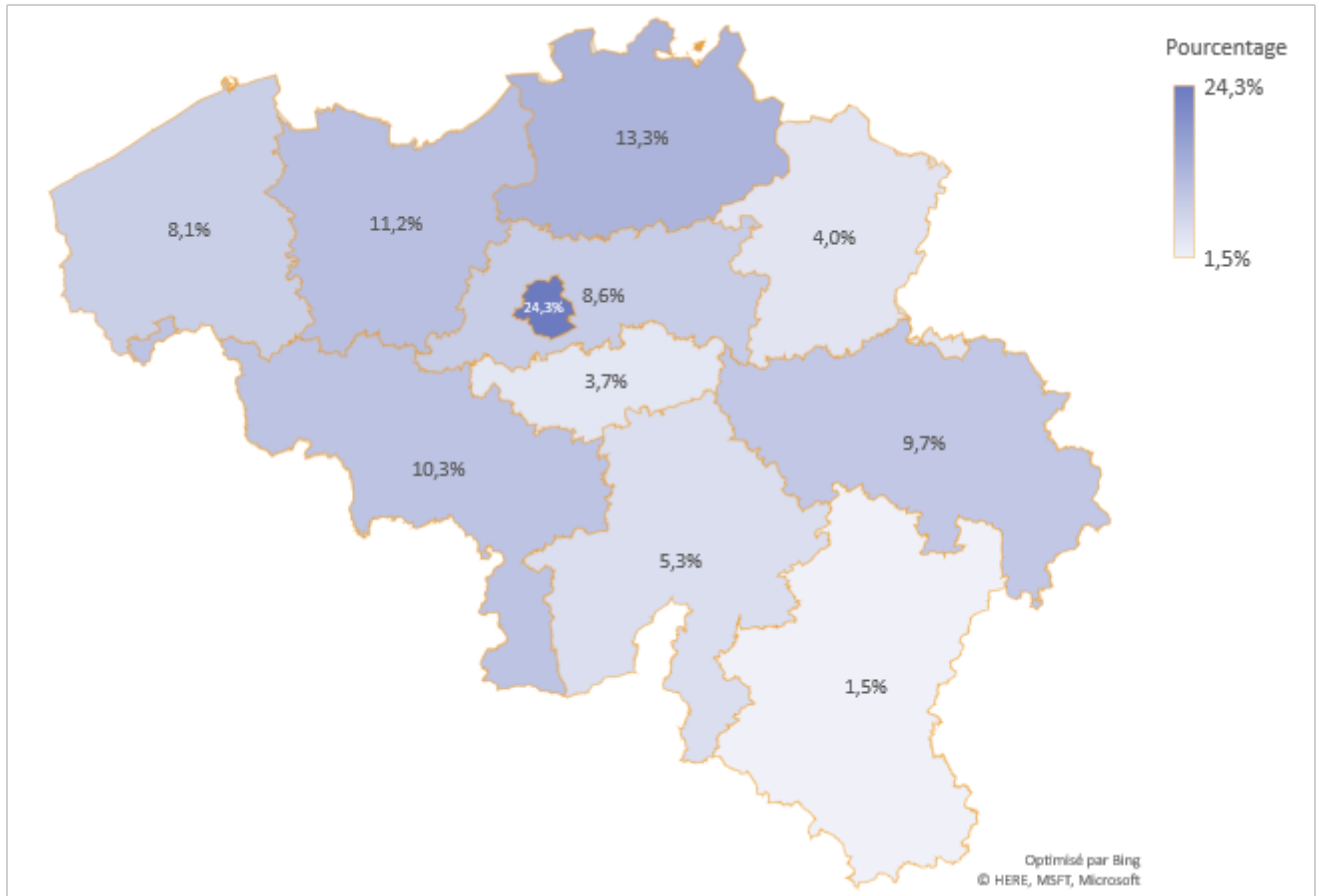

Grafiek 27: Dossiers die volgens Unia gegrond waren en die afgesloten werden in 2020 – (n=877)

4.4 Plaats van de feiten

Grafiek 28: Verdeling van de dossiers per provincie (indien te lokaliseren en zonder dossiers media/internet)

Tabel 6: Plaats van de feiten (dossiers zonder media/internet) per domein (n = 1 841)

	Totaal	%	Brussels Hoofdstedelijk gewest	Antwerpen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik ⁵	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Namen	Limburg	Waals Brabant	Luxemburg	Niet lokaliseerbaar
Totaal	1841		398	231	191	174	162	162	124	106	69	49	33	220
%			21,6	12,5	10,4	9,5	8,8	8,8	6,7	5,8	3,7	2,7	1,8	12,0
Werk	603	32,8	178	79	61	47	28	43	39	17	24	22	5	69
Goederen en diensten	600	32,6	108	53	42	68	82	39	38	40	13	22	11	88

⁵ 7 dossiers in de provincie Luik werden geopend over feiten op het grondgebied van de Duitstalige Gemeenschap

Samenleving	208	11,3	26	30	24	20	18	29	27	3	11	3	3	16
Onderwijs	174	9,5	32	19	15	24	17	10	15	16	6	10	4	6
Politie en justitie	124	6,7	31	22	20	5	6	13	7	5	6	2		7
Diverse activiteiten	76	4,1	18	9	11	3	4	3	1	2	4	1	2	18
Sociale bescherming	29	1,6	5	2	3	2	2	2	1			1		11
Andere/onduidelijk	27	1,5		3	7		2	1	5	3	1			5

Tabel 7: Plaats van de feiten (dossiers zonder media/internet) per discriminatiegrond in 2020 (n=2 144)

	Totaal	%	Provincies											Niet lokaliseerbaar
			Brussels Hoofdstedelijk gewest	Antwerpen	Oost-Vlaanderen	Luik ⁶	Henegouwen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Namen	Limburg	Waals Brabant	Luxemburg	
Totaal	2144		464	250	206	197	188	158	157	104	70	67	25	248
%			21,6	11,7	9,6	9,2	8,8	7,4	7,3	4,9	3,3	3,1	1,2	11,6
Raciale ¹ criteria	712	33,2	162	108	104	86	30	43	42	23	34	7	9	64
Handicap	512	23,9	89	59	39	45	92	56	40	41	12	28	12	79
Vermogen	184	8,6	34	33	16	12	8	13	13	10	10	6	3	10
Leeftijd	166	7,7	37	15	21	8	22	25	8	19	4	1	6	35
Geloof of levensbeschouwing	164	7,6	45	16	6	8	11	12	9	9	4	2	1	11
Gezondheids-toestand	156	7,3	42	8	7	9	7	13	9	5	4	3	4	27
Seksuele geaardheid	85	4,0	20	10	10	11	6	9	15	3	3	1		7
Andere criteria	135	6,3	35	13	9	7	10	9	3	8	2	3	1	15

⁶ 7 dossiers in de provincie Luik werden geopend over feiten op het grondgebied van de Duitstalige Gemeenschap

4.5 Dossiers uitgesplitst volgens gender

Tabel 8: Nieuwe dossiers 'Unia bevoegd' in 2020 naar gender van de melder (uitgezonderd categorie juridische entiteit) – per domein

	Man	Vrouw	Andere ⁷	Total
Werk	309	284		593
Goederen en diensten	298	289	1	588
Media	205	132	3	340
Samenleving	103	81	1	185
Onderwijs	52	120		172
Politie en justitie	68	47		115
Diverse activiteiten	42	33		75
Sociale bescherming	12	17		29
Andere/onduidelijk	20	7		27
Total	1109	1010	5	2124

Tabel 9: Nieuwe dossiers 'Unia bevoegd' in 2020 naar gender van de melder (uitgezonderd categorie juridische entiteit) – per discriminatiecriterium

	Man	Vrouw	Andere	Total
'Raciale' criteria	520	395	3	918
Handicap	220	292		512
Geloof of levensbeschouwing	111	141		252
Vermogen	87	97		184
Leeftijd	100	68		168
Gezondheidstoestand	66	91		157
Seksuele geaardheid	70	30	2	102
Andere criteria	96	69		165
Total	1270	1183	5	2458

⁷ De persoon die ons contacteert identificeert zichzelf niet als vrouw, man of rechtspersoon.

5 Analyse nieuwe dossiers per domein

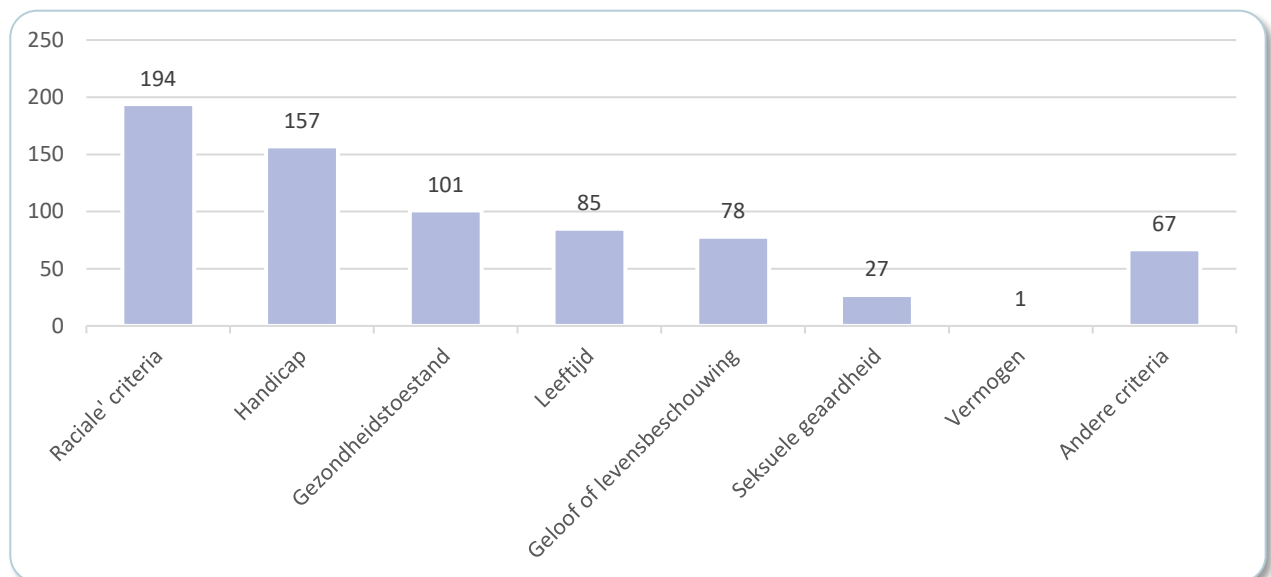
5.1 Werk: 603 dossiers

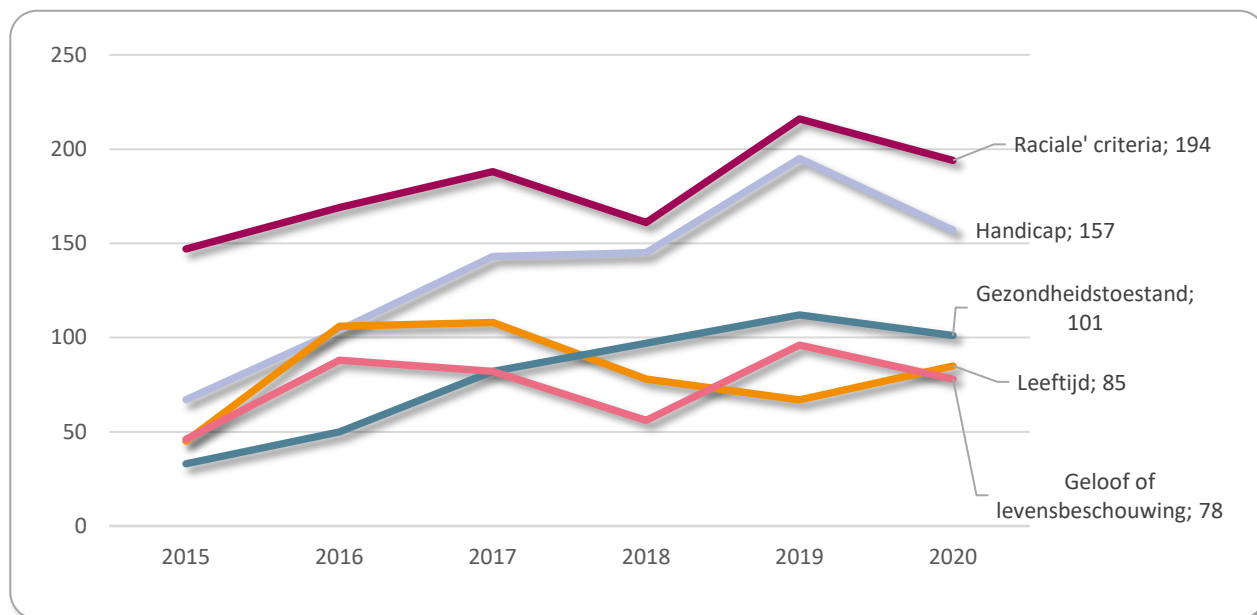
In 2020 opende Unia 603 dossiers in het domein werk (27,5% van alle dossiers), dat zijn 55 dossiers minder dan in 2019 (-8,2%). Als we dat cijfer vergelijken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar dan zien we echter een stijging van 16,7%. De daling is uiteraard te wijten aan de gezondheidscrisis waardoor verschillende activiteiten werden stilgelegd, in lockdown zaten of daarentegen sterk belast waren.

De belangrijkste criteria zijn de zogenaamde raciale criteria (27,3%), handicap (22,1%), gezondheidstoestand (14,2%), leeftijd (12 %) en geloof of levensbeschouwing (11 %). Leeftijd vertoont in 2020 een stijgende tendens, met een toename van 27%. De cijfers van 2020 liggen altijd boven het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, met een stijging van 35% voor het criterium gezondheidstoestand.

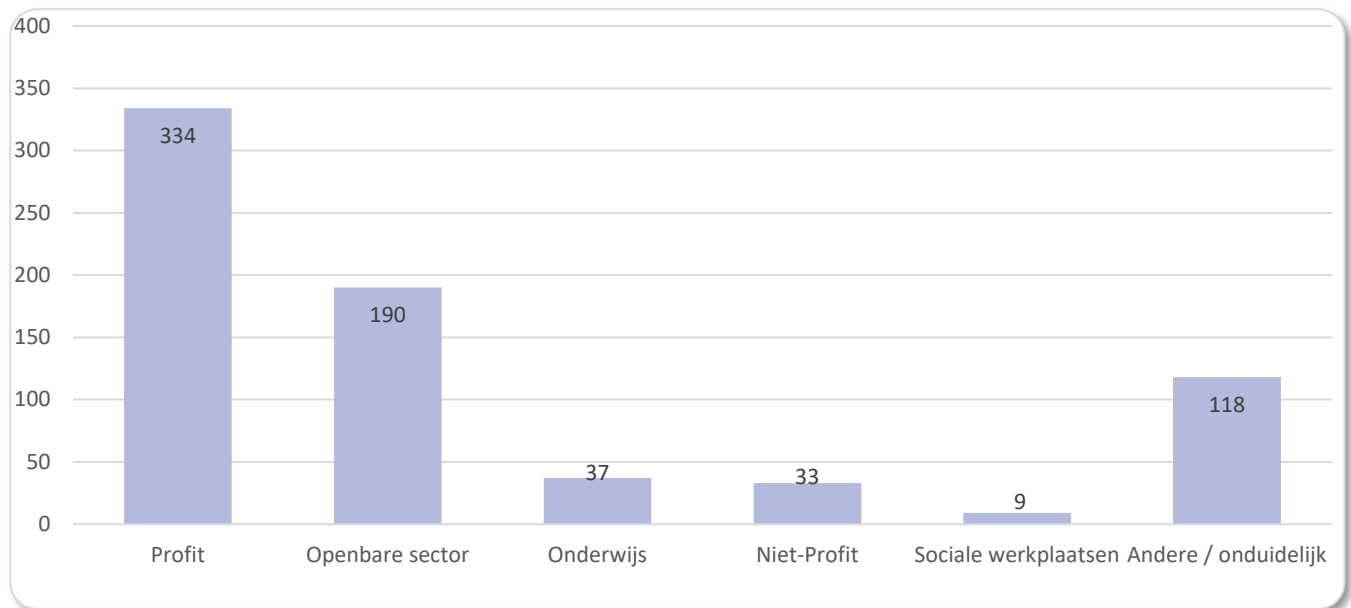
Ongeveer 24,8% van de werkgerelateerde dossiers gaat over problemen in verband met de aanwerving, 22,2% over ontslagen, 21,8% over de organisatie van het werk, 13,9% over arbeidsrelaties en pesterijen en 2,3% over de toegang tot promoties of opleidingen. Deze indeling volgens problematiek blijft vrij stabiel in vergelijking met 2019.

Grafiek 29: Nieuwe dossiers – werk per discriminatiegrond in 2020 (n = 710)

Grafiek 30: Evolutie aantal dossiers – werk per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)**Details**

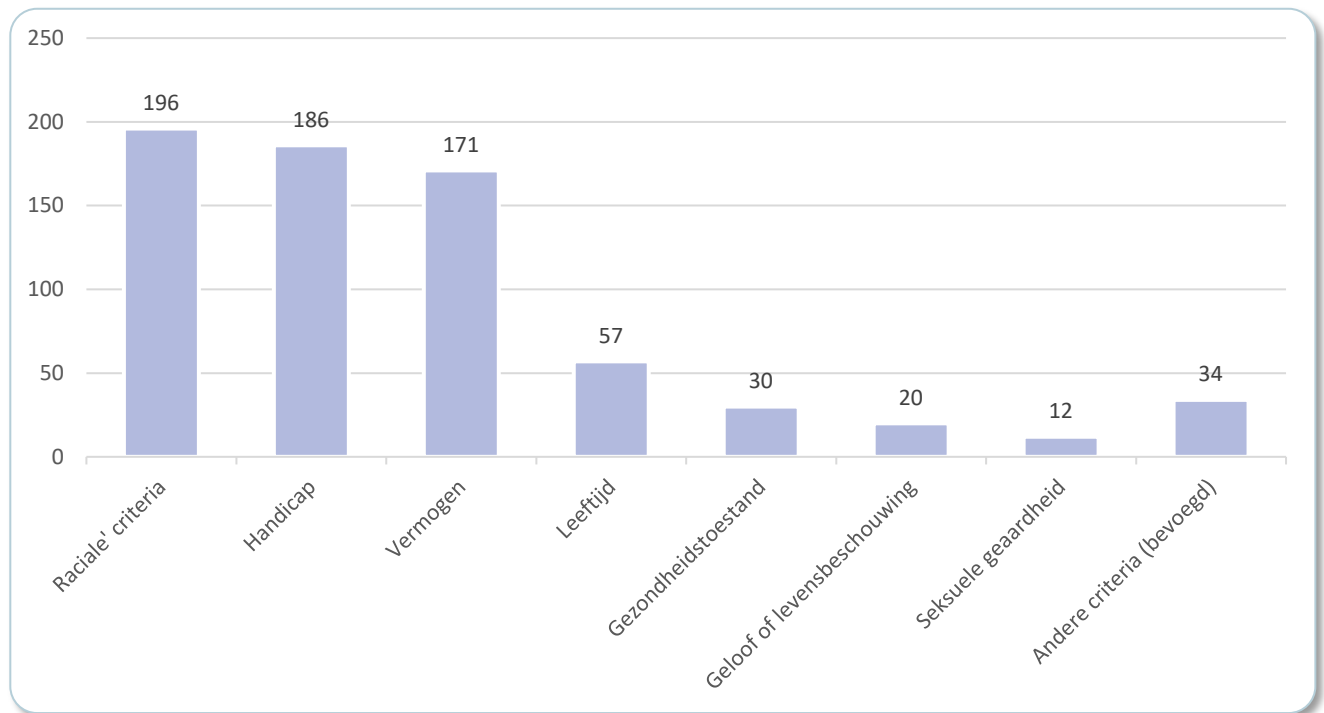
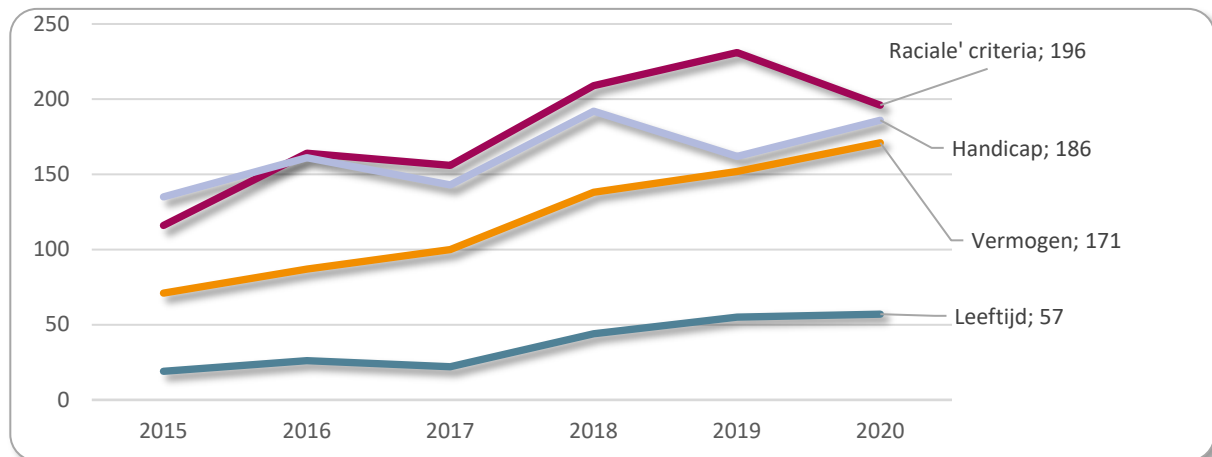
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
'Raciale' criteria	147	169	188	161	216	194
Handicap	67	104	143	145	195	157
Leeftijd	45	106	108	78	67	85
Geloof of levensbeschouwing	46	88	82	56	96	78
Gezondheidstoestand	33	50	82	97	112	101
Seksuele geaardheid	13	20	17	19	35	27
Andere (Bevoegd)	19	38	70	88	51	67
Totaal	370	575	690	644	772	710

Grafiek 31: Nieuwe dossiers -werk per sector in 2020 (n = 603)

5.2 Goederen en diensten: 600 dossiers

In 2020 openen we in totaal 600 dossiers in verband met de toegang tot goederen en diensten, waardoor dit het tweede belangrijkste domein is waarvoor een beroep werd gedaan op Unia. We zien heel duidelijke verschillen tussen de activiteitssectoren afhankelijk van de impact van de maatregelen van de overheid in de strijd tegen COVID-19. De toegang tot huisvesting (+ 2,5%) blijft voor Unia het belangrijkste domein in de sector goederen en diensten. In tegenstelling tot de vorige jaren kwamen er in 2020 veel vragen over de toegang tot handelszaken. Het aantal dossiers stijgt hier met 168,6%. De helft van die dossiers heeft te maken met de toegang tot supermarkten, vooral voor personen met een handicap (62,2%) en ouderen (15%).

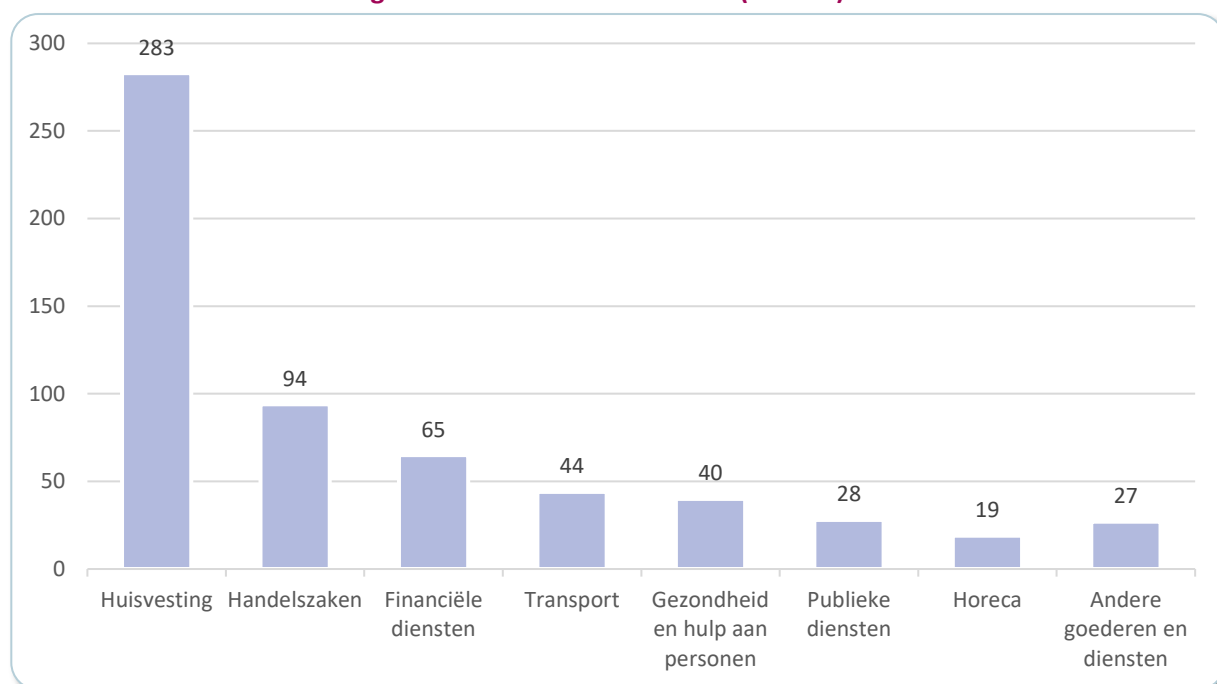
Bijna de helft van de dossiers over huisvesting valt onder het criterium vermogen (44,8%), gevolgd door de zogenaamde raciale criteria (30,6%) en handicap (7,6%). Het merendeel van de dossiers heeft betrekking op de private woningmarkt (85,5%), met (42%) of zonder (43,5%) tussenkomst van een vastgoedkantoor. Het gaat hier vooral over het weigeren van bezoek, verhuur of verkoop (53,3%). 12% van de huisvestingsdossiers heeft te maken met de inhoud van een vastgoedadvertentie en 7% met de fiche die de kandidaat-huurder moet invullen. Tot slot is er in 4,2% van de gevallen sprake van ongepast gedrag van de vastgoedmakelaar of de eigenaar.

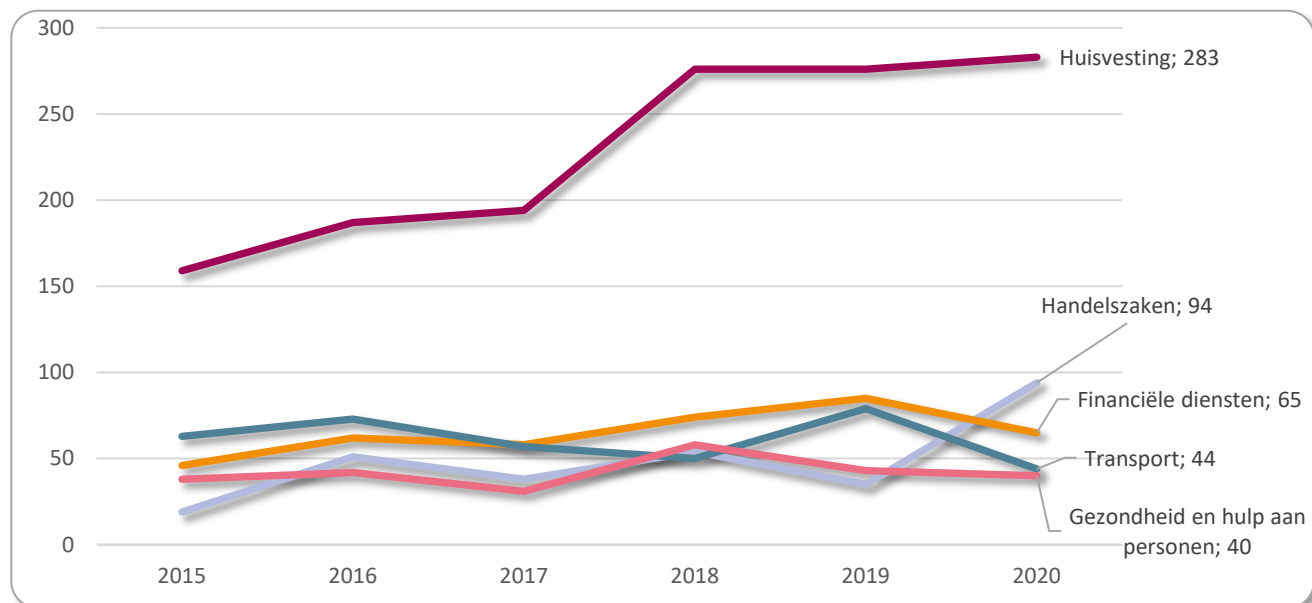
Grafiek 32: Nieuwe dossiers – goederen en diensten per discriminatiecriterium (n = 706)**Grafiek 33: Evolutie aantal dossiers – goederen en diensten per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)**

Details

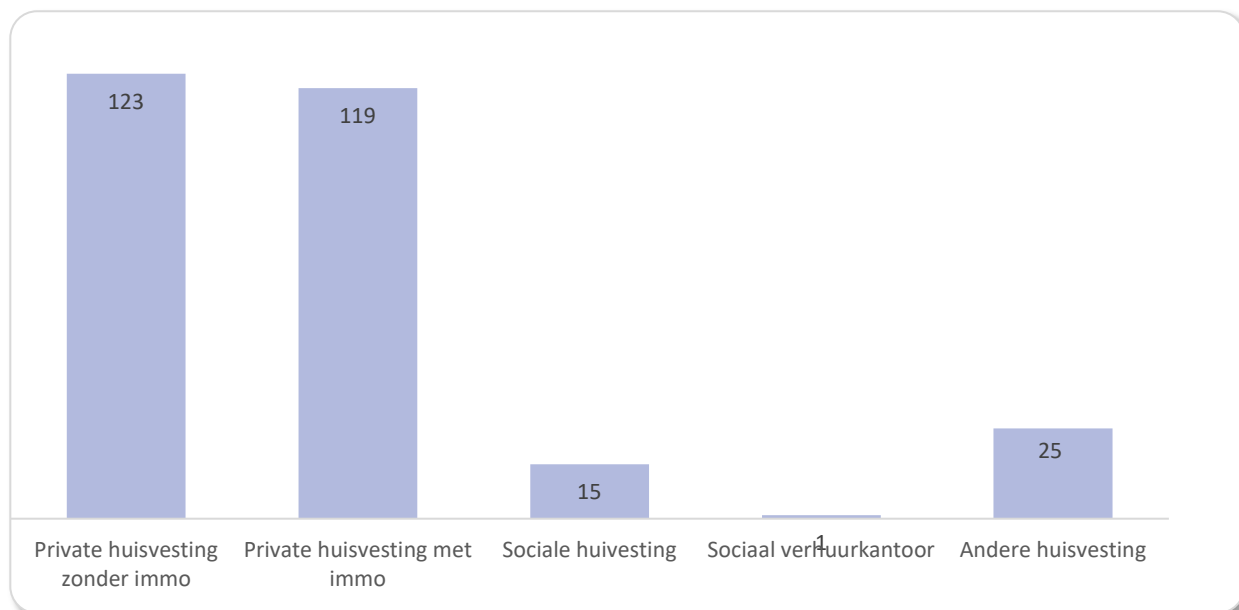
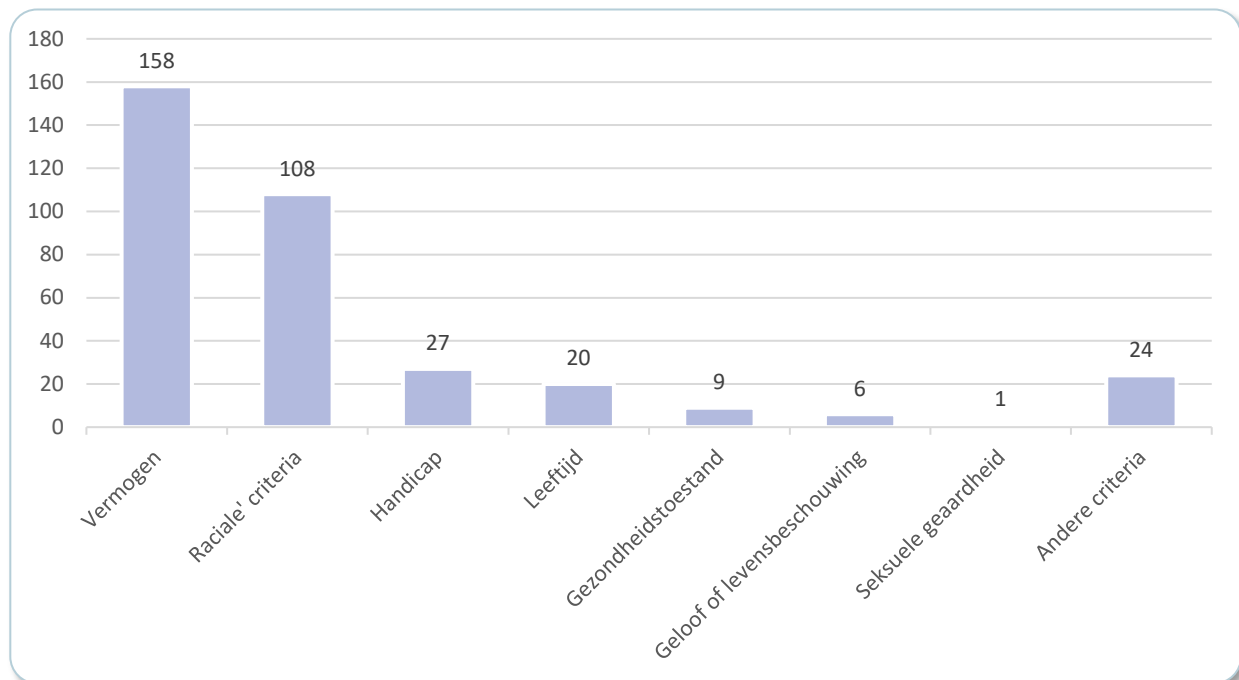
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
'Raciale' criteria	116	164	156	209	231	196
Handicap	135	161	143	192	162	186
Vermogen	71	87	100	138	152	171
Leeftijd	19	26	22	44	55	57
Gezondheidstoestand	28	19	27	30	23	30
Geloof of levensbeschouwing	18	45	33	39	32	20
Seksuele geaardheid	13	16	8	17	21	12
Andere (Bevoegd)	14	18	20	33	33	34

Grafiek 34: Nieuwe dossiers – goederen en diensten in 2020 (n = 600)

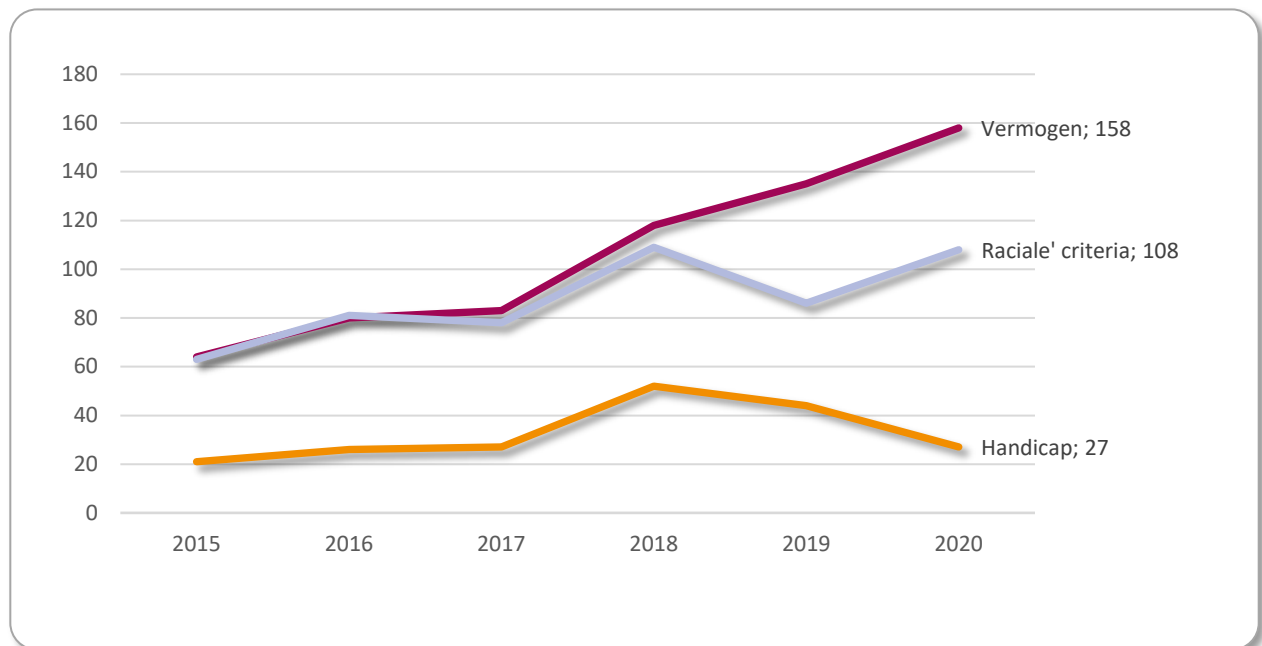
Grafiek 35: Evolutie aantal dossiers – goederen en diensten sinds 2015 (belangrijkste sectoren)**Details**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Huisvesting	159	187	194	276	276	283
Financiële diensten	46	62	58	74	85	65
Transport	63	73	57	50	79	44
Horeca	27	39	26	42	47	19
Gezondheid en hulp aan personen	38	42	31	58	43	40
Handelszaken	19	51	38	54	35	94
Publieke diensten	4	8			41	28
Andere Goederen en diensten	27	38	33	60	35	27

Grafiek 36: Dossiers huisvesting per subdomein in 2020 (n = 283)**Grafiek 37: Dossiers huisvesting per discriminatiecriterium in 2020 (n=353)**

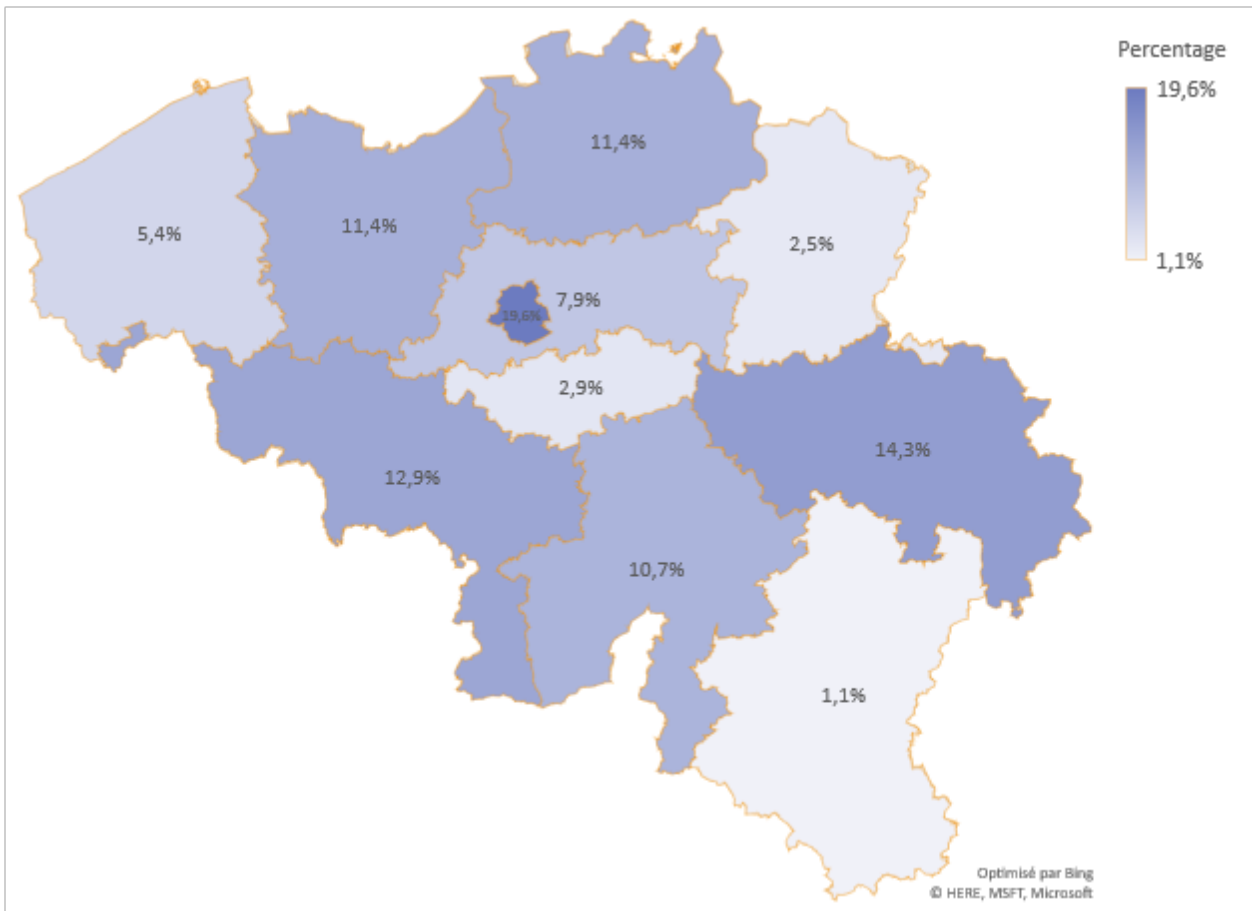

Grafiek 38: Evolutie aantal dossiers huisvesting – per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)

Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vermogen	64	80	83	118	135	158
'Raciale' criteria	63	81	78	109	86	108
Handicap	21	26	27	52	44	27
Andere criteria (bevoegd)	29	25	28	57	51	60

Grafiek 39: Verdeling dossiers huisvesting 2020 per provincie

5.3 Media/internet: 348 dossiers

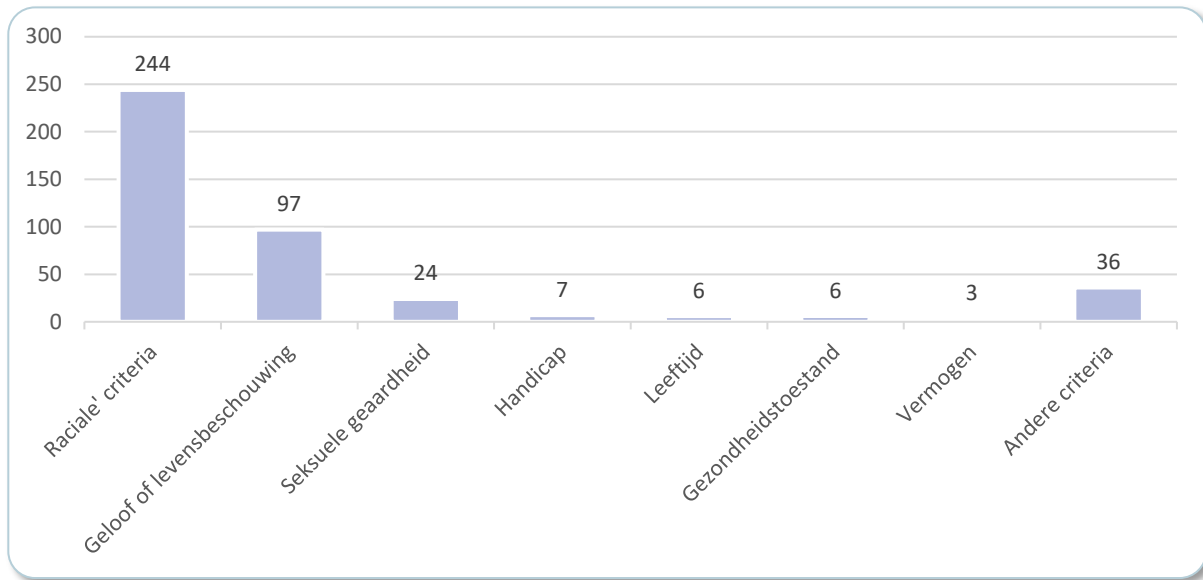
Het domein media volgt in 2020 een vrij stabiele curve en is goed voor 15,9% van alle dossiers van het jaar. In vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar zien we een stijging van 2,2%. 9 op 10 dossiers houden verband met de onlinemediën, met een sterke vertegenwoordiging van de sociale media (84,5% van de internetdossiers). In 2020 werden er alleen al voor Facebook 201 dossiers geopend.

De opmars van de sociale media maakt het internetgebruikers gemakkelijker om zich aan te sluiten bij haatgroepen en vervolgens het haatmateriaal te verspreiden.

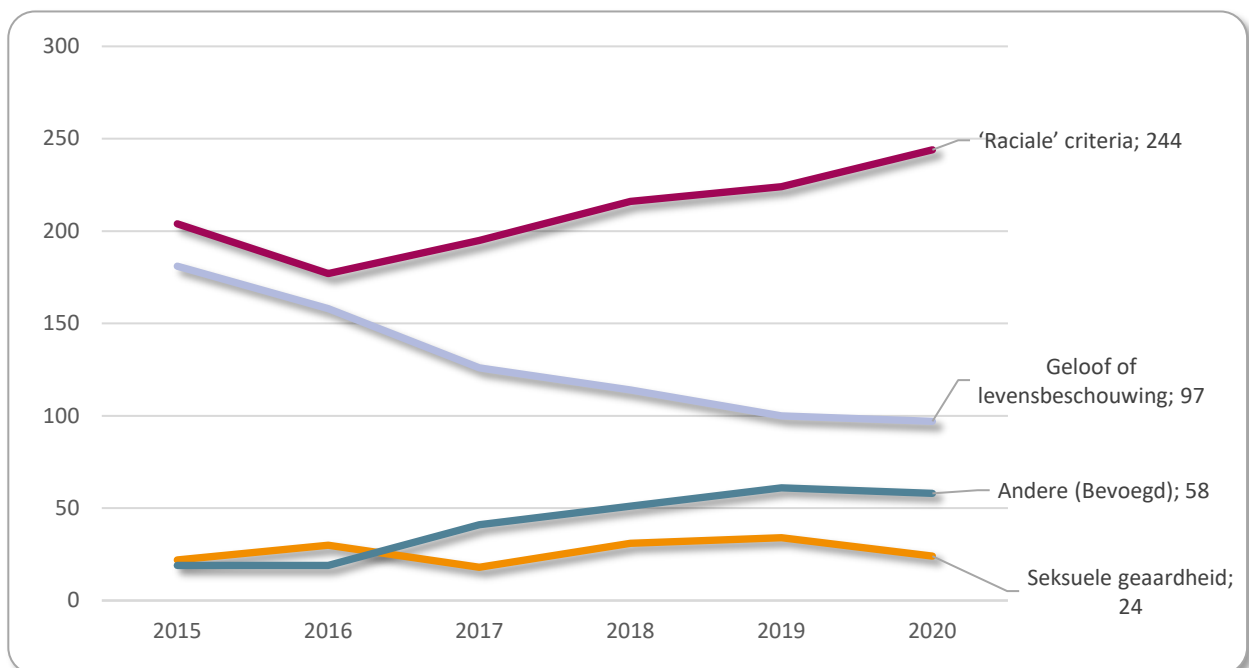
In 2020 ontvingen we vrij veel meervoudige meldingen als reactie op posts op sociale media. Unia verzamelt die honderden of tientallen meldingen in een enkel dossier per haatfeit, -boodschap of -uitlating. Het aantal dossiers wordt dus niet beïnvloed door deze meervoudige meldingen, maar dat toont aan dat steeds meer mensen reageren en contact opnemen met onze diensten naar aanleiding van storende boodschappen.

Iets meer dan de helft van de dossiers in deze sector houdt verband met racisme (57,7% van de dossiers) en geloof of levensbeschouwing (22,9% van de dossiers). Seksuele geaardheid is het derde criterium waarvoor we in dit domein dossiers openen (5,7% van de dossiers). Als we kijken naar de trends in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar zien we een stijging van 20% in het aantal dossiers over racisme.

Grafiek 40: Nieuwe dossiers – media/internet per discriminatiecriterium in 2020 (n = 423)

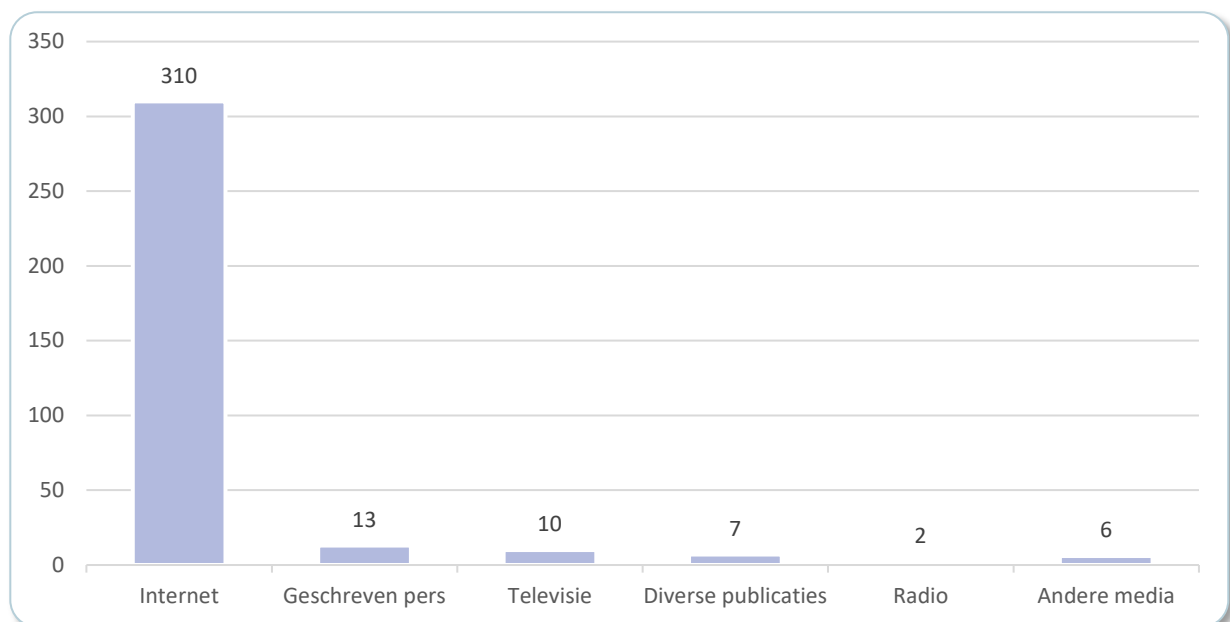
Grafiek 41: Evolutie aantal dossiers media/internet per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)

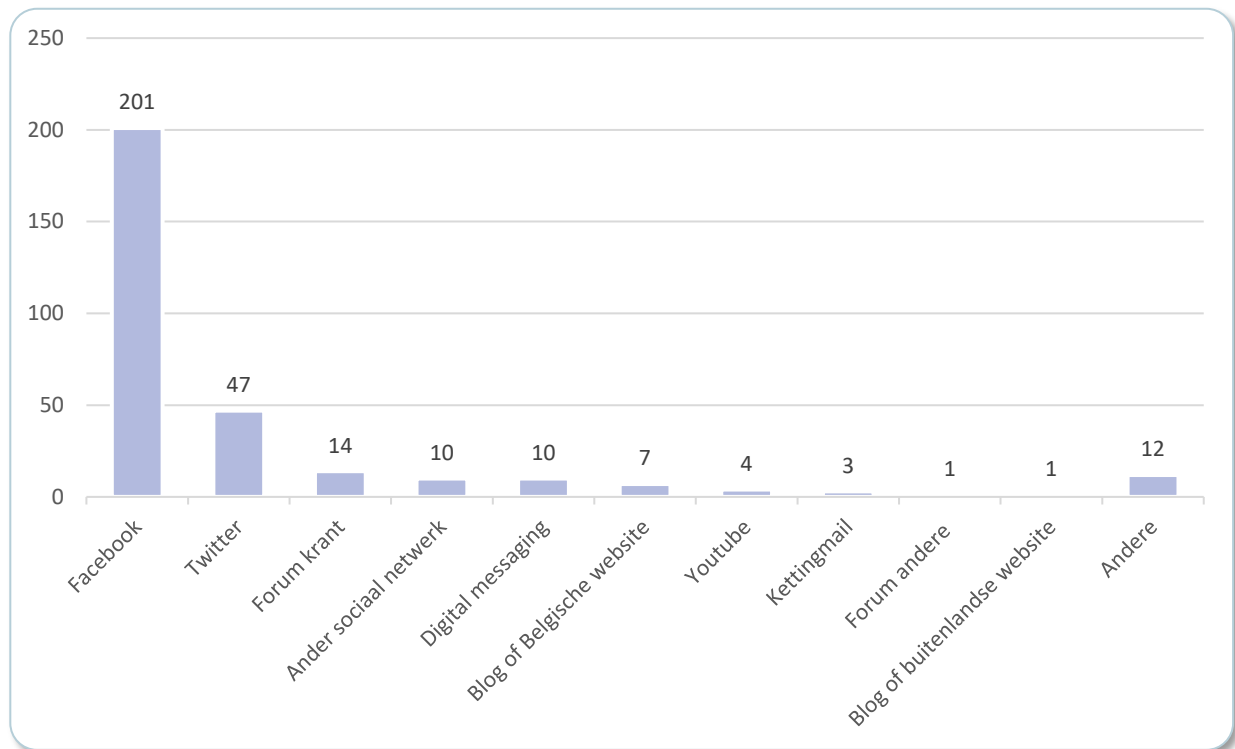

Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
'Raciale' criteria	204	177	195	216	224	244
Geloof of levensbeschouwing	181	158	126	114	100	97
Seksuele geaardheid	22	30	18	31	34	24
Andere (Bevoegd)	19	19	41	51	61	58

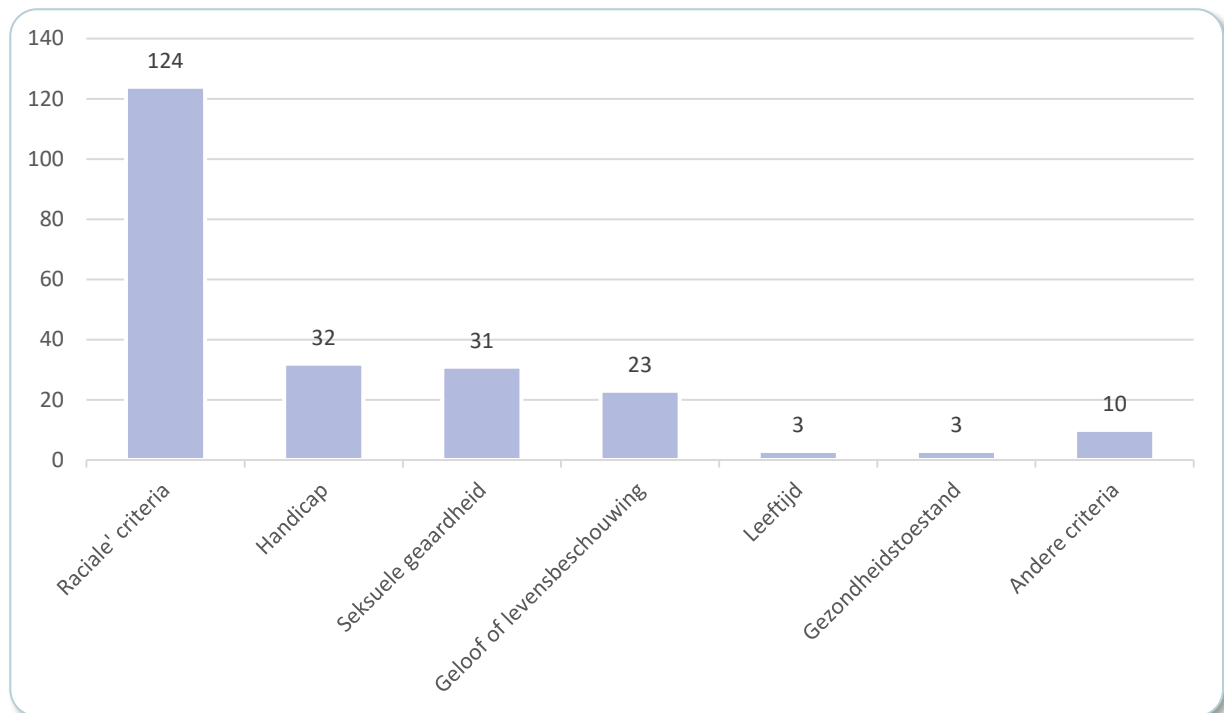
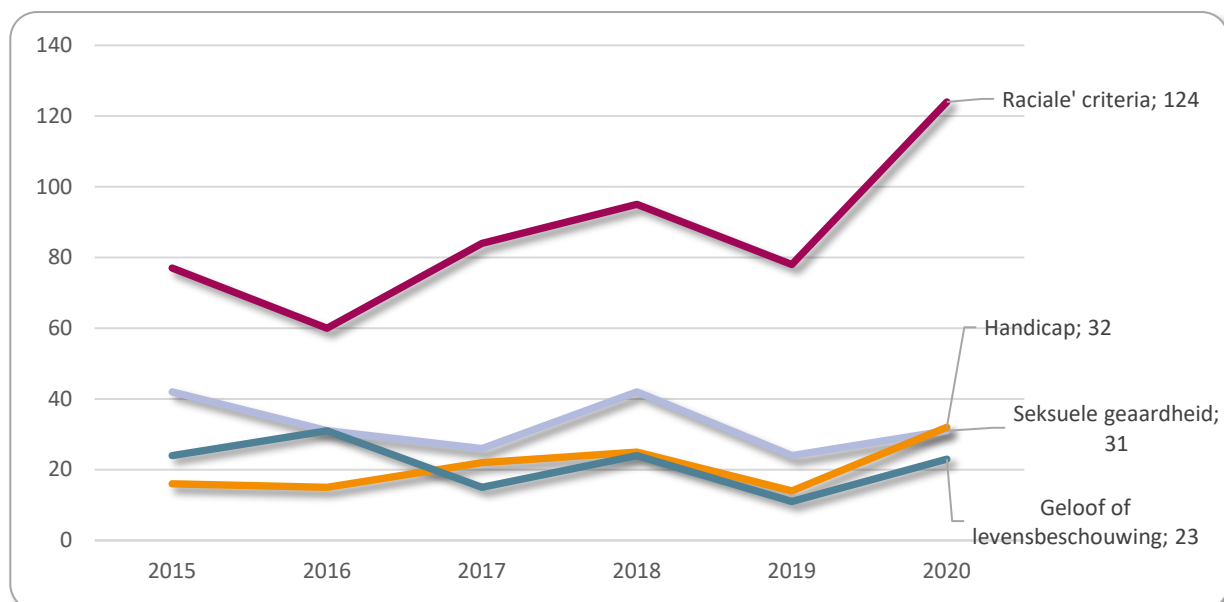
Grafiek 42: Nieuwe dossiers – media/internet per type media in 2020 (n = 348)

Grafiek 43: Nieuwe dossiers - Details internet in 2020 (n = 310)

5.4 Samenleving: 208 dossiers

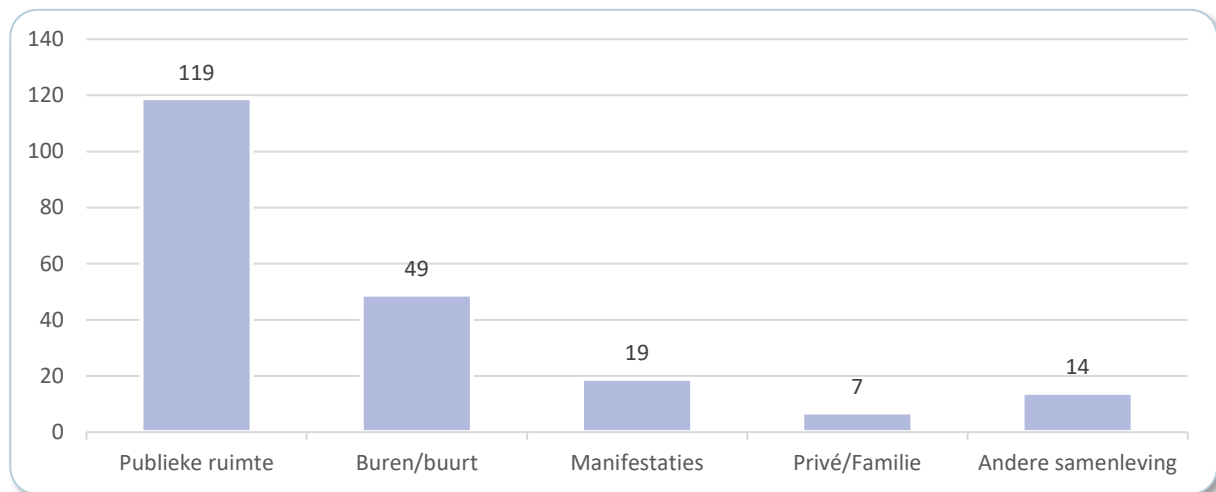
In 2020 opende Unia 208 dossiers in het domein samenleving, bijna een verdubbeling in vergelijking met 2019. Het gaat hier vooral over conflicten in de openbare ruimte (57,2%) en burenruzies (23,6%). In 46 van de geopende dossiers is er sprake van aanzetten tot haat, vooral gelinkt aan de zogenaamde raciale criteria (33 dossiers). We openden in 2020 40 dossiers in verband met slagen en verwondingen met potentieel discriminerend motief. De voornaamste criteria zijn hier de zogenaamde raciale criteria (54,9% van de dossiers), gevolgd door handicap (14,2%), seksuele geaardheid (13,7%) en geloof of levensbeschouwing (10,2%). Bijna 1 op 4 gevallen van de zogenaamde raciale criteria gaat over aanzetten tot haat, discriminatie of geweld. Slagen en verwondingen zijn aanwezig in 30 van de geopende dossiers voor dit criterium.

Grafiek 44: Nieuwe dossiers – samenleving per discriminatiecriterium in 2020 (n = 226)**Grafiek 45: Evolutie aantal dossiers samenleving per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)**

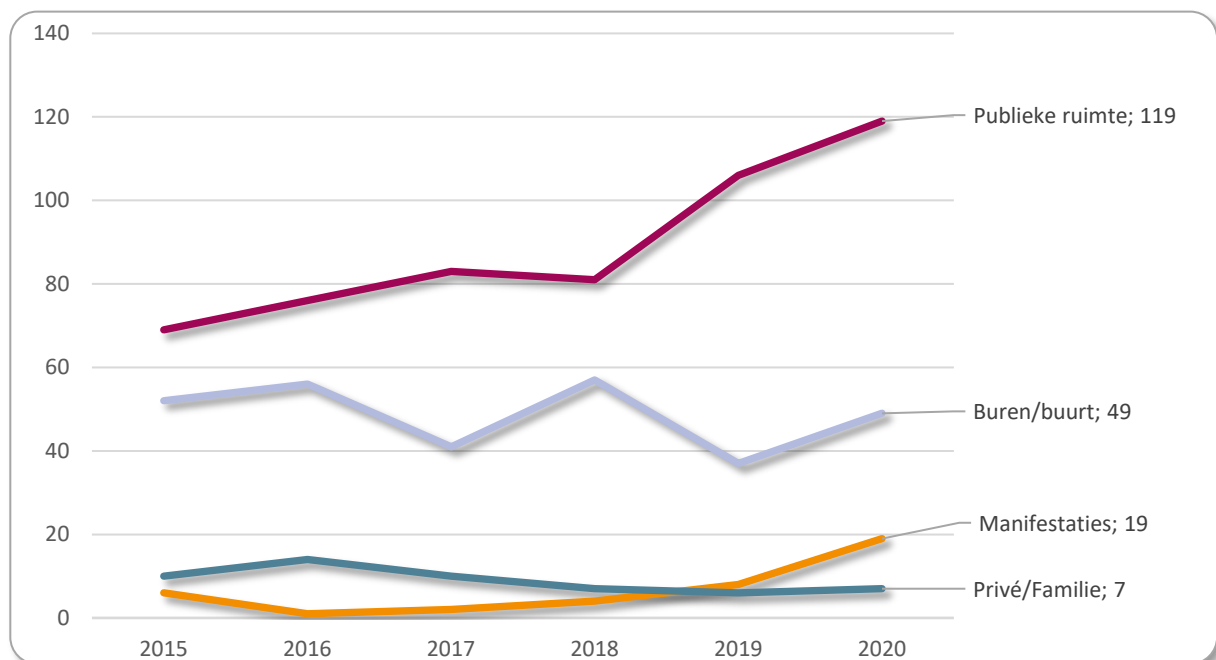
Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
'Raciale' criteria	77	60	84	95	78	124
Seksuele geaardheid	42	31	26	42	24	31
Handicap	16	15	22	25	14	32
Geloof of levensbeschouwing	24	31	15	24	11	23
Andere (Bevoegd)	2	12	14	14	5	16

Grafiek 46: Nieuwe dossiers – samenleving per belangrijkste sectoren in 2020 (n = 208)

Grafiek 47: Evolutie aantal dossiers samenleving sinds 2015 (belangrijkste sectoren)

Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Publieke ruimte	69	76	83	81	106	119
Buren/buurt	52	56	41	57	37	49
Manifestaties	6	1	2	4	8	19
Privé/Familie	10	14	10	7	6	7
Andere / onduidelijk	9	7	6	9	17	14

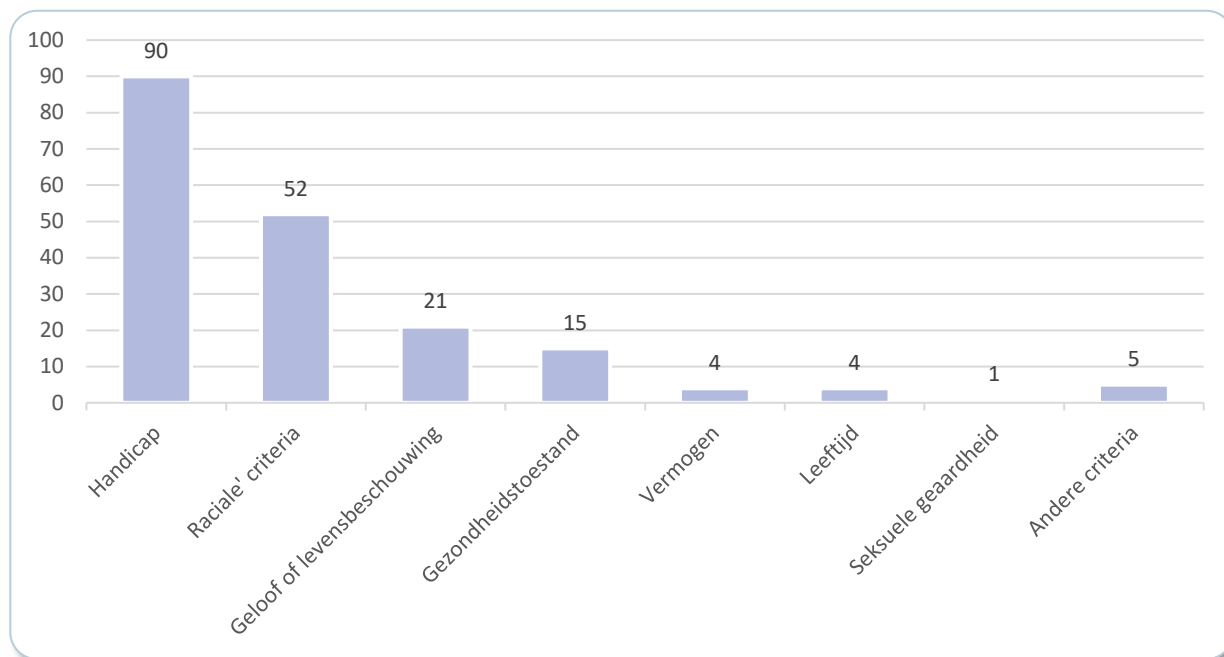
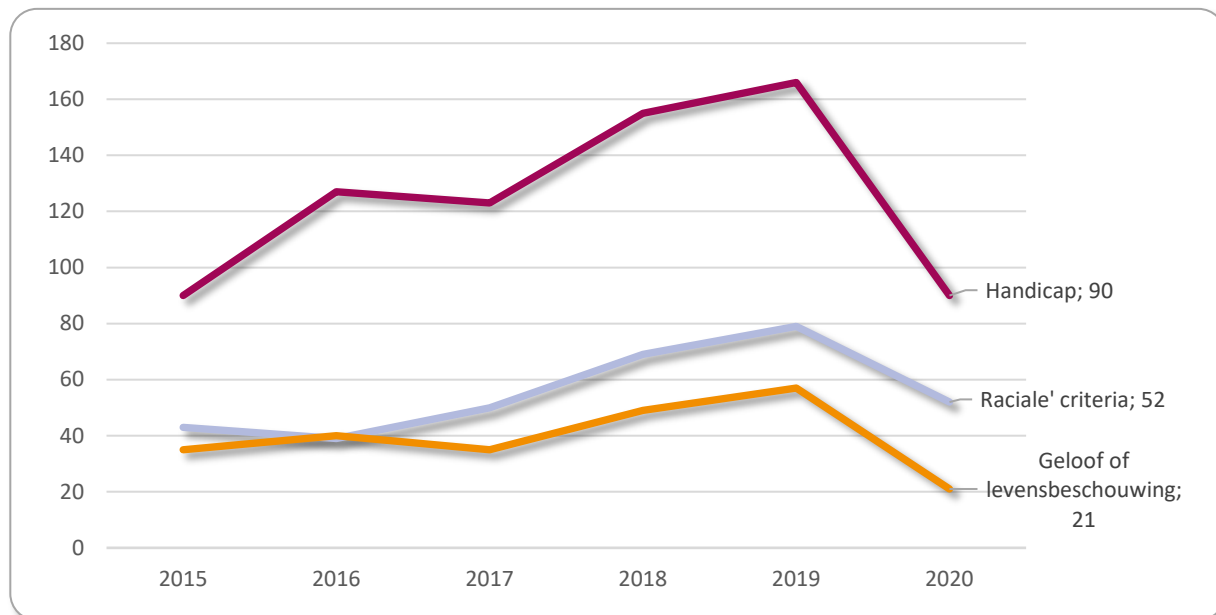
5.5 Onderwijs: 174 dossiers

In 2020 openden we in totaal 174 dossiers in het domein onderwijs, dat is 43,5% minder dan in 2019 en maar iets meer dan in 2015. Dat is misschien te verklaren door de gedeeltelijke of volledige sluiting van de scholen tijdens een deel van 2020 om de COVID-19-pandemie te bestrijden. Het kan ook deels te wijten zijn aan de voorzieningen die een aantal deelstaten (voor het lager en secundair onderwijs) troffen voor het einde van het schooljaar 2019-2020 inzake evaluatie, diploma en deliberatie van de klassenraden evenals de aanpassingen van de beroepsprocedures. We herinneren eraan dat aan de klassenraden werd gevraagd om het zittenblijven slechts uitzonderlijk te overwegen en welwillend te oordelen over de verworven kennis van de leerlingen. In sommige scholen werden de examens van juni en december bovendien geannuleerd. De daling van het aantal dossiers betreft vooral het lager onderwijs (-64% in vergelijking met 2019) en dan het secundair onderwijs (-40%). Het aantal dossiers voor het hoger onderwijs daalt met 20%.

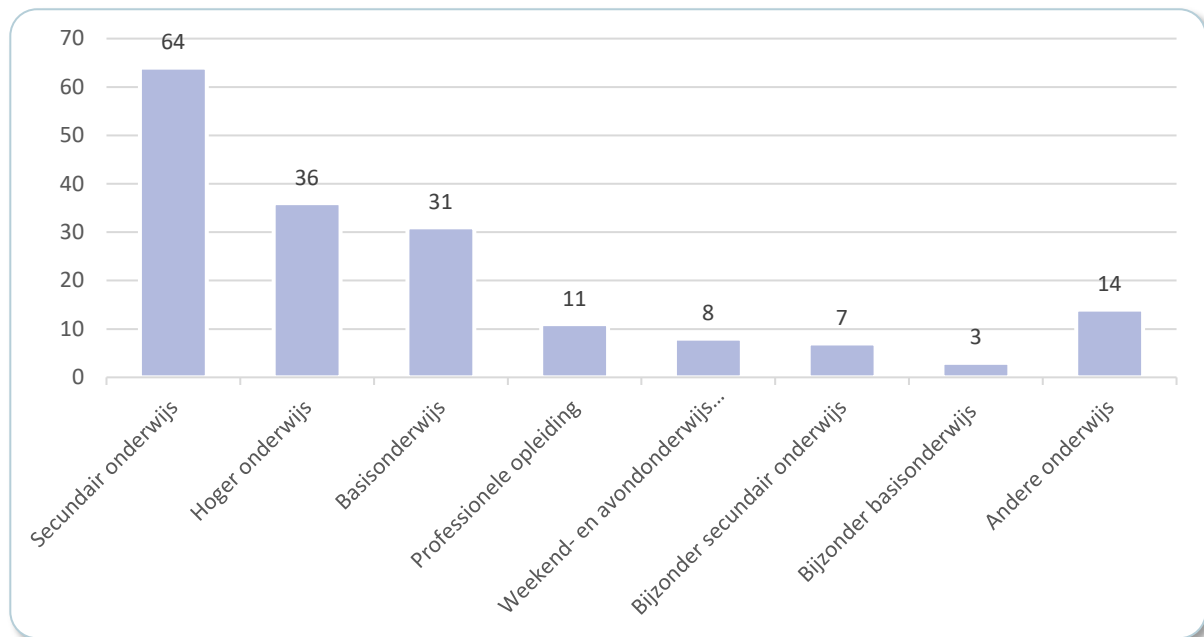
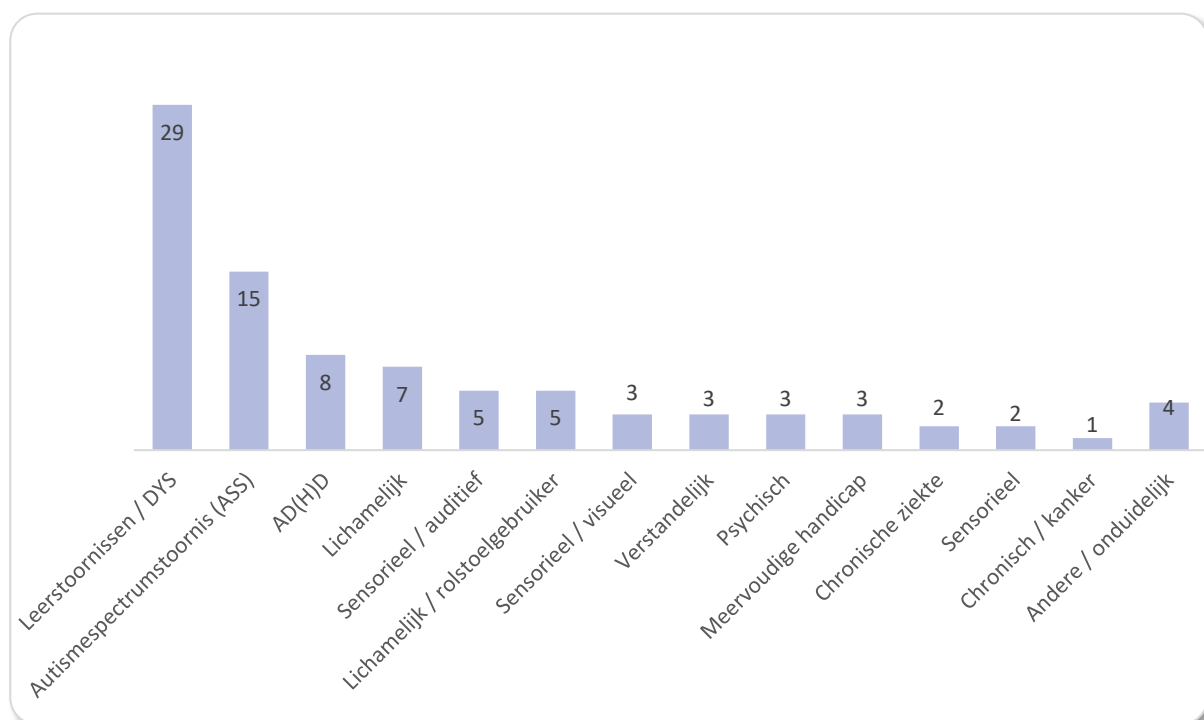
Qua criteria is handicap (46,9% van de dossiers) het sterkst vertegenwoordigd in dit domein. Daarna komen de dossiers op basis van een van de zogenaamde raciale criteria (27,1% van de dossiers), dan die gelinkt aan geloof of levensbeschouwing (10,9%).

Als we tot slot de problematiek en het criterium kruisen, stellen we vast dat onze dossiers over handicap te maken hebben met de onderwijsmethode en het gebrek aan ondersteuning (40 dossiers), gevolgd door problemen die gelinkt zijn aan de uitsluiting van school (12 dossiers) en tot slot met inschrijvingsproblemen (8 dossiers). Bij de zogenaamde raciale criteria zijn vooral de relaties tussen leerling en school en die tussen leerlingen onderling aan de orde (respectievelijk 11 en 8 dossiers). De helft van de dossiers die we openden voor het criterium geloof of levensbeschouwing tot slot houdt verband met kledingvoorschriften (12 dossiers).

Grafiek 48: Nieuwe dossiers – onderwijs per discriminatiecriterium in 2020 (n = 192)**Grafiek 49: Evolutie aantal dossiers onderwijs per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)****Details**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Handicap	90	127	123	155	166	90
'Raciale' criteria	43	39	50	69	79	52
Geloof of levensbeschouwing	35	40	35	49	57	21
Andere (Bevoegd)	10	16	33	36	30	29

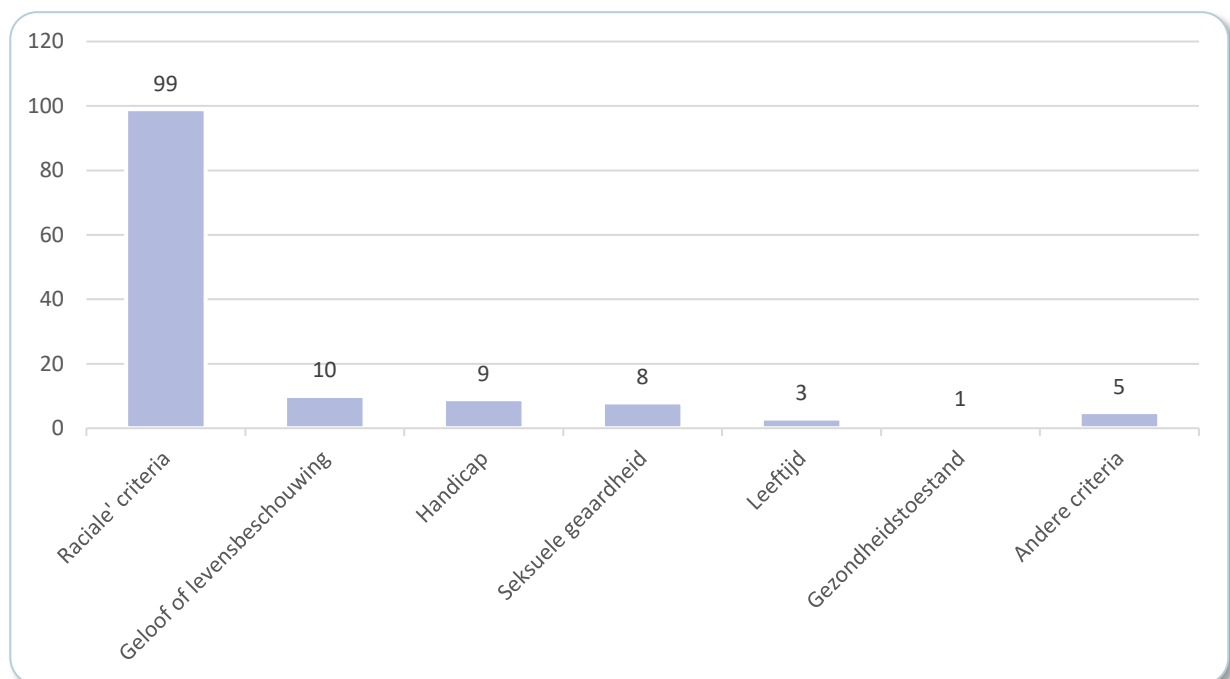
Grafiek 50: Nieuwe dossiers – per onderwijsniveau in 2020 (n = 174)**Grafiek 51: Nieuwe dossiers – onderwijs en handicap per type van handicap in 2020 (n = 90)**

5.6 Politie en justitie: 124 dossiers

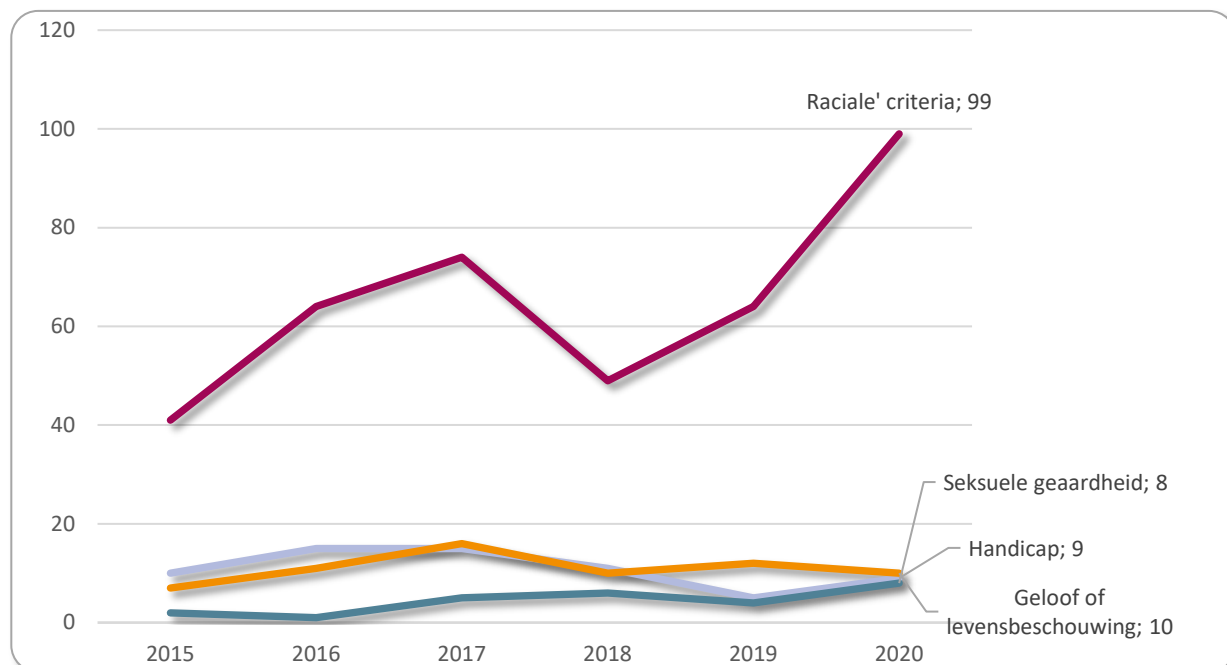
In 2020 opende Unia 124 dossiers in het domein politie en justitie. Ze vormen 5,7% van het Totaale aantal geopende dossiers. Dat is een toename van bijna 46,9% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

86,2% van deze dossiers gaat over de politie, 8,9% over justitie en 4,8% over detentieplaatsen. 73,3% van de dossiers houdt verband met de zogenaamde raciale criteria, 7,4% met geloof of levensbeschouwing en 6,7% met handicap. Dit jaar is racisme in dit domein opvallend toegenomen, met een stijging van 51,9% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

Grafiek 52: Nieuwe dossiers – politie en justitie per discriminatiecriterium (n = 135)

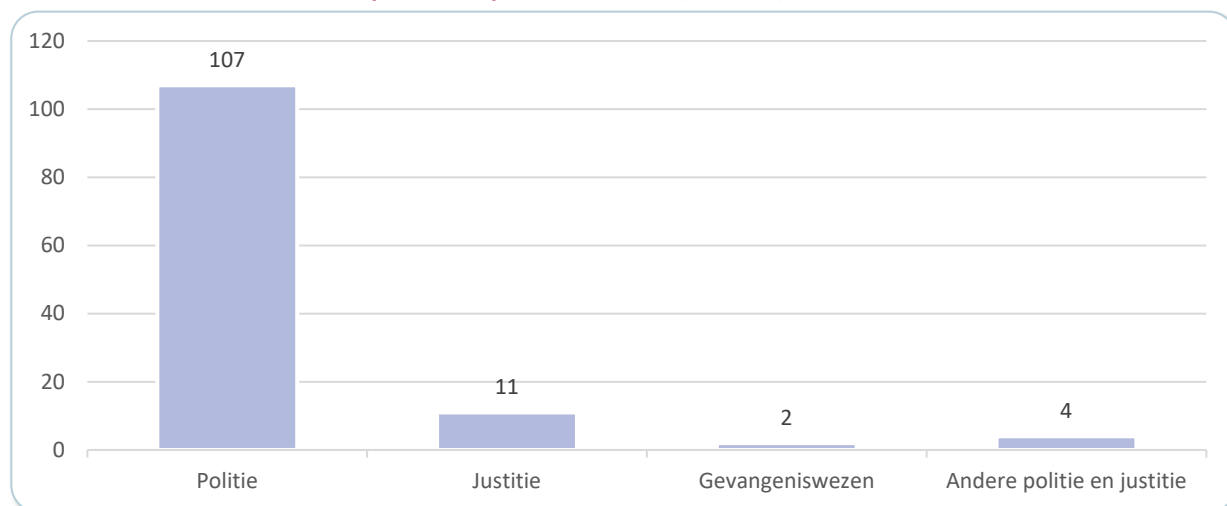
Grafiek 53: Evolutie aantal dossiers politie en justitie per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)

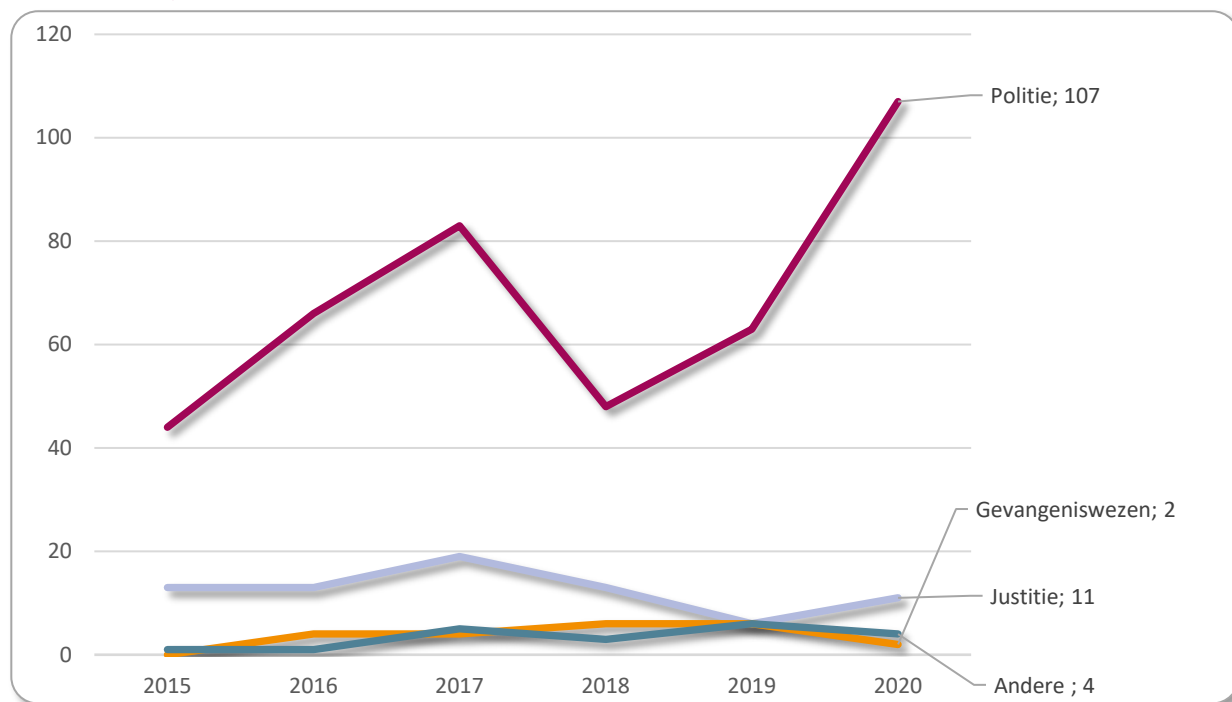
Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
'Raciale' criteria	41	64	74	49	64	99
Handicap	10	15	15	11	5	9
Geloof of levensbeschouwing	7	11	16	10	12	10
Seksuele geaardheid	2	1	5	6	4	8
Andere criteria (bevoegd)	2	7	8	2	4	9

Grafiek 54: Nieuwe dossiers – politie en justitie in 2020 (n = 124)

Grafiek 55: Evolutie aantal dossiers politie en justitie per subdomein sinds 2015 (belangrijkste subdomeinen)

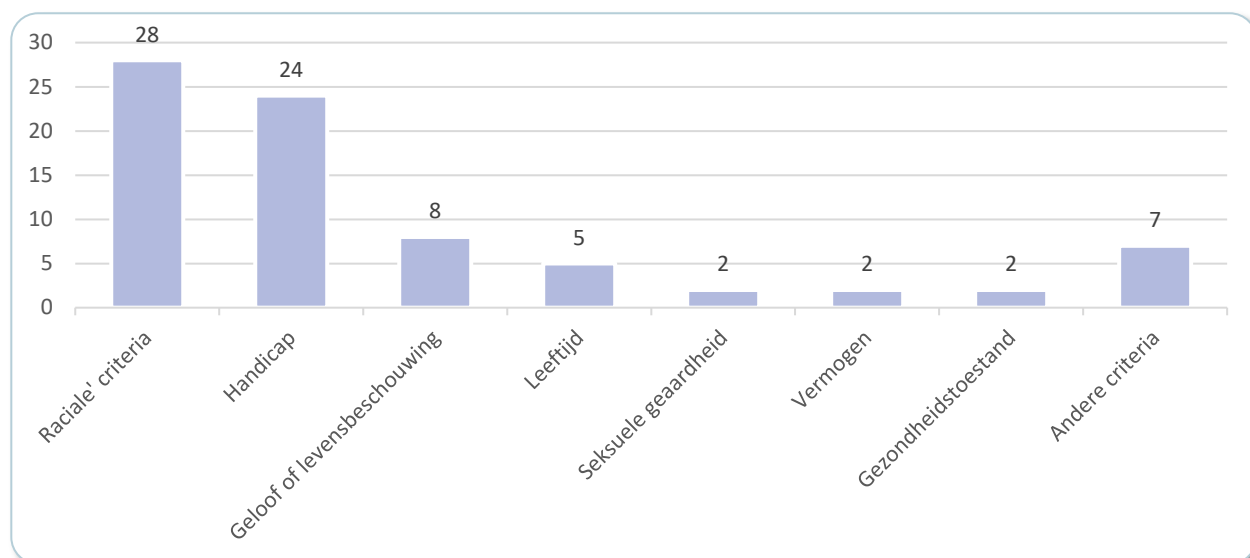
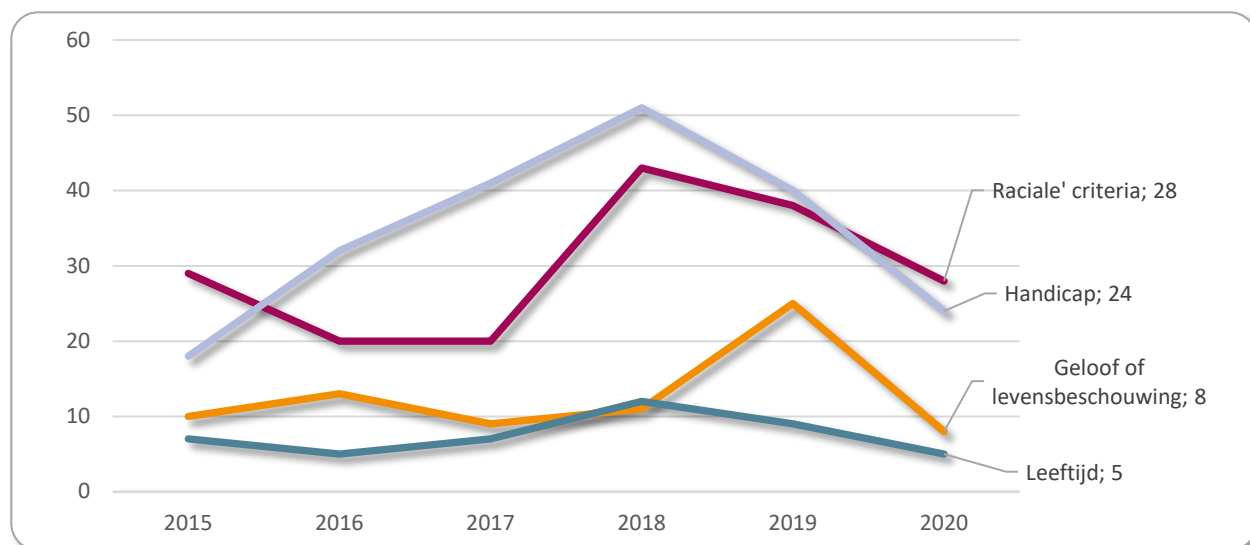

Details

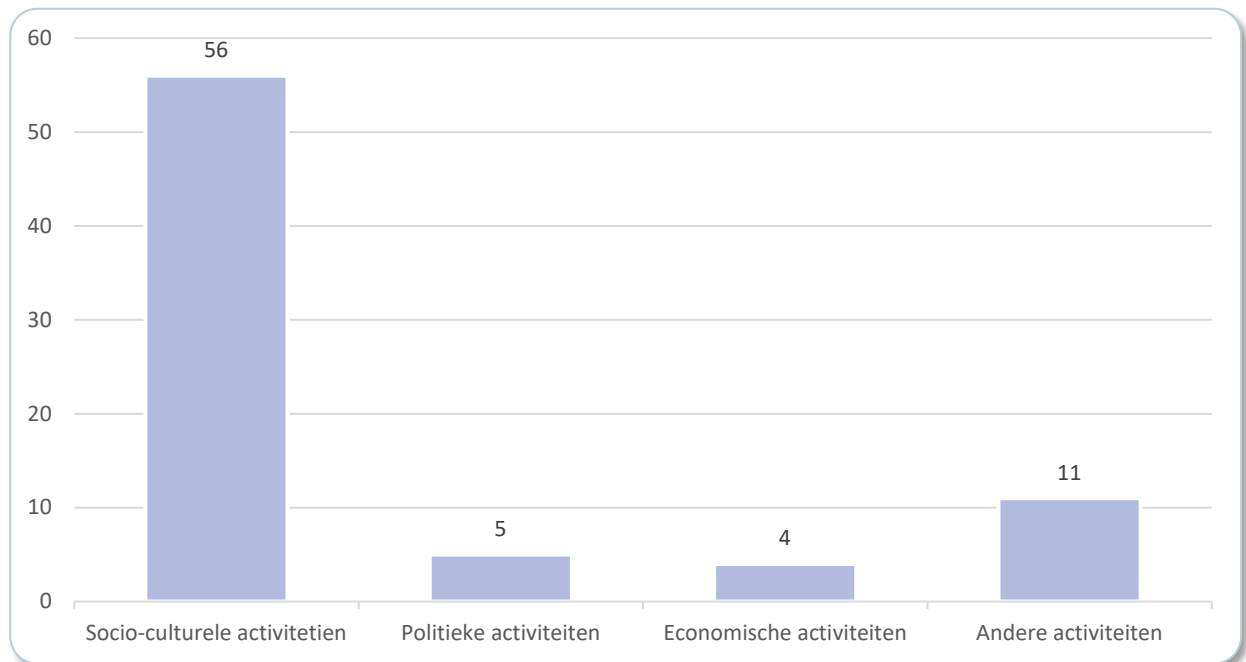
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Politie	44	66	83	48	63	107
Justitie	13	13	19	13	6	11
Gevangeniswezen	0	4	4	6	6	2
Parquet	1	3	4	1	0	0
Internement	2	4	2	1	0	0
Andere	1	1	5	3	6	4

5.7 Diverse activiteiten: 76 dossiers

In 2020 opende Unia slechts 76 dossiers met betrekking tot diverse activiteiten (3,5% van de dossiers). Dat is een daling van 40,2% in vergelijking met 2019 en van 22,4% in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. De verklaring hiervoor ligt in de langdurige sluiting van een groot deel van de socioculturele en sportsector door de COVID-19-pandemie. De zogenaamde raciale criteria zijn hier het sterkst aanwezig (35,8% van de dossiers) en daarna handicap (30,7%). Het gaat vooral om dossiers die verband houden met socioculturele en sportieve activiteiten (73,6%).

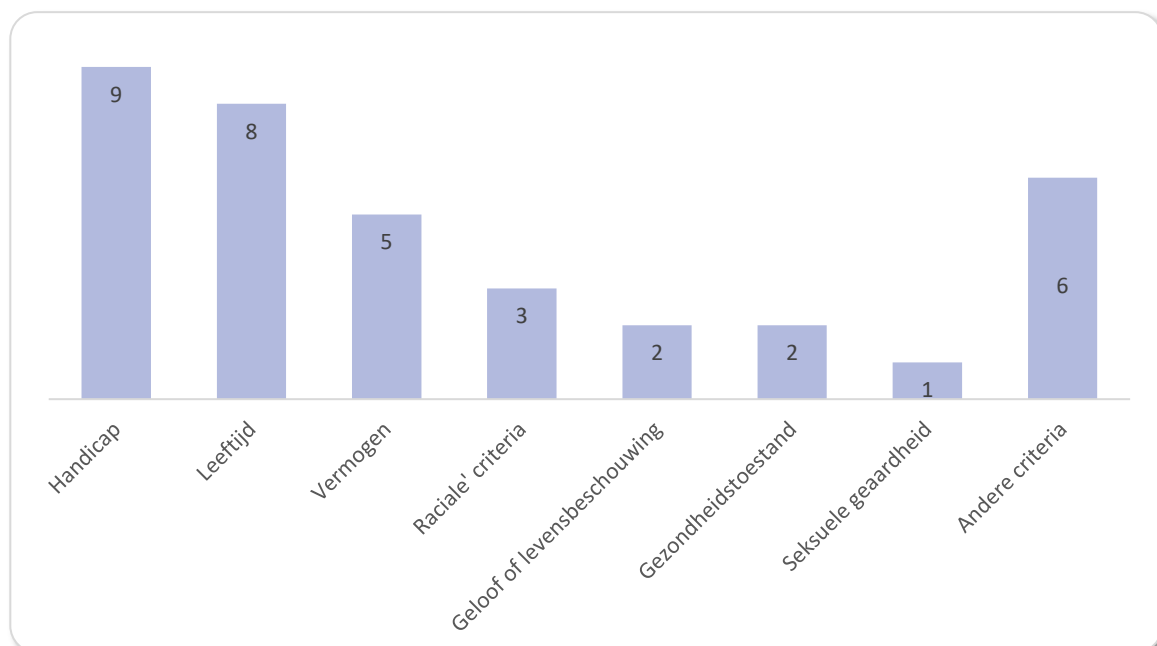
Grafiek 56: Nieuwe dossiers – diverse activiteiten per discriminatiecriterium in 2020 (n = 78)**Grafiek 57: Evolutie aantal dossiers diverse activiteiten per discriminatiecriterium sinds 2015 (belangrijkste criteria)****Details**

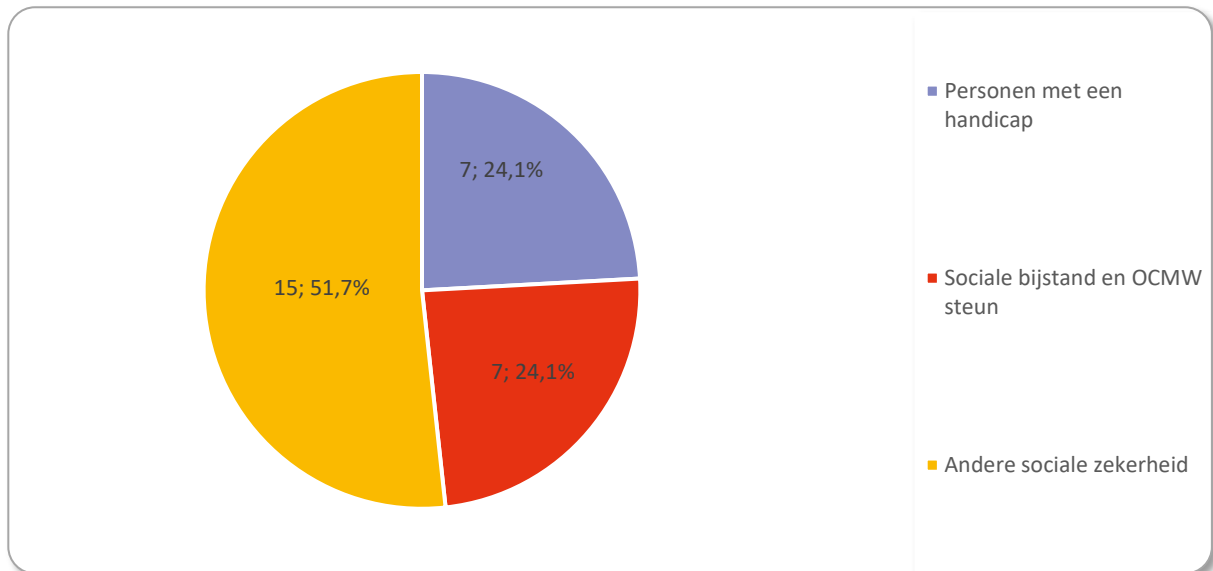
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
'Raciale' criteria	29	20	20	43	38	28
Handicap	18	32	41	51	40	24
Geloof of levensbeschouwing	10	13	9	11	25	8
Leeftijd	7	5	7	12	9	5
Andere (Bevoegd)	6	10	13	20	23	6

Grafiek 58: Nieuwe dossiers – diverse activiteiten per subdomein in 2020 (n = 76)

5.8 Sociale bescherming: 29 dossiers

In 2020 opende Unia 29 nieuwe dossiers in verband met sociale bescherming (goed voor 1,3% van alle dossiers). 7 dossiers gaan over uitkeringen voor personen met een handicap. We openden ook 7 dossiers over sociale bijstand en het OCMW. Handicap is bijgevolg het belangrijkste beschermde criterium (9 dossiers), gevolgd door de zogenaamde raciale criteria (8 dossiers).

Grafiek 59: Nieuwe dossiers – sociale bescherming per discriminatiegrond in 2020 (n = 36)

Grafiek 60: Nieuwe dossiers – sociale bescherming per subdomein in 2020 (n = 29)

6 Analyse nieuwe dossiers per discriminatiegrond

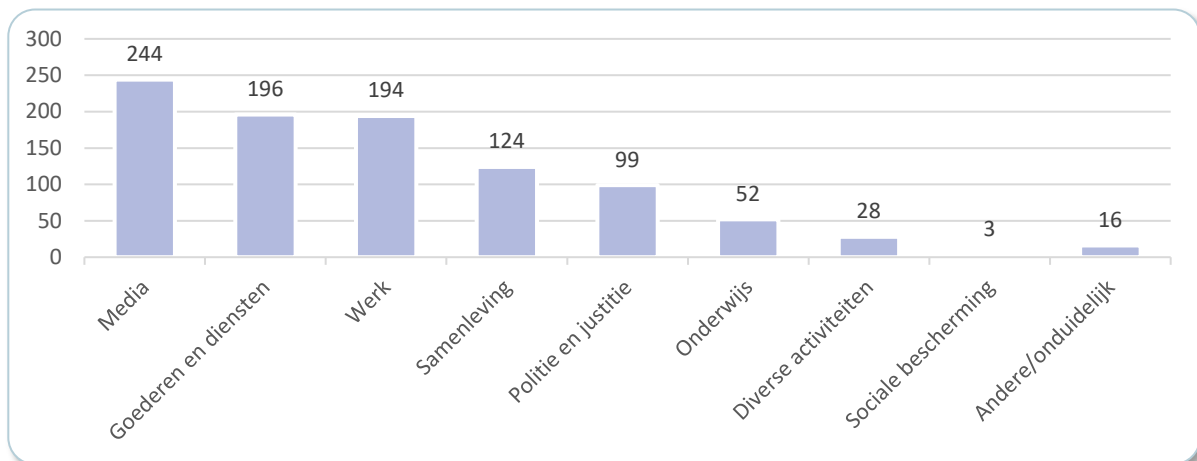
6.1 Zogenaamde raciale criteria: 956 dossiers

Unia opende 956 dossiers in verband met de zogenaamde raciale criteria in 2020 of 37,7% van al onze dossiers. In vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar zien we een stijging van 20,8%. En een stijging van slechts 0,5% vergeleken met 2019. De voornaamste domeinen waarvan sprake zijn de media, goederen en diensten en werk (respectievelijk 25,5%, 20,5% en 20,3% van de dossiers).

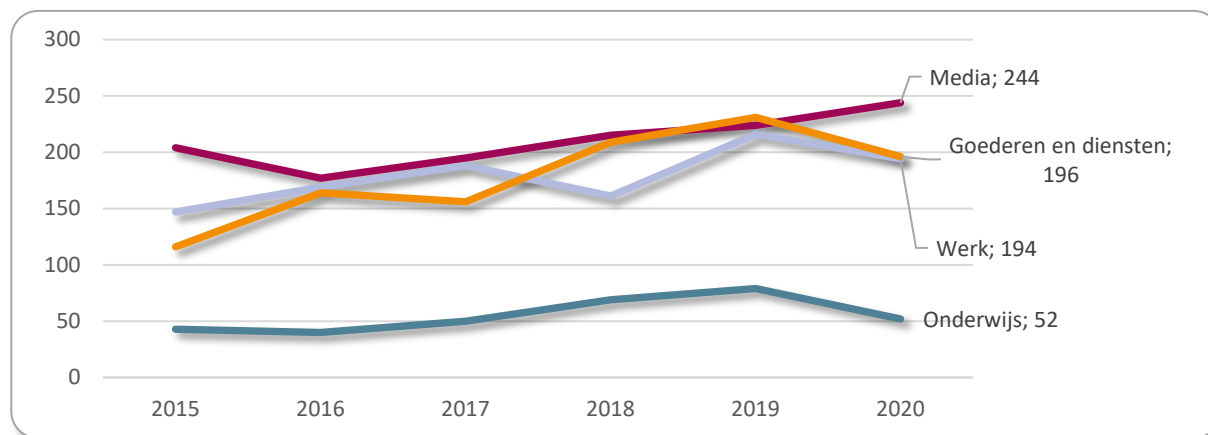
Dit jaar noteren we voor dit criterium het grootste aantal dossiers in het domein media. Vooral door posts op Facebook (59,8%) en Twitter (12,7%). Daarna komen feiten in het domein goederen en diensten waarin de dossiers over huisvesting een belangrijke plaats innemen (55,1%), gevolgd door financiële diensten (11,7%), handelszaken (9,6%) en vervoer (8,6%). Bij werk worden vooral de relaties met de leidinggevende, collega's of klanten aangekaart (31,4% van de situaties). We zien ook veel al dan niet gegronde weigeringen tot aanwerving gelinkt aan dit criterium (23,7% van de dossiers). Gevolgd door ontslagen (17%) en feiten in verband met de organisatie van het werk (15,4%).

Als we dit criterium kruisen met het type verboden gedrag, komen gewelddaden aan het licht. We openden 52 dossiers voor slagen en verwondingen (waarvan 17 na gewelddaden door een politiemedewerker), 2 dossiers voor moord of poging tot moord en 1 dossier voor foltering.

Grafiek 61: Nieuwe dossiers – per zogenaamde raciale criteria per domein in 2020 (n = 956)

Grafiek 62: Evolutie aantal dossiers zogenaamde raciale criteria – per domein sinds 2015 (belangrijkste domeinen)

Details

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Media	209	204	177	195	215	224	244
Werk	158	147	169	188	161	216	194
Goederen en diensten	171	116	164	156	209	231	196
Samenleving	85	77	60	84	95	78	124
Politie en justitie	59	41	64	74	49	64	99
Onderwijs	33	43	40	50	69	79	52
Diverse activiteiten	23	18	20	20	43	38	28
Sociale bescherming	13	8	2	10	5	8	3
Andere / onduidelijk	7	7	2	5	19	13	16

6.1.1 Antisemitisme en negationisme

In 2020 waren er in totaal 115 feiten van antisemitisme en/of negationisme. Dat is een toename van 45,5% in vergelijking met 2019 en van 56% ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

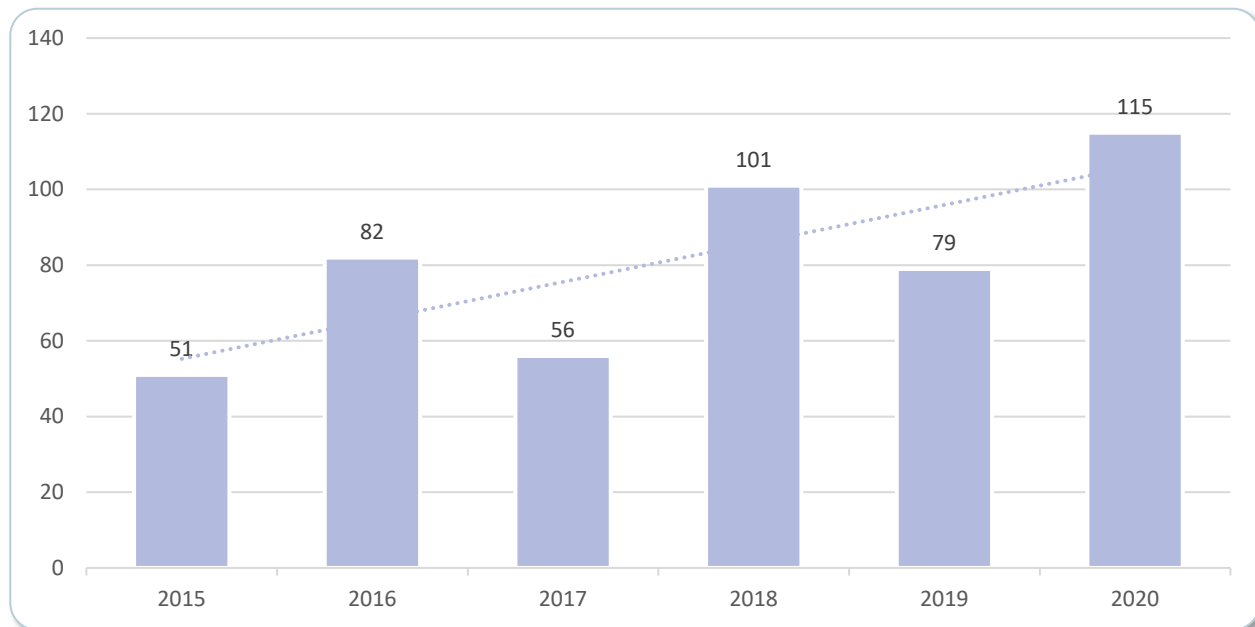
70,4% van de aan Unia gerapporteerde feiten heeft te maken met haatboodschappen, vaak op de sociale media. 48,7% gaat over antisemitische incidenten op het internet. 10,4% komt uit de geschreven of audiovisuele pers.

13% van de dossiers vormt een haatmisdrijf. 4 gemelde voorvallen gaan over beschadigingen/vernielingen in de openbare ruimte, vaak zijn dat graffiti. We registreerden ook nog 4 gevallen van verbale agressie of dreigementen.

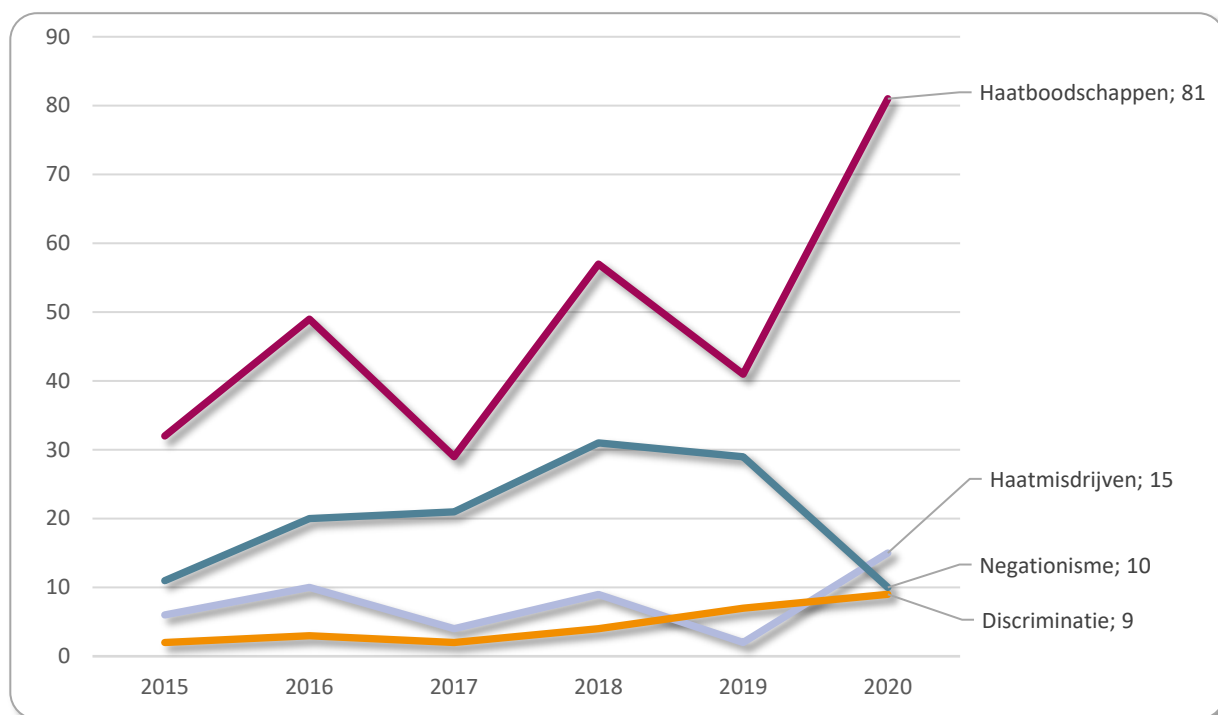
8,7% van de gemelde incidenten heeft betrekking op negationistische boodschappen: uitlatingen die de genocide op de Joden door het naziregime rechtvaardigen of goedkeuren.

Directe of indirecte discriminatie gelinkt aan antisemitisme zien we in 7,8% van alle gemelde feiten.

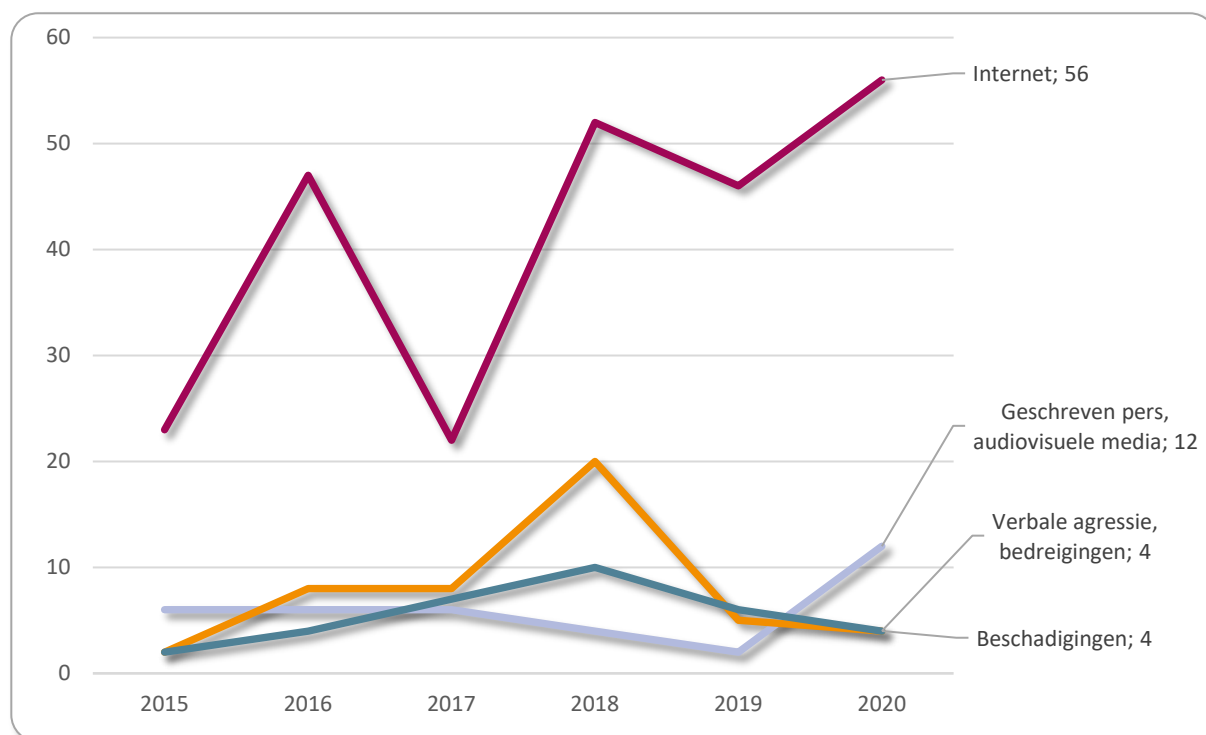
Grafiek 63: Antisemitisme - evolutie aantal incidenten sinds 2015

Grafiek 64: Antisemitisme : evolutie aantal incidenten sinds 2015 volgens wettelijke kwalificatie

Grafiek 65: Antisemitisme - evolutie aantal incidenten sinds 2015 volgens soort misdrijf

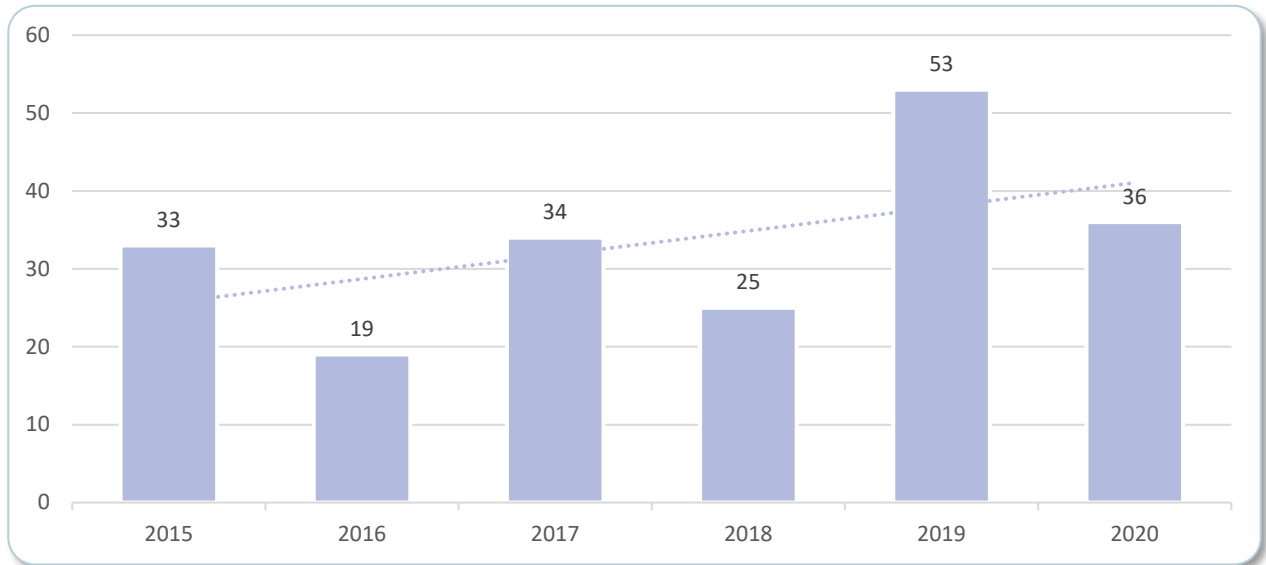
Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Internet	23	47	22	52	46	56
Geschreven pers, audiovisuele media	6	6	6	4	2	12
Verbale agressie, bedreigingen	2	8	8	20	5	4
Beschadigingen	2	4	7	10	6	4
Werk					4	4
Intimidatie	7	3	6	4	0	3
Onderwijs	1	4	1	3	5	0
Slagen en verwondingen	3	4	1	0	1	0
Andere	7	6	5	8	10	32

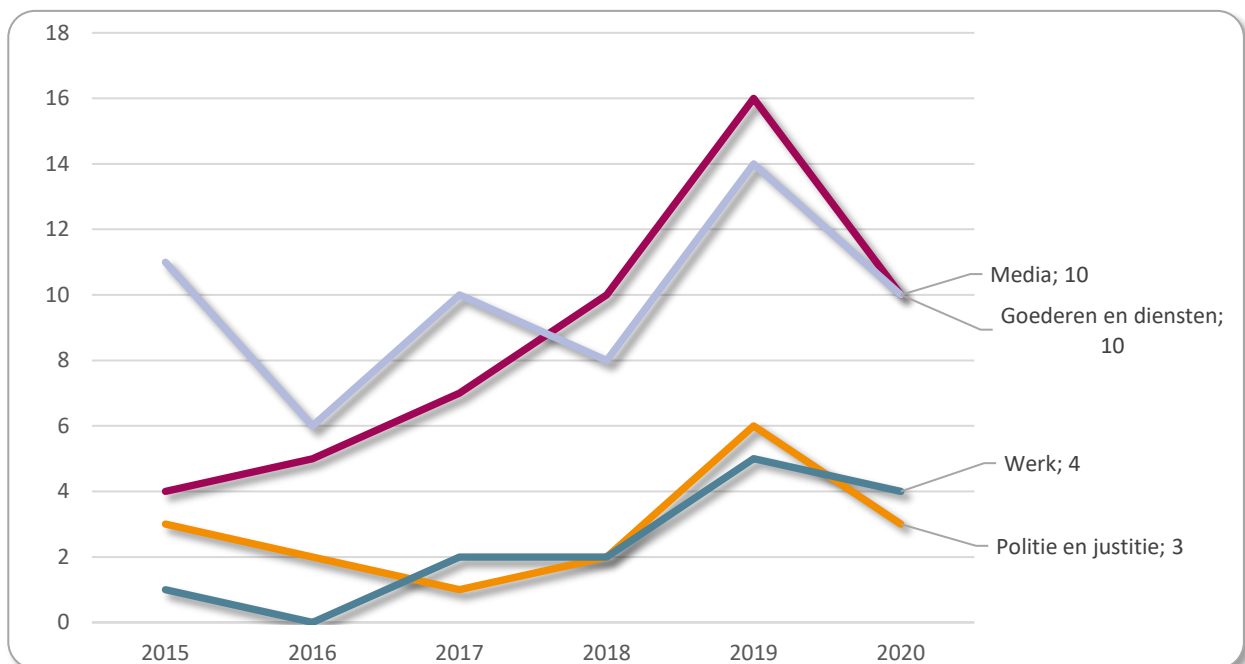
6.1.2 Roma en woonwagenbewoners

In 2020 waren er 36 meldingen van discriminatie tegenover Roma en/of woonwagenbewoners. Dat is een daling van 32,1% in vergelijking met het jaar daarvoor. Vergeleken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar vertonen de cijfers een stijgende lijn, met een verschil van +9,8%.

Grafiek 66: Evolutie gemelde incidenten verbonden met discriminaties van Roma en woonwagenbewoners sinds 2015

Grafiek 67: Evolutie gemelde incidenten verbonden met Roma en woonwagenbewoners sinds 2015 (belangrijkste domeinen)

Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Goederen en diensten	4	5	7	10	16	10
Media	11	6	10	8	14	10
Politie en justitie	3	2	1	2	6	3
Werk	1	0	2	2	5	4
Samenleving	4	5	10	1	4	3
Diverse activiteiten	2	1	2	0	3	0
Andere/onduidelijk	2	0	0	2	3	4
Sociale bescherming	3	0	1	0	1	0
Onderwijs	3	0	1	0	1	2

6.2 Handicap: 519 dossiers

In 2020 opende Unia 519 nieuwe dossiers over het criterium handicap, dat betekent 20,5% van het Totaale aantal nieuwe dossiers. Dat is een daling van 15,5% in vergelijking met 2019 en van 0,5% in vergelijking met de afgelopen vijf jaar. De drie voornaamste domeinen blijven werk, onderwijs en goederen en diensten. De belangrijkste daling noteren we in de domeinen onderwijs (-45,7%), werk (-19,4%) en diverse activiteiten (-40%).

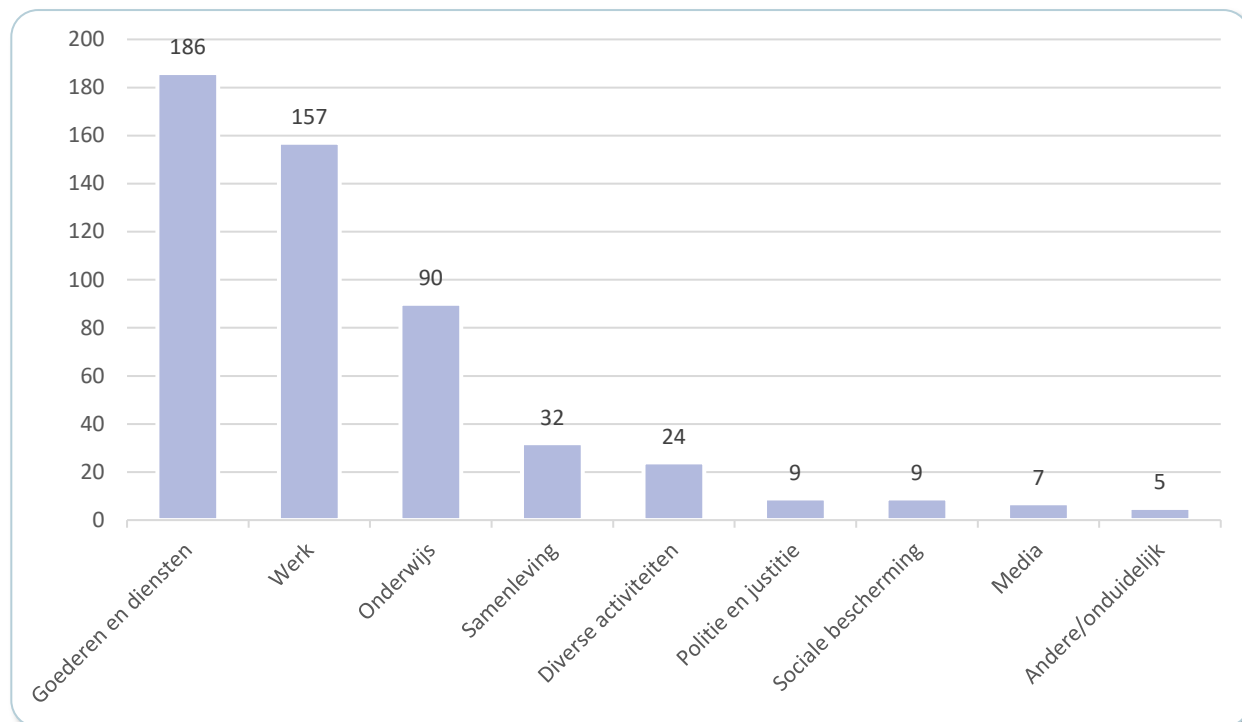
Voor onderwijs zijn er dus 76 dossiers minder dan in 2019. Die daling is te verklaren door de maatregelen van de deelstaten in het kader van de pandemiebestrijding, waardoor de leerlingen in 2020 veel minder tijd op school doorbrachten. Unia opende minder dossiers over vragen rond pedagogische ondersteuning en aanpassing (-51,2% in vergelijking met 2019), ondanks talrijke probleemsituaties die ons werden gemeld door het maatschappelijk middenveld of die naar voren kwamen uit de enquête die we uitvoerden bij personen met een handicap. We zien ook een daling van het aantal dossiers over de examenperiode en/of de examenresultaten (-72% in vergelijking met 2019).

Wat werk betreft, leidde de toename van telewerk en de sluiting van een aantal sectoren tot een belangrijke daling (-40% in vergelijking met 2019) van het aantal dossiers die te maken hebben met de organisatie van het werk en de arbeidsomstandigheden. Bovendien waren er duidelijk minder aanwervingen in de loop van het jaar, wat de daling in deze subsector (-58% vergeleken met 2019) gedeeltelijk kan verklaren. Het aantal ontslagen gelinkt aan dit criterium blijft evenwel vrij stabiel.

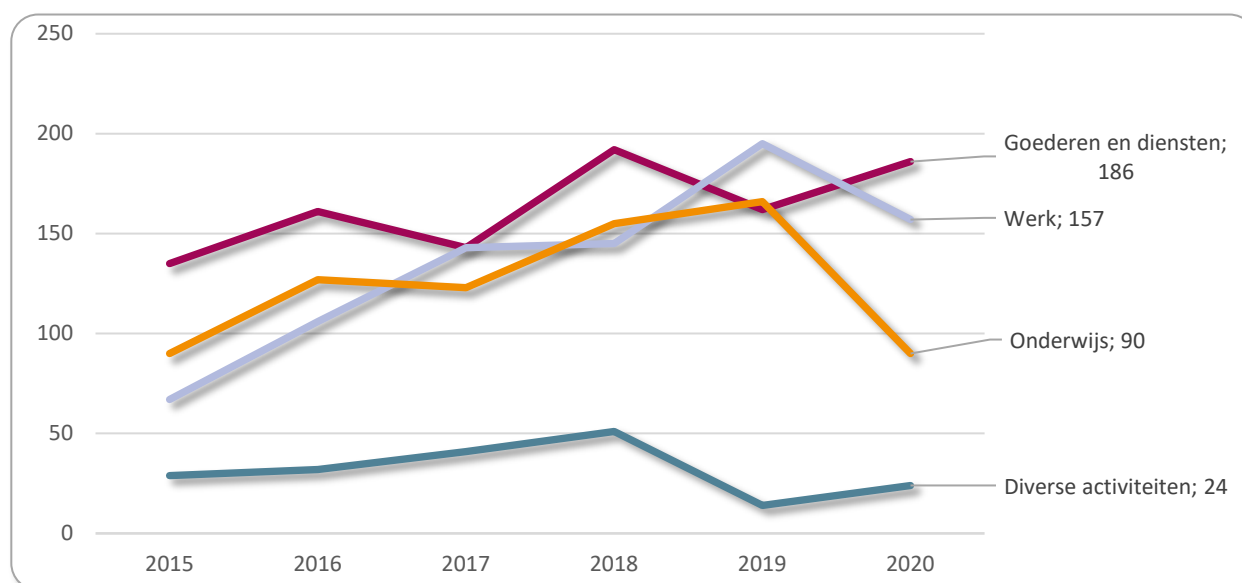
In de sector goederen en diensten gaan de meeste vragen over de toegang tot de handelszaken: 61 dossiers geopend tegenover 7 in 2019. In die dossiers gaat het vaak over de toepassing van de regels tegen de verspreiding van het COVID-19-virus en over de uitzonderingen voor personen met een handicap (dragen van mondkap/scherm, verplicht gebruik van winkelkar, weigeren van assistentiehonden...).

De voornaamste handicaps hier zijn de fysieke handicaps (37%), gevolgd door visuele zintuiglijke beperkingen (9,1%) of autismespectrumstoornissen (7,3%). Afhankelijk van de sector vallen enkele bijzonderheden op. Voor goederen en diensten gaat meer dan de helft van de dossiers over fysieke toegankelijkheid (43,5%). In de sector onderwijs heeft een derde van de dossiers dan weer te maken met leerstoornissen en 1 op 10 met autismespectrumstoornissen. Voor werk komt fysieke handicap het vaakst aan bod (38,2%).

Grafiek 68: Nieuwe dossiers - handicap per domein in 2020 (n = 519)

Grafiek 69: Evolutie aantal dossiers handicap per domein sinds 2015 (belangrijkste domeinen)

Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Goederen en diensten	135	161	143	192	162	186
Werk	67	106	143	145	195	157
Onderwijs	90	127	123	155	166	90
Sociale bescherming	32	17	18	11	14	9
Diverse activiteiten	29	32	41	51	40	24
Politie en justitie	10	15	15	11	5	9
Samenleving	16	15	22	25	14	32
Media	2	9	9	6	7	7
Andere / onduidelijk	3	5	2	8	11	5

6.3 Geloof of levensbeschouwing: 261 dossiers

Over dit criterium openden we 261 dossiers in 2020 (10,3 % van alle dossiers). Dat zijn 46 dossiers minder dan in 2019, waardoor de algemene trendlijn ombuigt, met een daling van 22,4% ten opzichte van de afgelopen vijf jaar. Door de lockdown en de bijbehorende maatregelen waren er minder contacten mogelijk tussen burgers, collega's en leerlingen. Dat kan een weerslag hebben gehad op zaken zoals geloof of levensbeschouwing, die minder zichtbaar waren.

Media staan weer bovenaan op de lijst voor dit criterium (37,2%), gevolgd door werk (29,9%), samenleving (8,8%) en onderwijs (8%). De islam is de meest voorkomende godsdienst in de dossiers die we openden (88,1% van de dossiers geloof of levensbeschouwing).

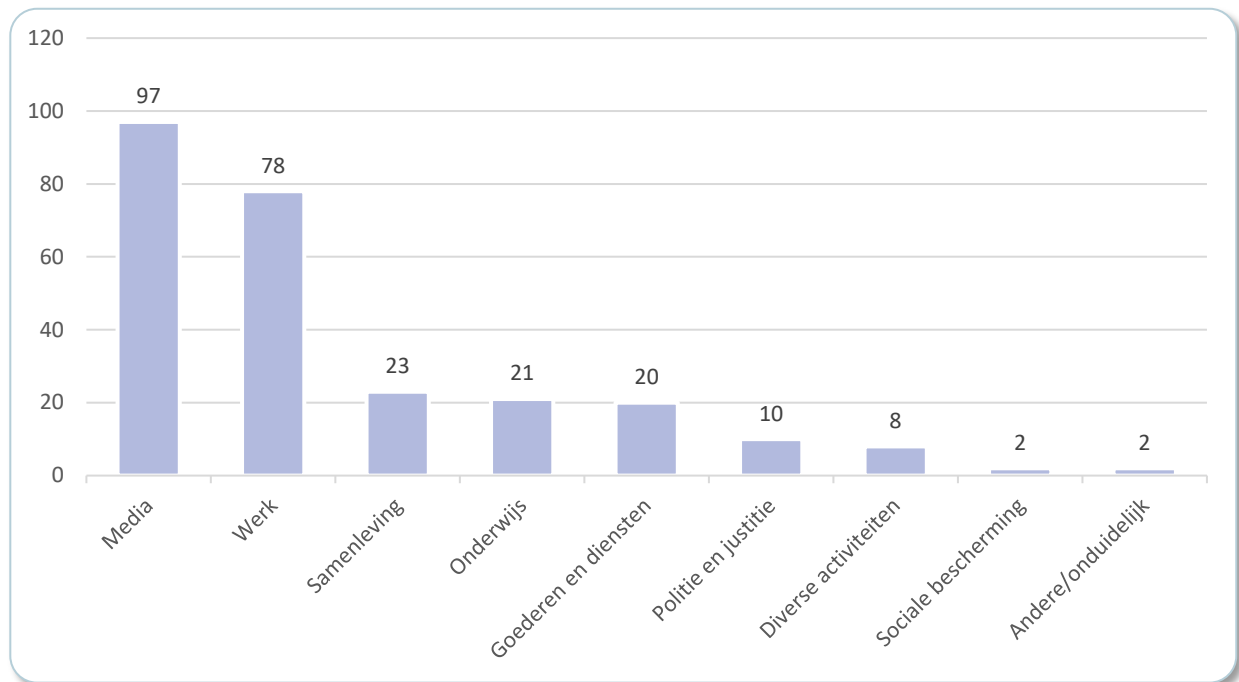
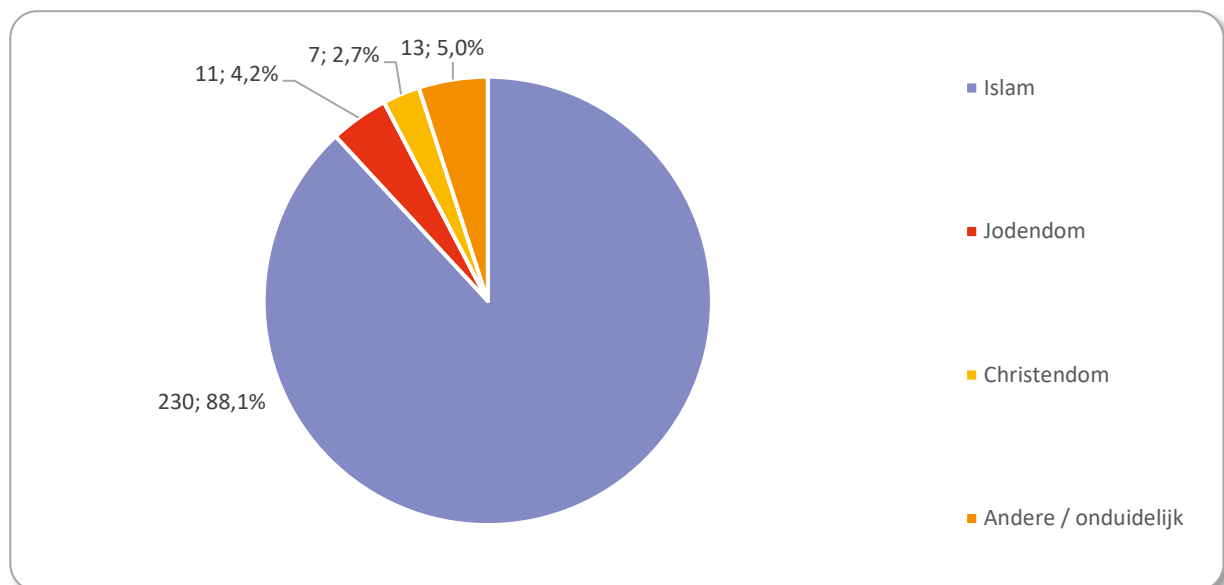
Bij media werden de gemelde problemen vooral gepost via Facebook (60,8%) of Twitter (13,4%). Bij de sector werk is er vooral sprake van toegang tot een job (37,1%), relaties met de leidinggevende of collega's (17,9 %) en ontslagen (15,3%).

In het domein samenleving hebben we 10 dossiers geopend als gevolg van incidenten in de openbare ruimte en 10 andere voor problemen naar aanleiding van een manifestatie.

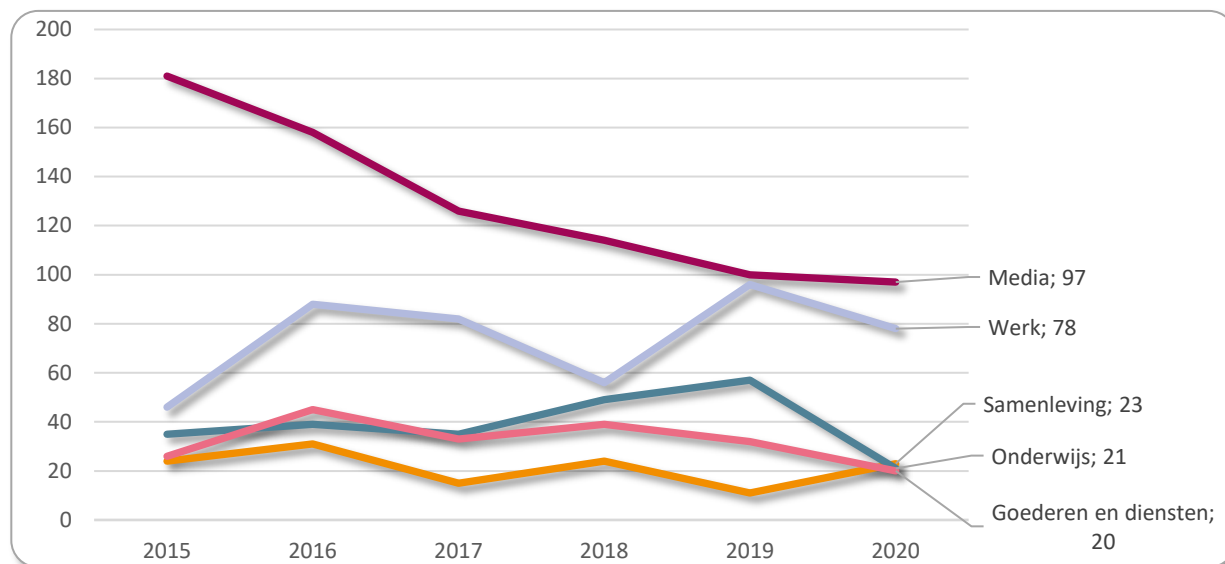
Voor onderwijs openden we drie keer minder dossiers dan in 2019. Zoals we al vermeldden in het hoofdstuk over het onderwijs, had de pandemie gevolgen voor de manier waarop deze sector zich heeft gereorganiseerd. Door de hoogdringendheid is het heel waarschijnlijk dat zaken zoals kledingvoorschriften als niet-prioritair werden beschouwd. We herinneren eraan dat de restricties hier vooral te maken hebben met de hoofddoek.

Als we enkel naar de dossiers over de islam kijken, dan zijn vrouwen de belangrijkste slachtoffers van dit type van discriminatie. Zij vertegenwoordigen 55,2% van de personen die bij ons aankloppen. Bij de dossiers over de islam hebben 73 dossiers te maken met religieuze symbolen (hoofddoek, baard ...) en 25 dossiers met religieuze praktijken (gebed, voeding ...).

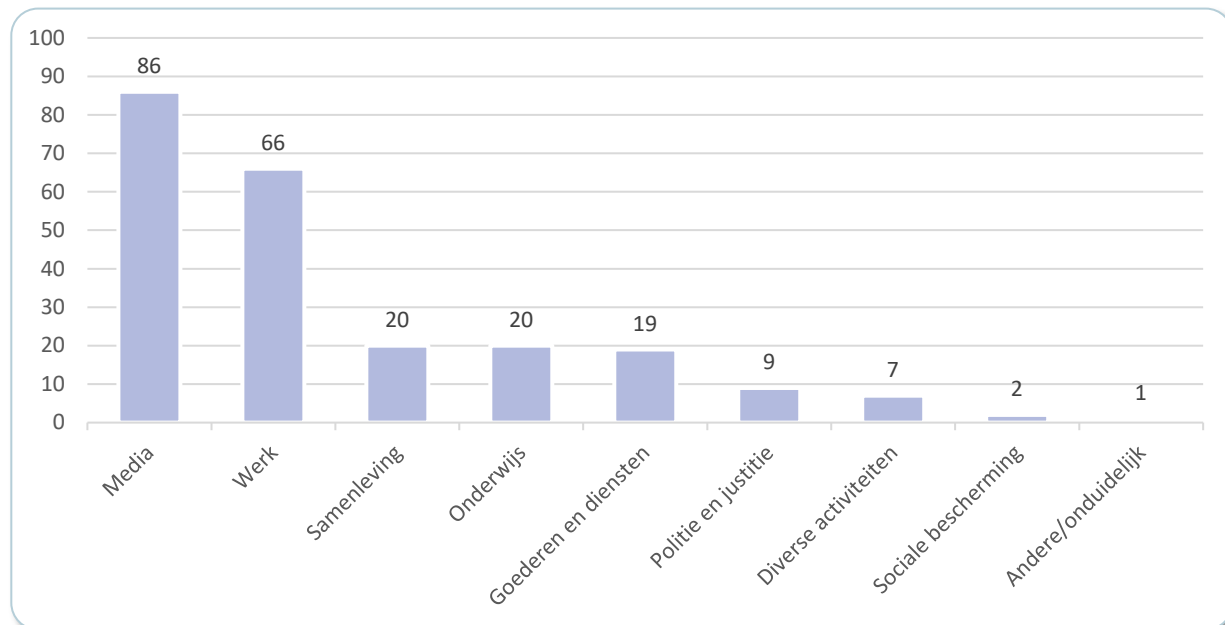
Grafiek 70: Nieuwe dossiers – geloof of levensbeschouwing per domein in 2020 (n = 261)**Grafiek 71: Nieuwe dossiers - geloof of levensbeschouwing per type geloof in 2020 (n = 261)**

Grafiek 72: Evolutie aantal dossiers geloof of levensbeschouwing - per domein sinds 2015 (belangrijkste domeinen)

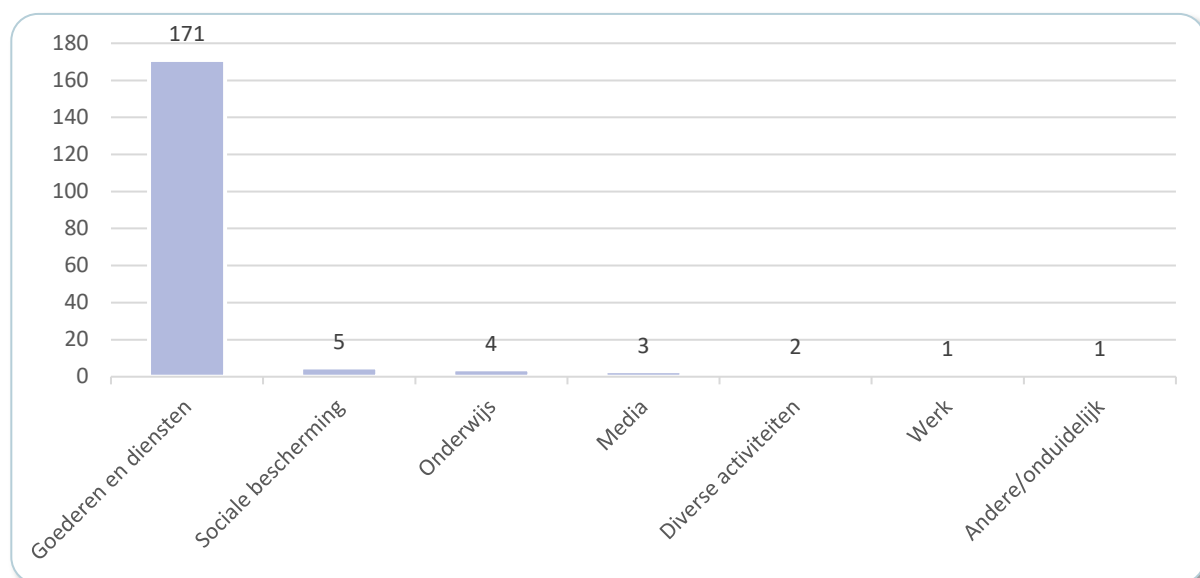
Details

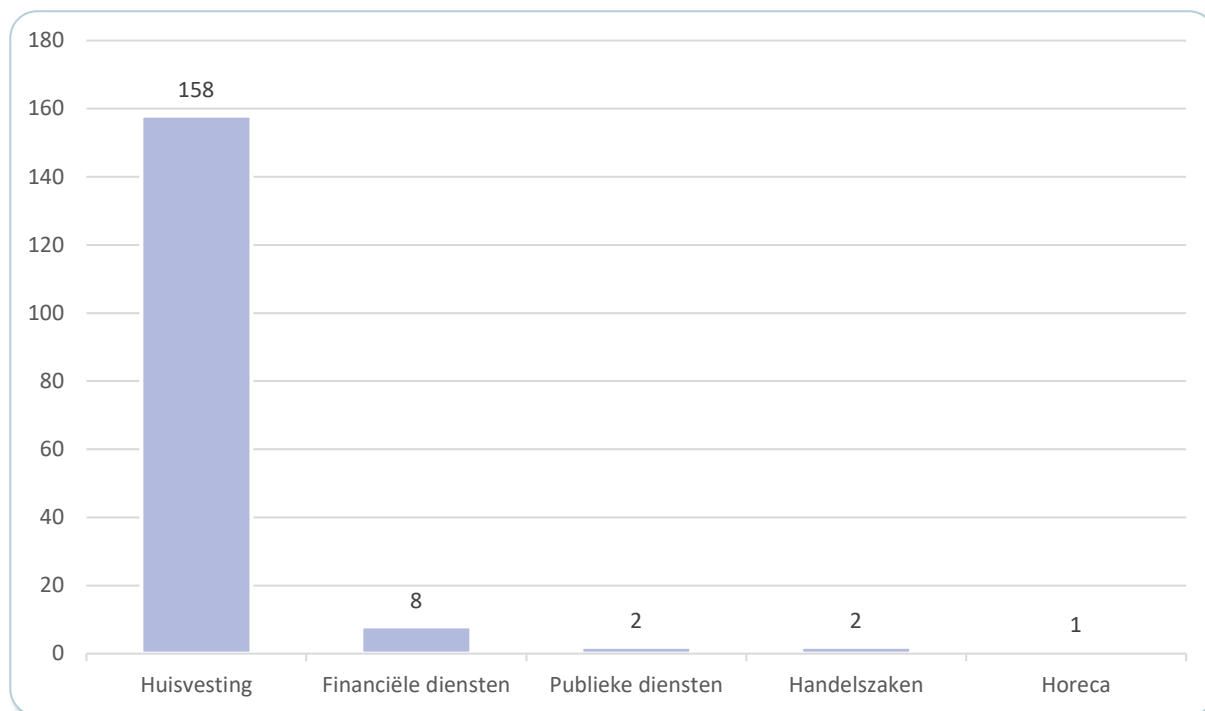
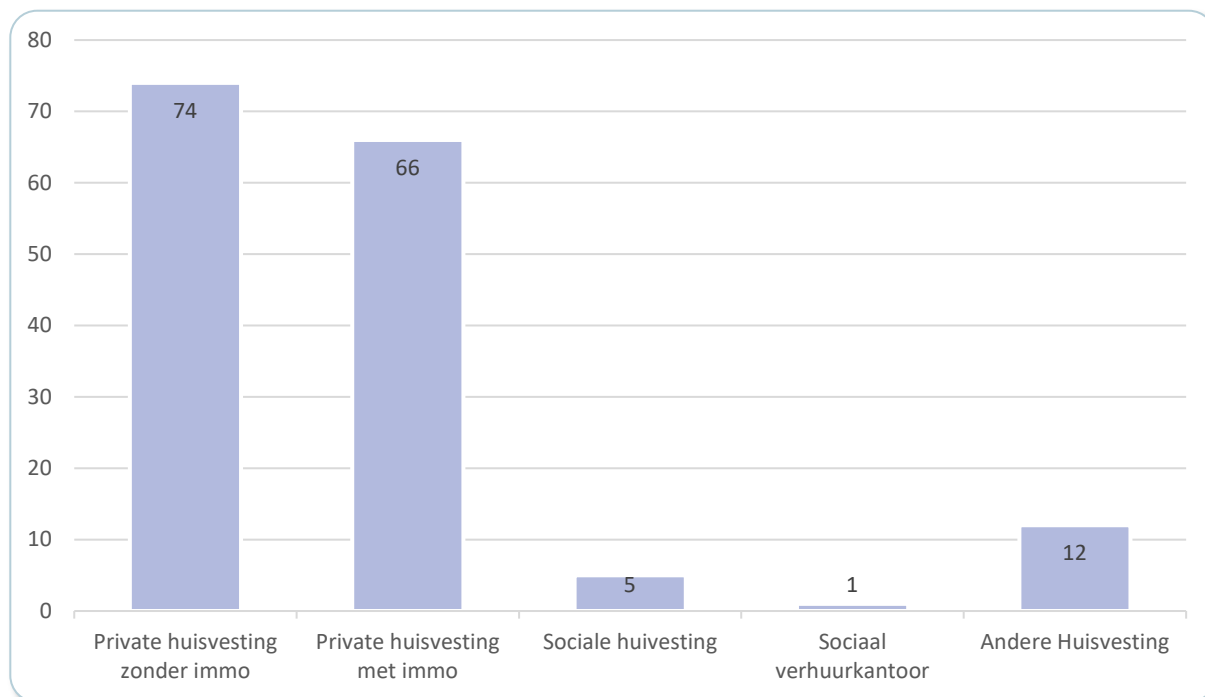
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Media	181	158	126	114	100	97
Werk	46	88	82	56	96	78
Samenleving	24	31	15	24	11	23
Onderwijs	35	39	35	49	57	21
Goederen en diensten	26	45	33	39	32	20
Politie en justitie	7	11	16	10	12	10
Diverse activiteiten	10	13	9	11	25	8
Sociale bescherming	0	4	3	1	0	2
Andere / onduidelijk	0	0	0	0	0	2

Grafiek 73: Nieuwe dossiers geloof of levensbeschouwing : islam - per domein in 2020 (n = 230)

6.4 Vermogen: 187 dossiers

Het vierde criterium waarvoor Unia in 2020 het vaakst bevestigd werd, is het criterium vermogen, goed voor 7,4 % van alle dossiers. Dat zijn 9 dossiers meer dan in 2019. De meeste meldingen die onze diensten ontvingen gaan over het weigeren van een huurovereenkomst omwille van afkomst of van de aard van de inkomsten van een persoon (92,4 %). De meeste weigeringen van een huurovereenkomst komen van een privé-eigenaar zonder tussenkomst van een vastgoedkantoor (46,8 %). In het merendeel van de dossiers is de weigering gelinkt aan de aard van de inkomsten: OCMW-uitkeringen (40,5 %), werkloosheid (6,3 %), invaliditeit (8,8 %). Gevolgd door de weigeringen omdat er een arbeidscontract wordt geëist (20,2 %).

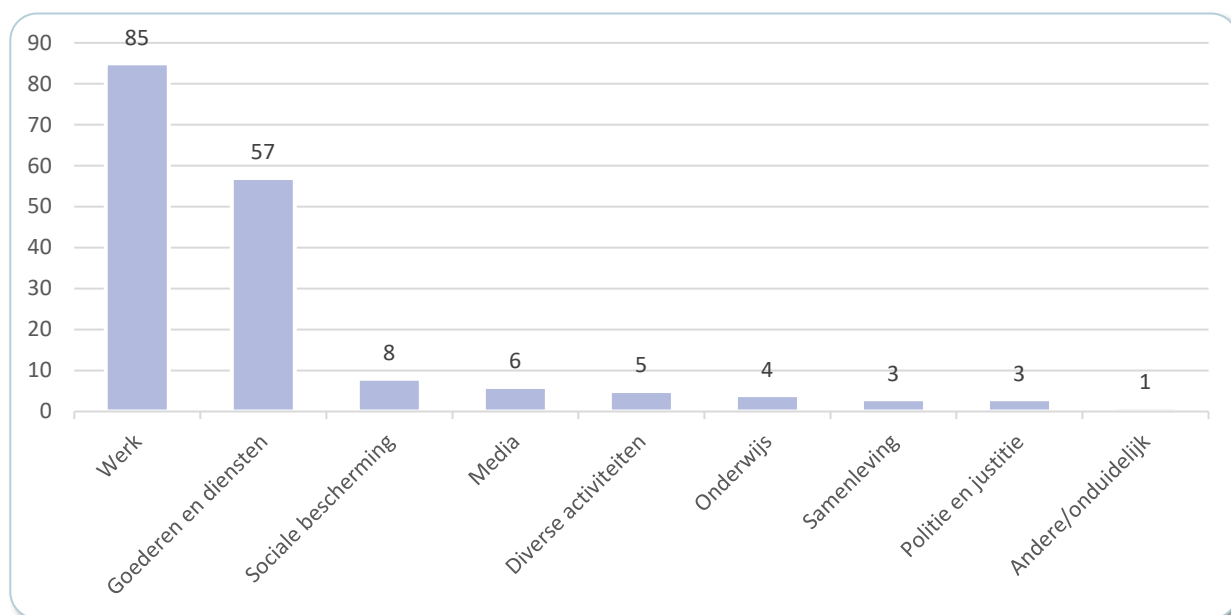
Grafiek 74: Nieuwe dossiers – vermogen per domein in 2020 (n = 187)

Grafiek 75: Nieuwe dossiers – vermogen bij goederen en diensten in 2020 (n = 171)**Grafiek 76: Nieuwe dossiers – vermogen bij toegang tot huisvesting in 2020 (n = 158)**

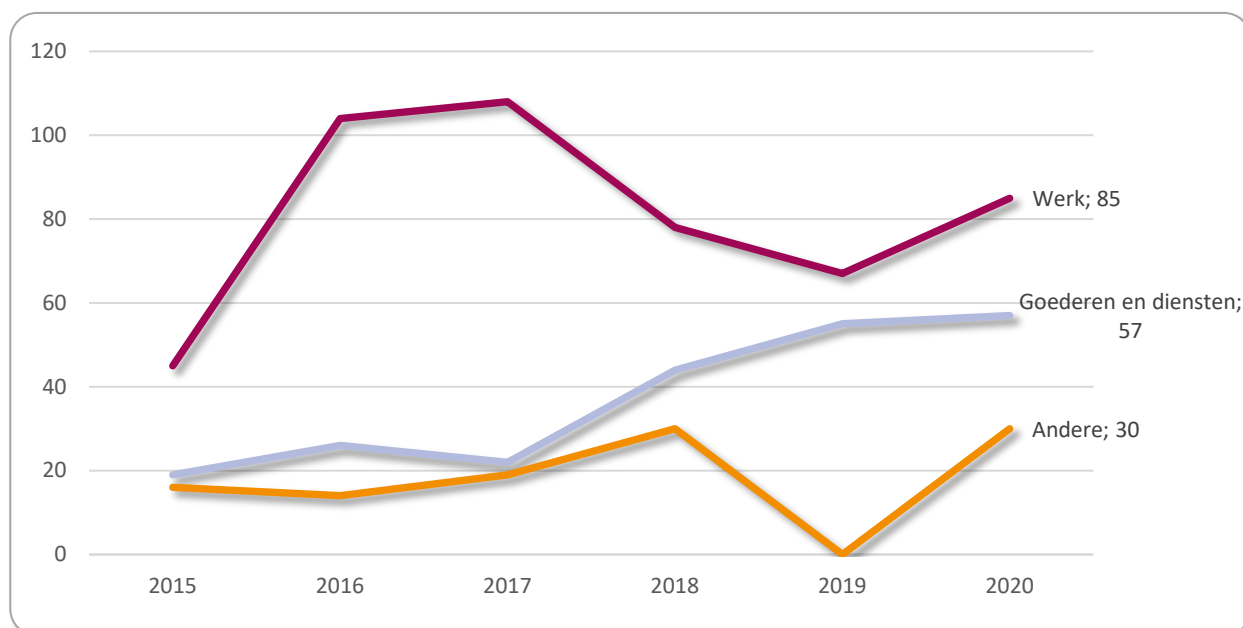
6.5 Leeftijd: 172 dossiers

In 2020 is er een stijgende trend ten opzichte van 2019 en het gemiddelde over vijf jaar (+28,7%). Dit criterium blijft dus predominant in vergelijking met seksuele geaardheid, gezondheidstoestand en vermogen. Iets minder dan de helft van de geopende dossiers in verband met leeftijd heeft te maken met werk (49,4%), gevolgd door goederen en diensten (33,1%). Bij het domein werk treden de problemen het vaakst op in de aanwervingsfase (56,4%).

Grafiek 77: Nieuwe dossiers - leeftijd per domein in 2020 (n = 172)

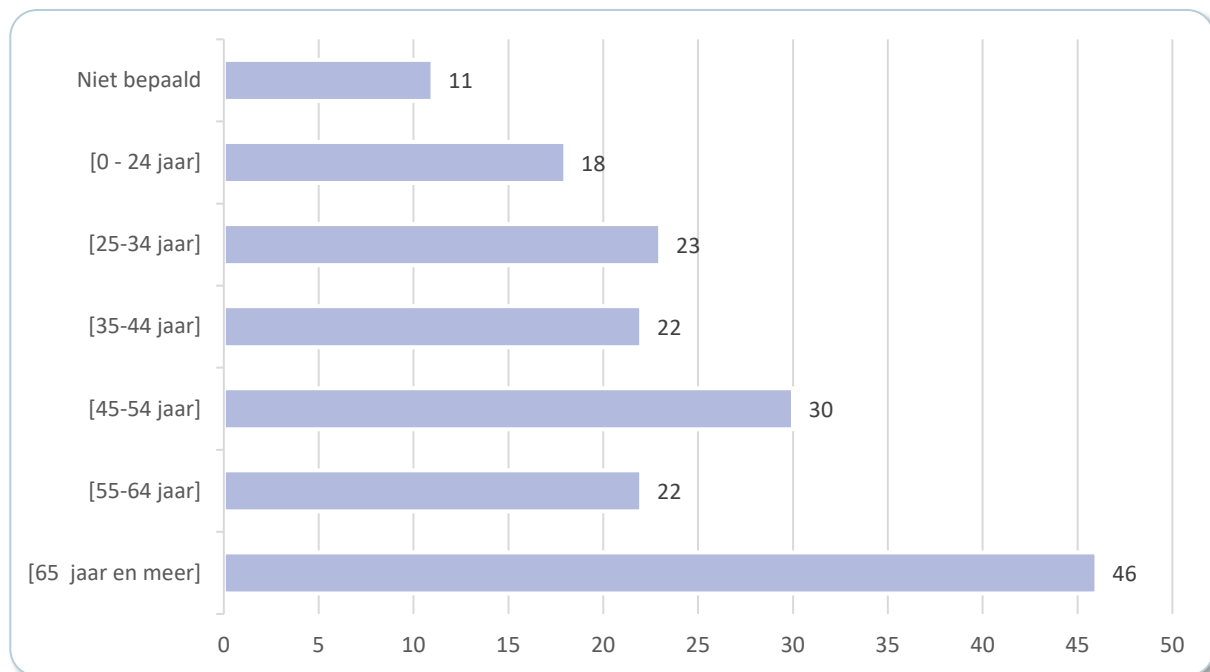
Grafiek 78 : Evolutie aantal dossiers criterium leeftijd - per domein sinds 2015 (belangrijkste domeinen)

Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Werk	45	104	108	78	67	85
Goederen en diensten	19	26	22	44	55	57
Andere	16	14	19	30	21	30

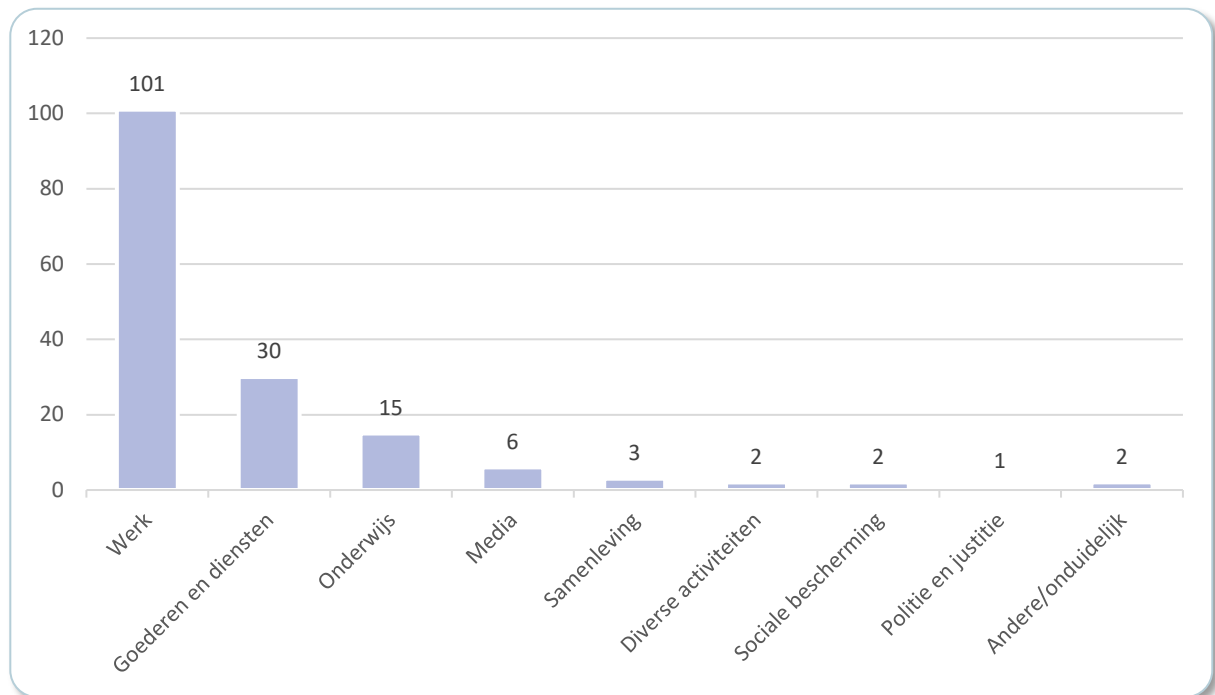
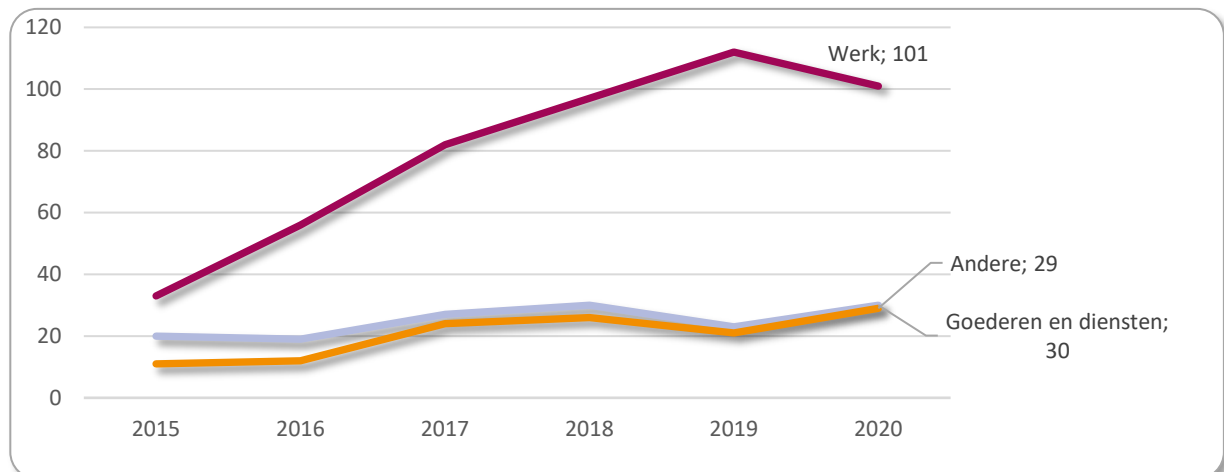
Grafiek 79: Nieuwe dossiers - leeftijd per leeftijdscategorie in 2020 (n = 172)

6.6 Gezondheidstoestand: 162 dossiers

In 2020 opende Unia 162 nieuwe dossiers in verband met het criterium gezondheidstoestand, dat is 6,4% van alle nieuwe dossiers. Dat cijfer is vrij stabiel in vergelijking met 2019 (+3,8%), maar vertoont toch een stijgende lijn tegenover het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar (+36,6%).

De dossiers hebben meestal te maken met het domein werk (62,3%), gevolgd door goederen en diensten (18,5%) en onderwijs (9,3%). In 44,6% van de dossiers over werk werd Unia gecontacteerd na een ontslag voor frequente afwezigheid door ziekte. 30,6% van de gevallen gaat over de organisatie van het werk of de arbeidsomstandigheden. Ongeveer 66,3 % heeft betrekking op de fysieke toestand (ziekte, ongeval...), waarvan 3% op kanker. 18,8% van de dossiers tot slot gaat over psychische aandoeningen.

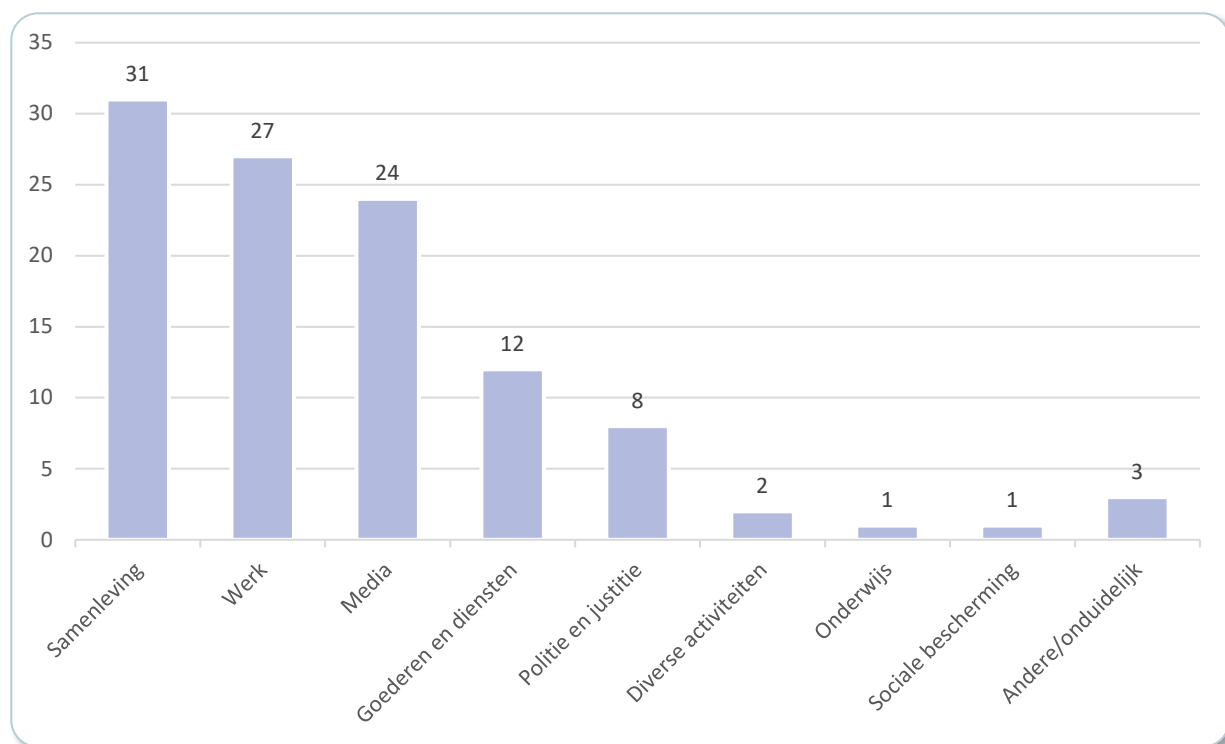
Grafiek 80: Nieuwe dossiers - gezondheidstoestand per domein in 2020 (n = 162)**Grafiek 81: Evolutie aantal dossiers gezondheidstoestand - per domein sinds 2015 (belangrijkste domeinen)****Details**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Werk	33	56	82	97	112	101
Goederen en diensten	20	19	27	30	23	30
Andere	11	12	24	26	21	29

6.7 Seksuele geaardheid: 109 dossiers

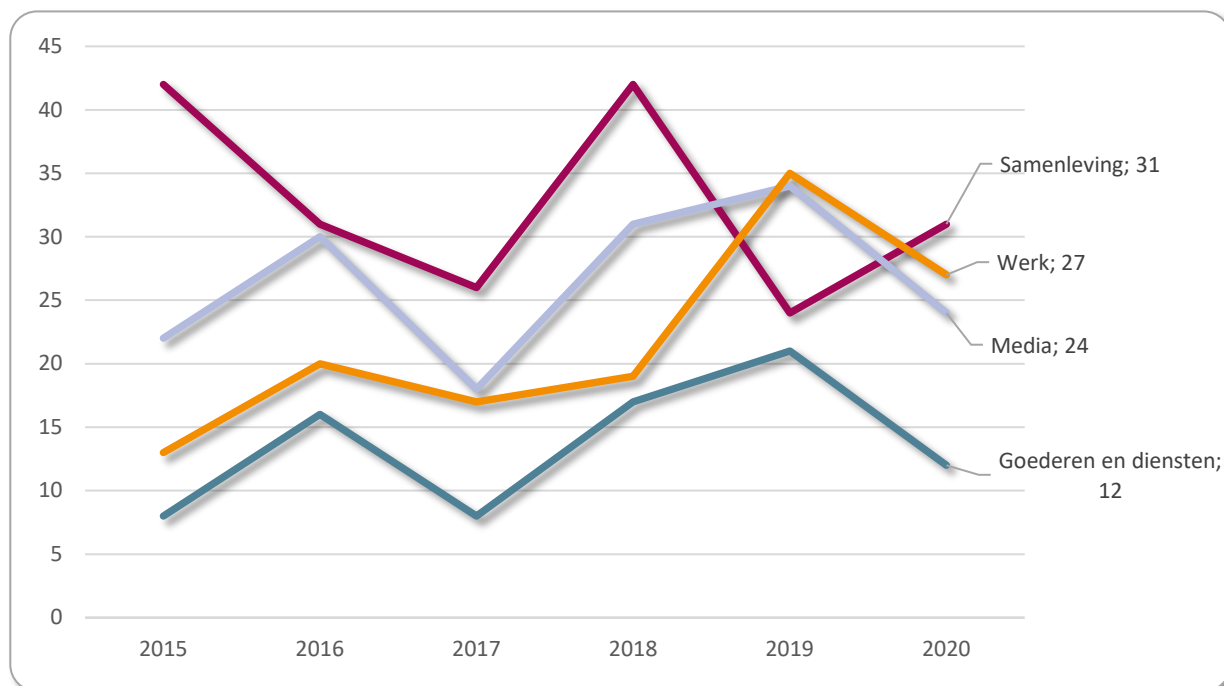
Dit jaar openen we in totaal 109 nieuwe dossiers over het criterium seksuele geaardheid, dat is 4,3% van alle dossiers. We hebben dus 24 dossiers minder geopend dan in 2019. Die cijfers blijven vrij stabiel in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar (+1,3%). De feiten vinden vooral plaats in de domeinen samenleving (28,4%), werk (24%) en media (22%). Voor samenleving openen we 19 dossiers in verband met problemen in de openbare ruimte en 8 dossiers in verband met burenruzies. Het merendeel van de dossiers (64,4%) is afkomstig van mannen, ook al ontvangt Unia steeds meer meldingen van vrouwen over discriminatie op grond van hun seksuele geaardheid.

Grafiek 82: Nieuwe dossiers - seksuele geaardheid per domein in 2020 (n = 109)

Grafiek 83: Evolutie aantal dossiers voor het criterium seksuele geaardheid per domein sinds 2015 (belangrijkste domeinen)

Details

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Samenleving	42	31	26	42	24	31
Media	22	30	18	31	34	24
Werk	13	20	17	19	35	27
Goederen en diensten	8	16	8	17	21	12
Politie en justitie	2	1	5	6	4	8
Onderwijs	2	3	3	3	4	1
Diverse activiteiten	1	3	5	5	11	2
Sociale bescherming	1	0	2	0	0	1
Andere / onduidelijk	1	0	0	2	0	3

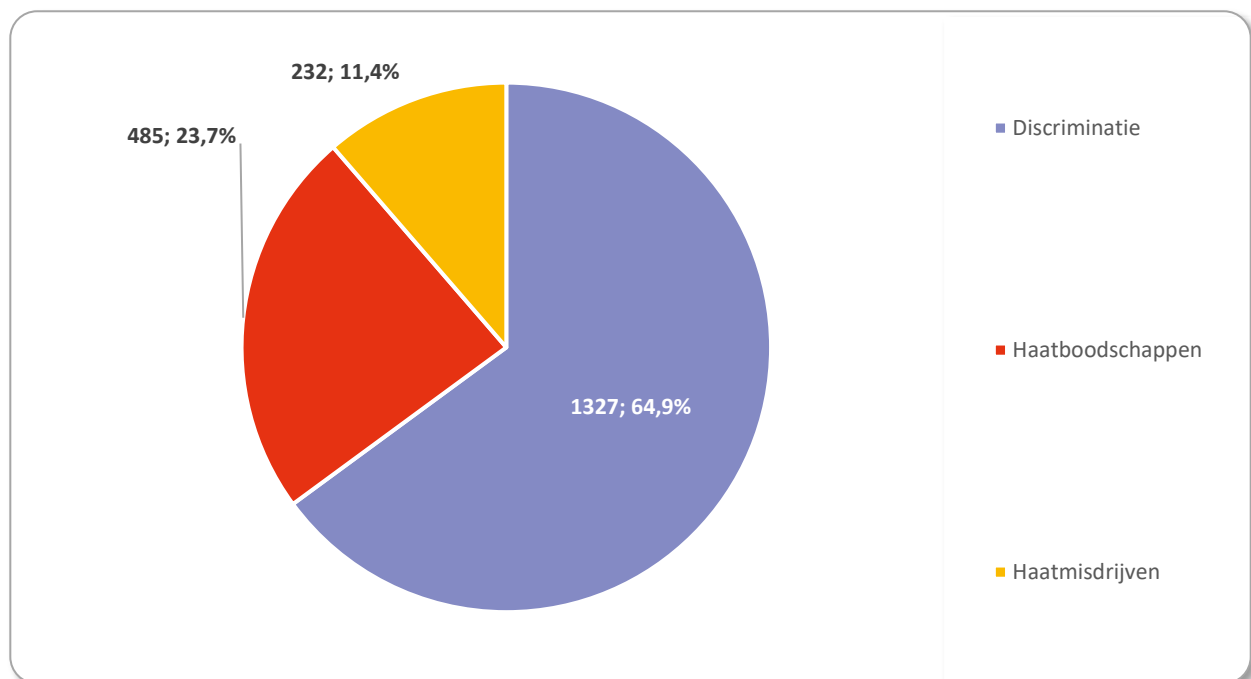
7 Verboden gedrag

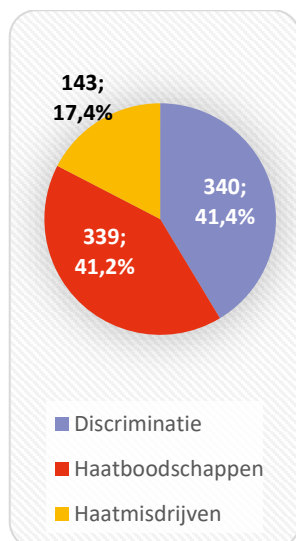
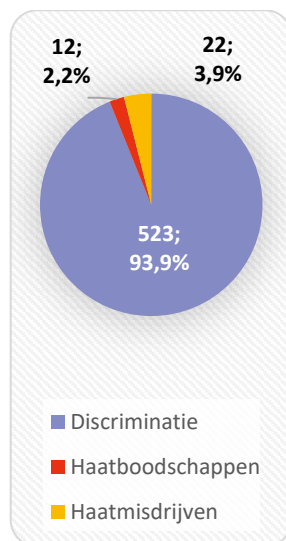
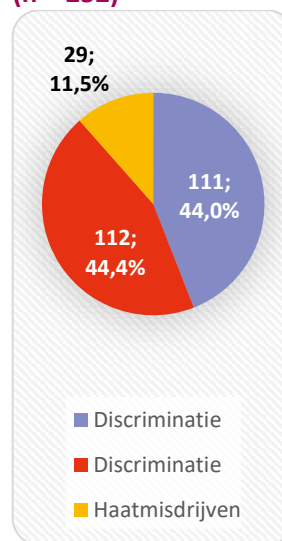
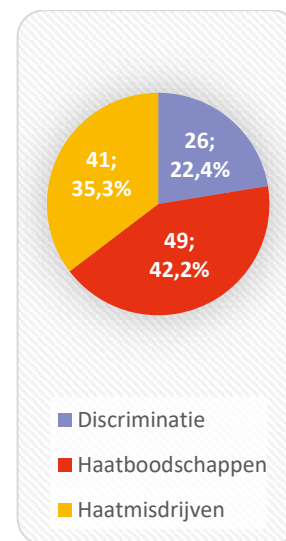
We kunnen onze dossiers indelen op basis van verschillende soorten verboden gedrag:

- **Discriminatie:** direct, indirect, door associatie, door een ambtenaar, weigeren van redelijke aanpassingen, opdracht geven tot discrimineren.
- **Haatboodschappen ('hate speech'):** aanzetten tot haat, discriminatie of geweld, verbale en non-verbale beledigingen, dreigementen, negationisme, laster, misbruik van communicatiemiddelen...
- **Haatmisdrijven ('hate crime'):** moord, pesterijen, slagen en verwondingen, graffiti en beschadiging van roerende en onroerende goederen, aantasting van de vrijheid en de onschendbaarheid van de woning, misbruik van gezag...

Opmerking: de onderstaande indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

Grafiek 84: Verdeling van dossiers volgens soort verboden gedrag in 2020 (n = 2044)

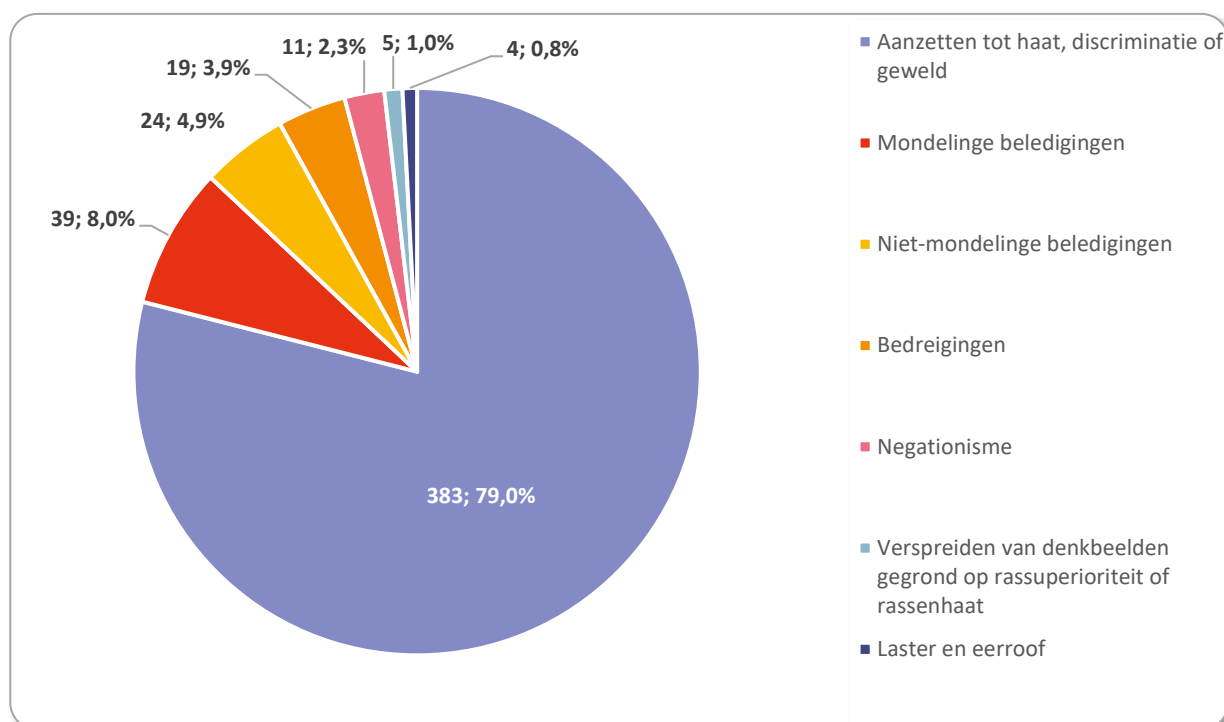

'Raciale' criteria
(n = 822)Handicap
(n = 557)Geloof of levensbeschouwing
(n = 252)Seksuele geaardheid
(n = 116)

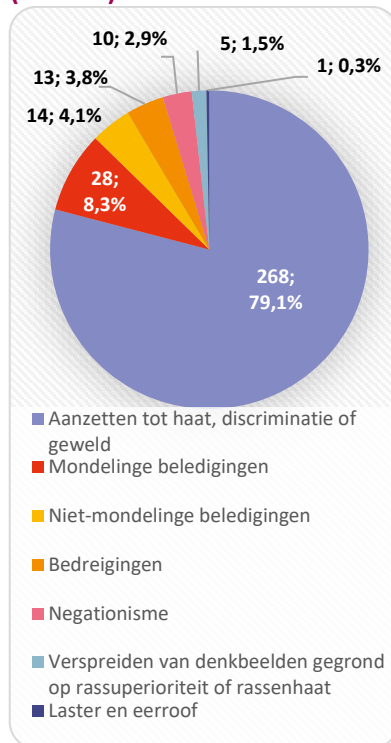
7.1 Haatboodschappen

Opmerking: de onderstaande indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

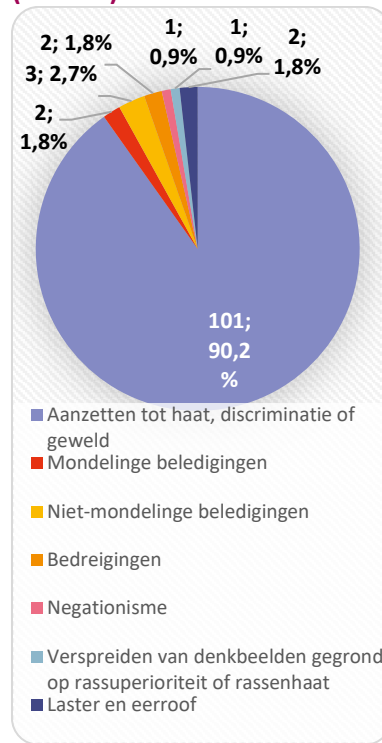
Grafiek 85: Aantal verboden gedragingen volgens type haatboodschappen in 2020 (n = 485)

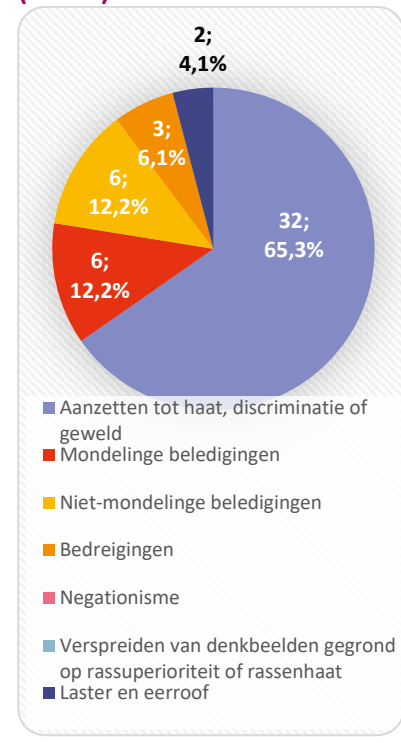
'Raciale' criteria (n = 339)

Geloof of levensbeschouwing (n = 112)

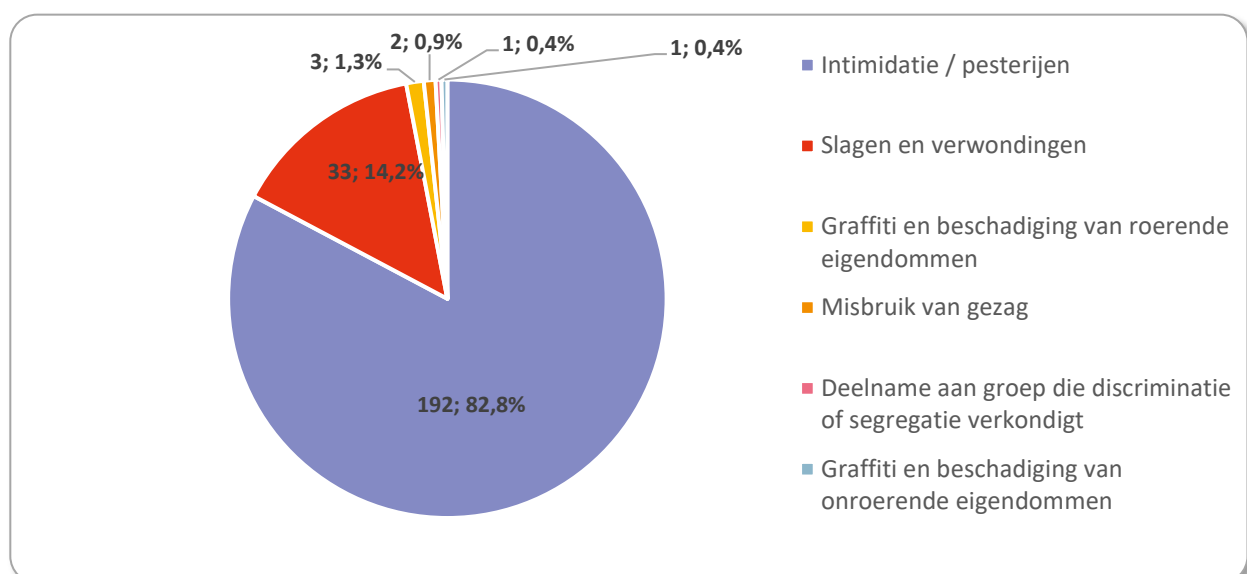
Seksuele geaardheid (n = 49)

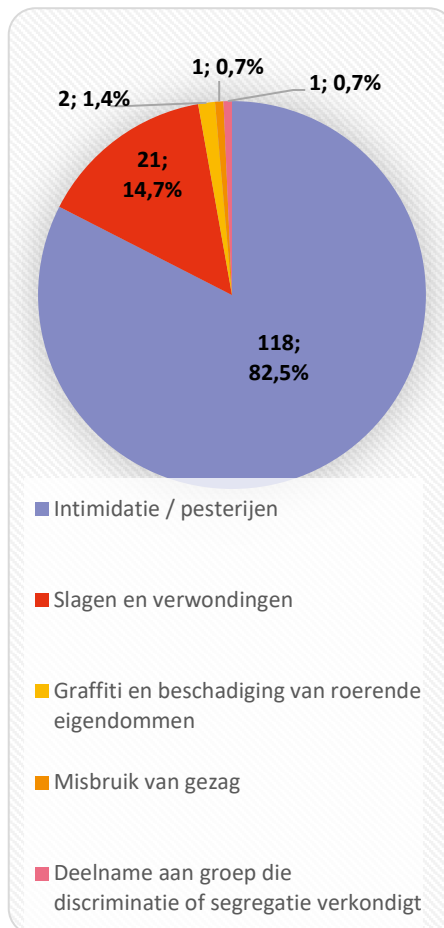
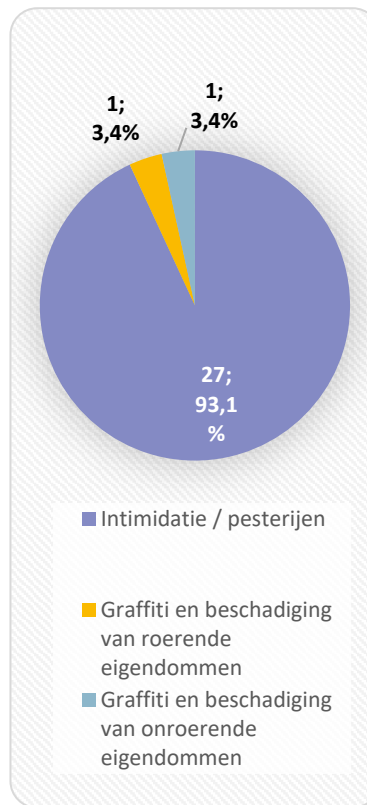
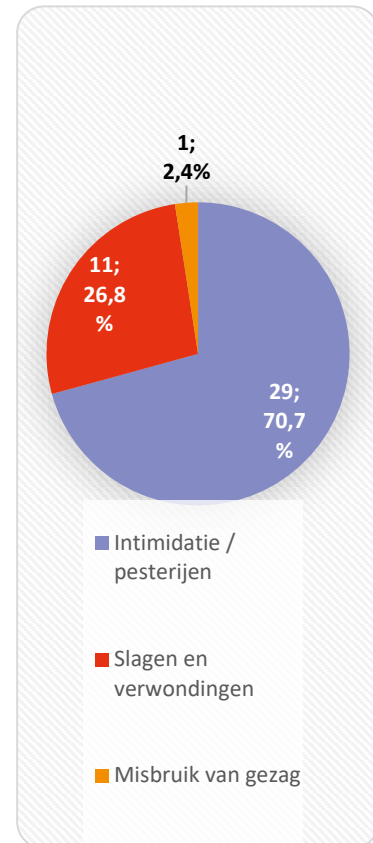

7.2 Haatmisdrijven

Opmerking: de onderstaande indeling per criterium houdt enkel rekening met de belangrijkste discriminatiecriteria.

Grafiek 86: Aantal verboden gedrag volgens soort haatmisdrijf in 2020 (n = 232)

Raciale criteria (n = 143)**Geloof of levensbeschouwing (n = 29)****Seksuele geaardheid (n = 41)**

8 Deelstaten

Als interfederale instelling is Unia bevoegd om toe te zien op de toepassing van de federale wetten en de verschillende wetteksten die de deelstaten hebben goedgekeurd in het kader van de bestrijding van discriminatie in de aangelegenheden waarvoor ze bevoegd zijn.

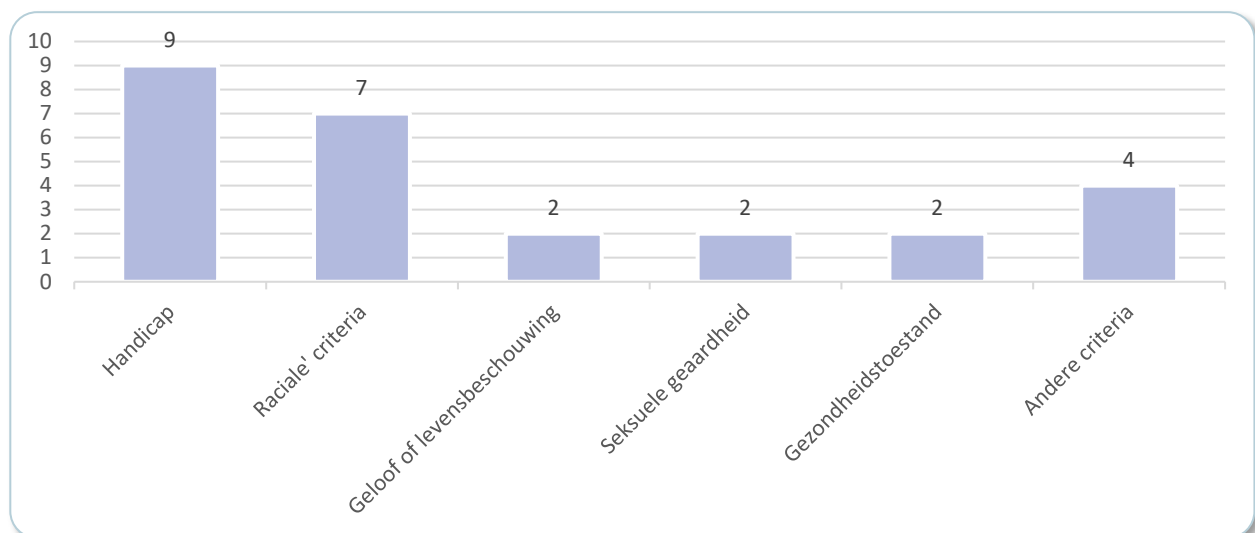
In dit hoofdstuk stellen we enerzijds de dossiers voor waar de overheden betrokken partij zijn, afhankelijk van hun bevoegdheidsniveau (de federale overheid als werkgever bijvoorbeeld). Anderzijds stellen we de dossiers voor waarin de wetgevingen van de deelstaten van toepassing zijn (de onderwijsdossiers bijvoorbeeld). Tot slot nemen we hier ook de cijfers op van de dossiers ingedeeld volgens het gewest waar de gemelde feiten zich voordeden.

8.1 Federaal

8.1.1 De federale overheid als werkgever: 26 dossiers

In 2020 opende Unia 26 nieuwe dossiers in verband met de federale overheid als werkgever. De belangrijkste criteria zijn handicap (9 dossiers) en de zogenaamde raciale criteria (7 dossiers).

Grafiek 87: Aantal dossiers « Werk bij de federale overheid » per discriminatiecriterium in 2020 (n = 26)

8.1.2 Openbaar vervoer (NMBS/INFRABEL/NMBS-HOLDING): 14 dossiers

In 2020 opende Unia 14 nieuwe individuele dossiers met betrekking tot vermoedelijke discriminatie waarbij de NMBS betrokken is als aanbieder van openbaar vervoer. 8 dossiers hebben te maken met handicap, 5 dossiers met de zogenaamde raciale criteria en 1 dossier met geloof of levensbeschouwing.

8.1.3 Politie en justitie: 81 dossiers

In 2020 opende Unia 81 nieuwe individuele dossiers in verband met politie en justitie. Voor een meer volledige analyse verwijzen we naar het deel Politie en justitie.

8.1.4 Sociale bescherming: 29 dossiers

In 2020 opende Unia 29 nieuwe individuele dossiers over sociale bescherming. Voor een meer volledige analyse verwijzen we naar het deel Sociale bescherming.

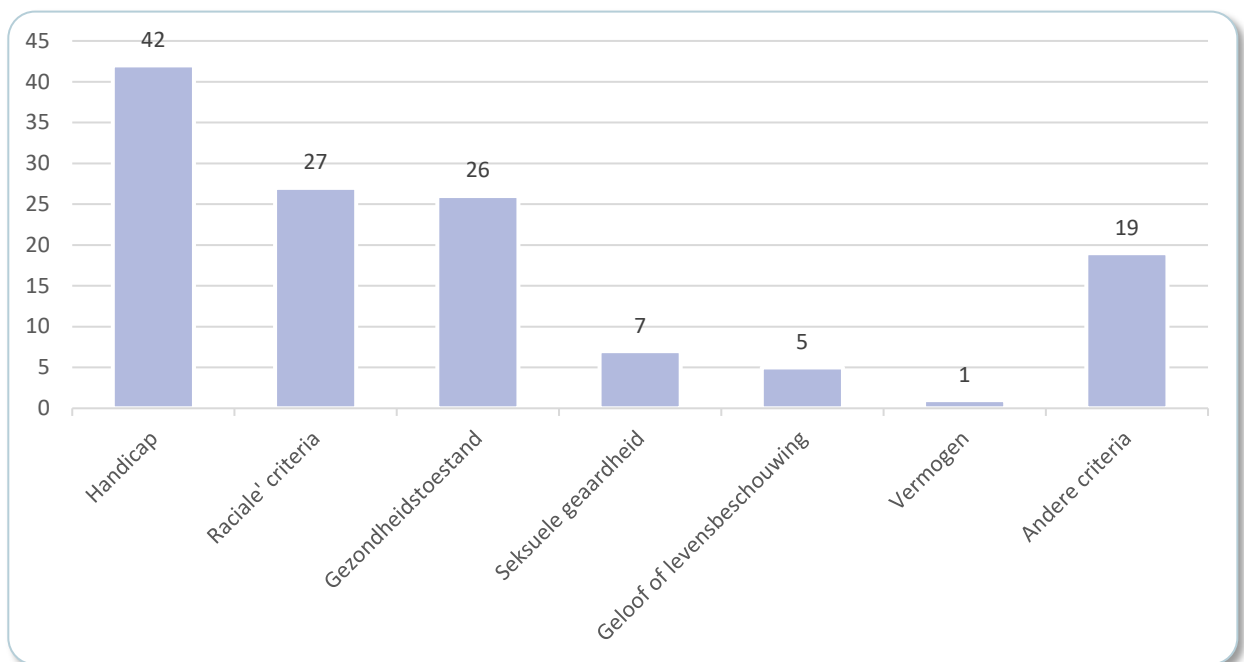
8.2 Wallonië

8.2.1 De Waalse overheid als werkgever: 5 dossiers

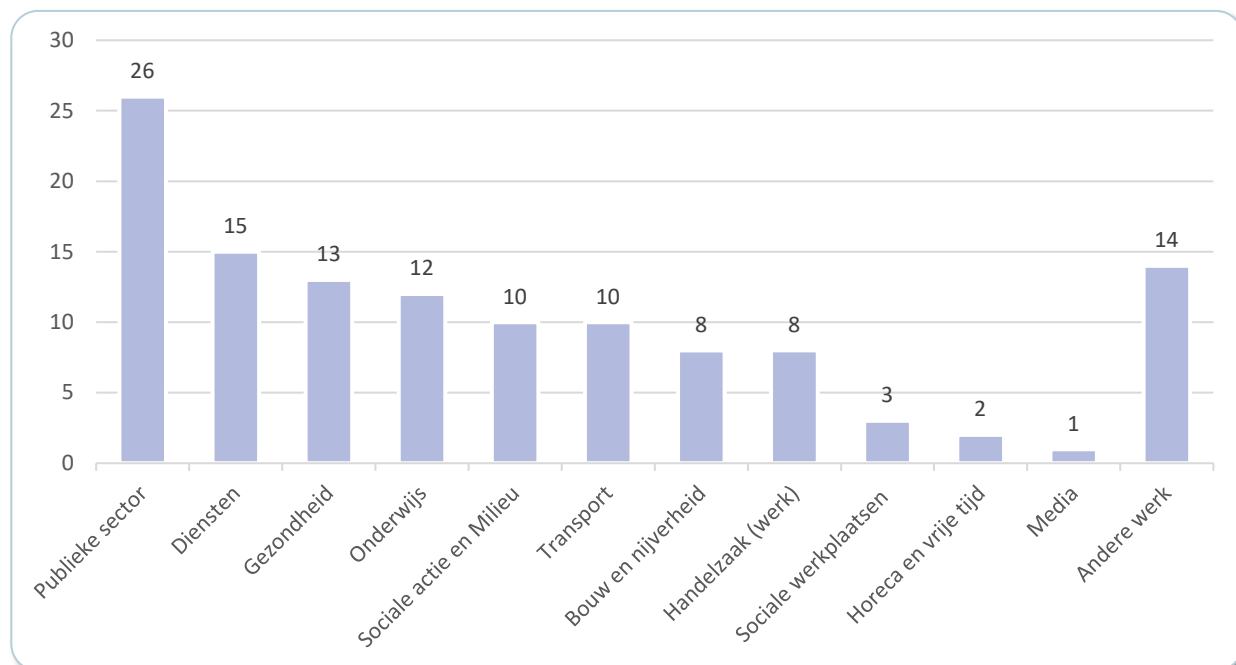
In 2020 opende Unia 5 nieuwe dossiers met betrekking tot de Waalse overheid als werkgever. In het volgende deel stellen we ook de uitsplitsing voor van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in Wallonië afspeelden. Voor een meer volledige analyse verwijzen we naar het deel Werk van dit verslag.

8.2.2 Werk in Wallonië: 122 dossiers

Grafiek 88: Dossiers « Werk » waarbij de feiten zich voordeden in Wallonië in 2020 (n = 127) – per discriminatiecriterium

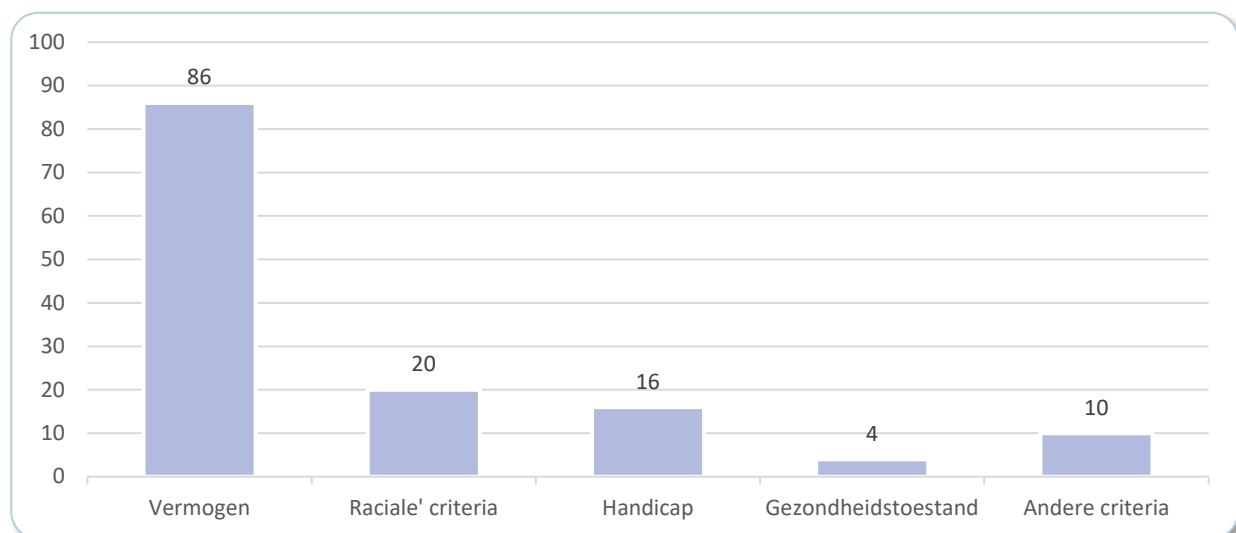

Grafiek 89: Dossiers « Werk » waarbij de feiten zich voordeden in Wallonië – per domein in 2020 (n = 122)

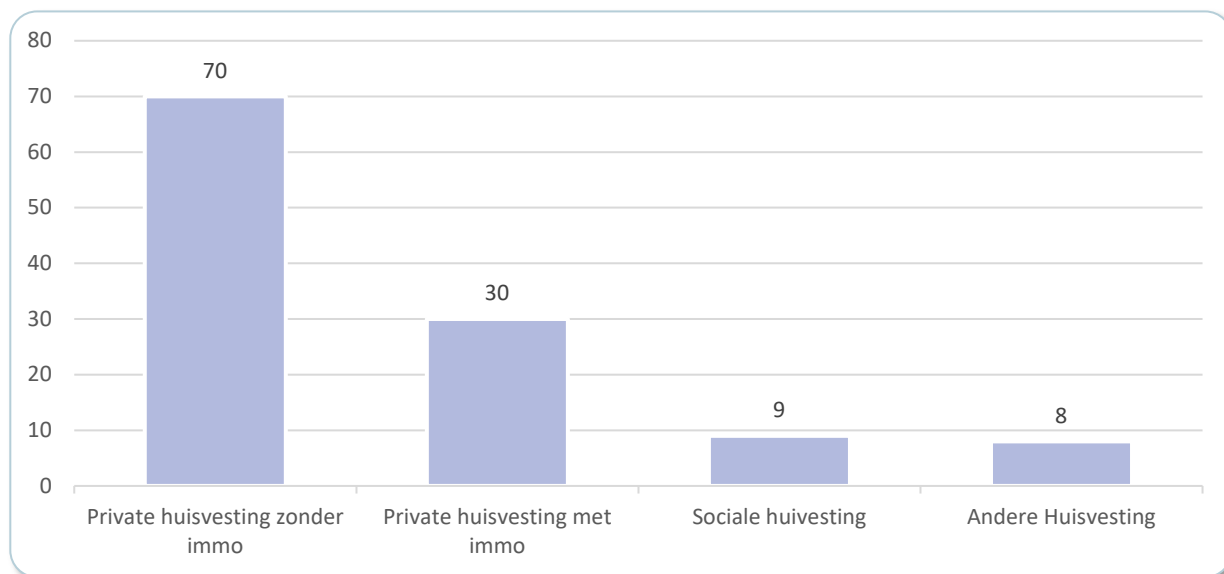
8.2.3 Huisvesting in Wallonië: 117 dossiers

Grafiek 90: Dossiers « Huisvesting » waarbij de feiten zich voordeden in Wallonië in 2020 (n = 136) – per discriminatiecriterium

Grafiek 91: Dossiers « Huisvesting » waarbij de feiten zich voordeden in Wallonië in 2020 – per domein in 2020 (n = 117)

8.2.4 Openbaar vervoer (TEC) in Wallonië: 3 dossiers

In 2020 opende Unia 3 nieuwe dossiers waarbij het busnet TEC betrokken is als aanbieder van openbaar vervoer. Het gaat hier over een toegankelijkheidsprobleem gelinkt aan de handicap van reiziger.

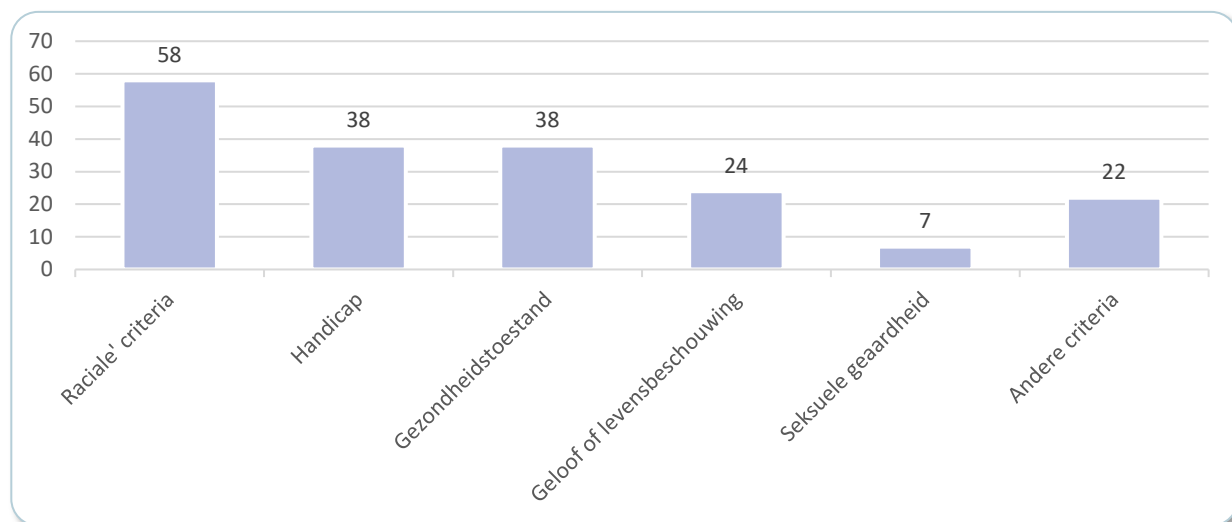
8.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

8.3.1 De Brusselse overheid als werkgever: 4 dossiers

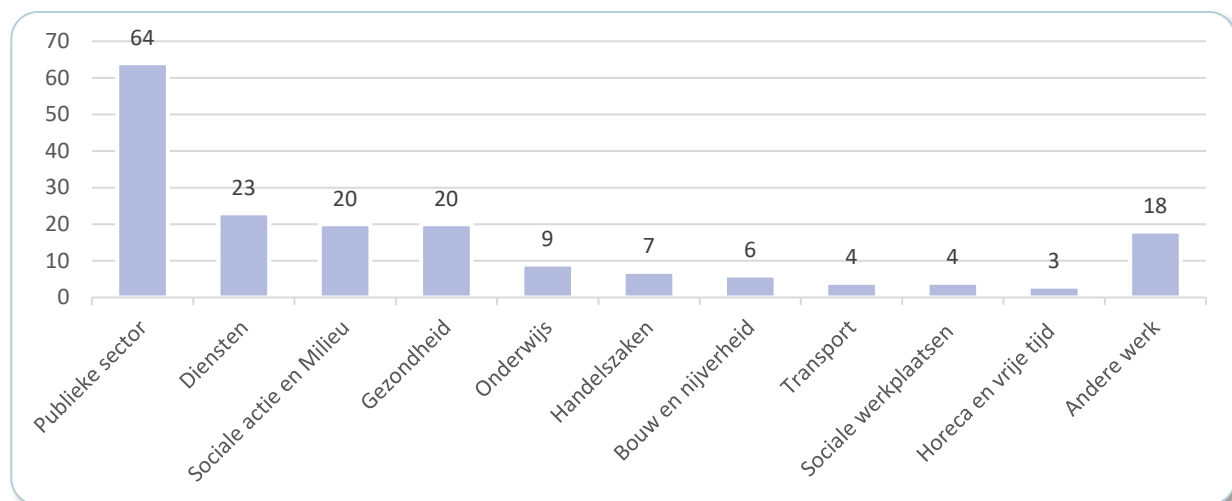
In 2020 opende Unia 4 nieuwe dossiers in verband met de Brusselse overheid als werkgever. In het volgende deel stellen we ook de uitsplitsing voor van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest afspeelden. Voor een meer volledige analyse verwijzen we naar het deel Werk van dit verslag.

8.3.2 Werk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 178 dossiers

Grafiek 92: Dossiers « Werk » waarbij de feiten zich voordeden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - per discriminatiecriterium in 2020 (n = 187)

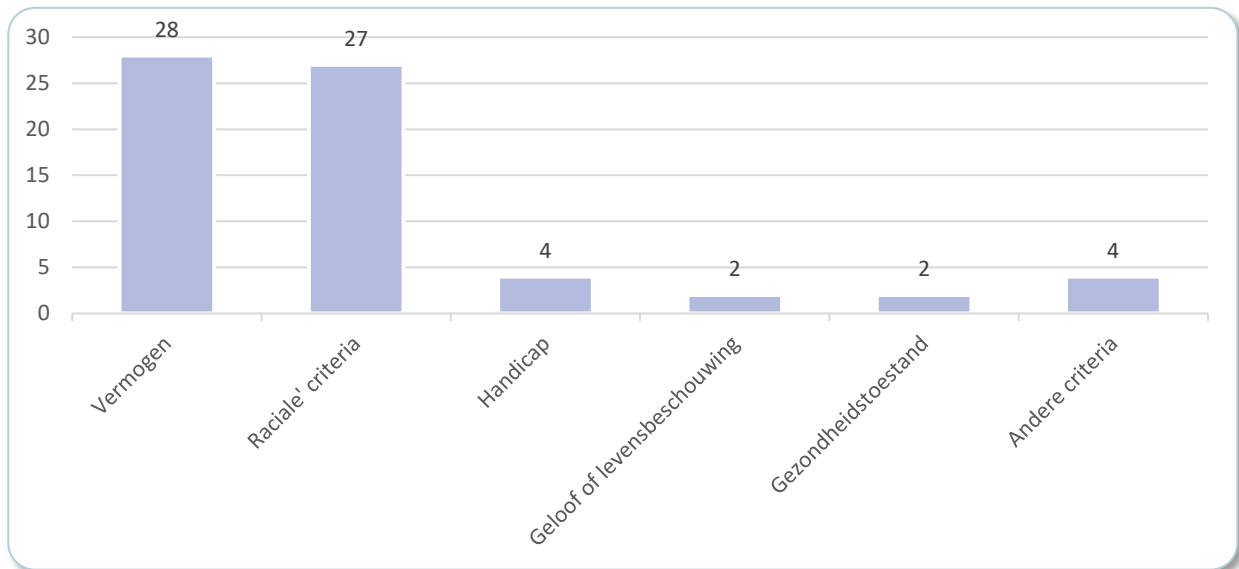
Grafiek 93: Dossiers « Werk » waarbij de feiten zich voordeden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - per domein in 2020 (n = 178)

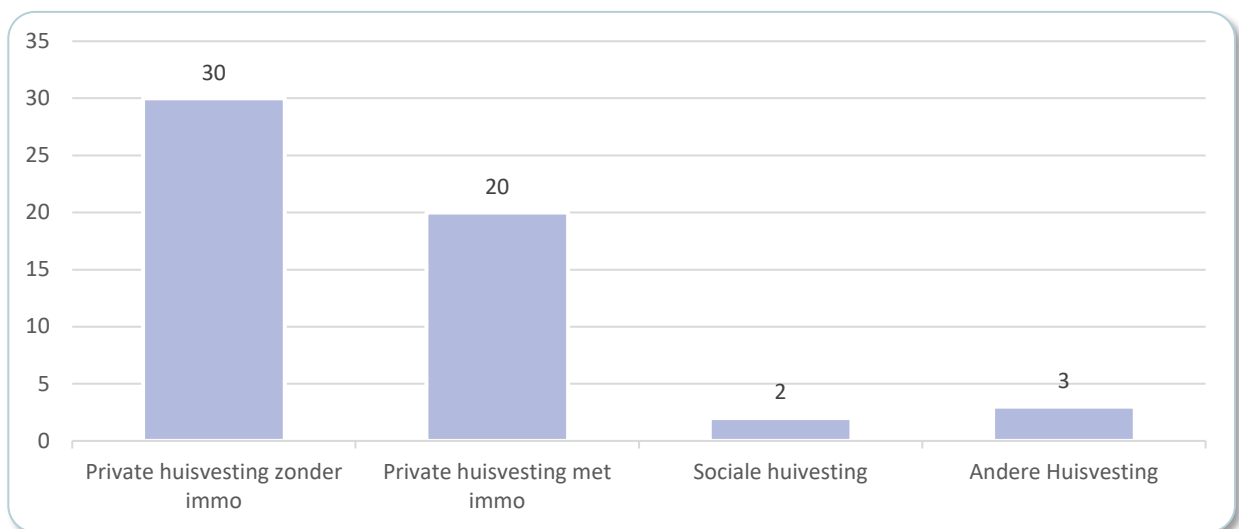
8.3.3 Huisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 55 dossiers

In 2020 opende Unia 55 nieuwe dossiers over huisvesting waarvan de feiten zich afspelen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector huisvesting verwijzen we naar het deel Goederen en diensten van dit verslag.

Grafiek 94: Dossiers « Huisvesting » waarbij de feiten zich voordeden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - per discriminatiecriterium in 2020 (n = 67)

Grafiek 95: Dossiers « Huisvesting » waarbij de feiten zich voordeden in het Brussels Gewest in 2020 (n = 55) – per domein

8.3.4 Openbaar vervoer (MIVB) in het Brussels Gewest: 2 dossiers

In 2020 opende Unia 2 nieuwe dossiers in verband met de MIVB als aanbieder van openbaar vervoer. Een dossier had betrekking op leeftijd en een ander op seksuele geaardheid.

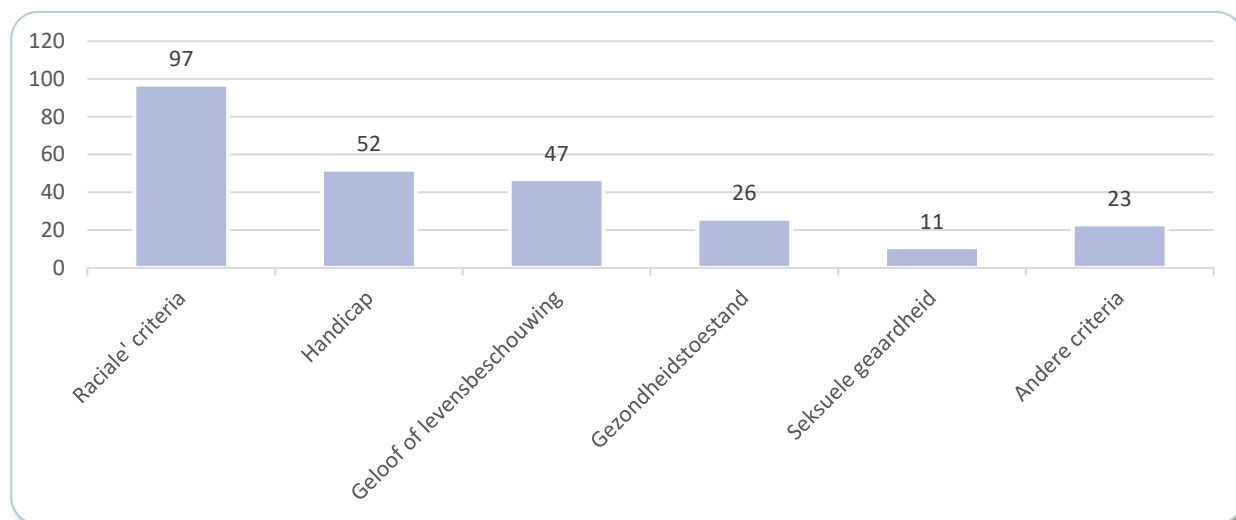
8.4 Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest

8.4.1 De overheid als werkgever: 9 dossiers

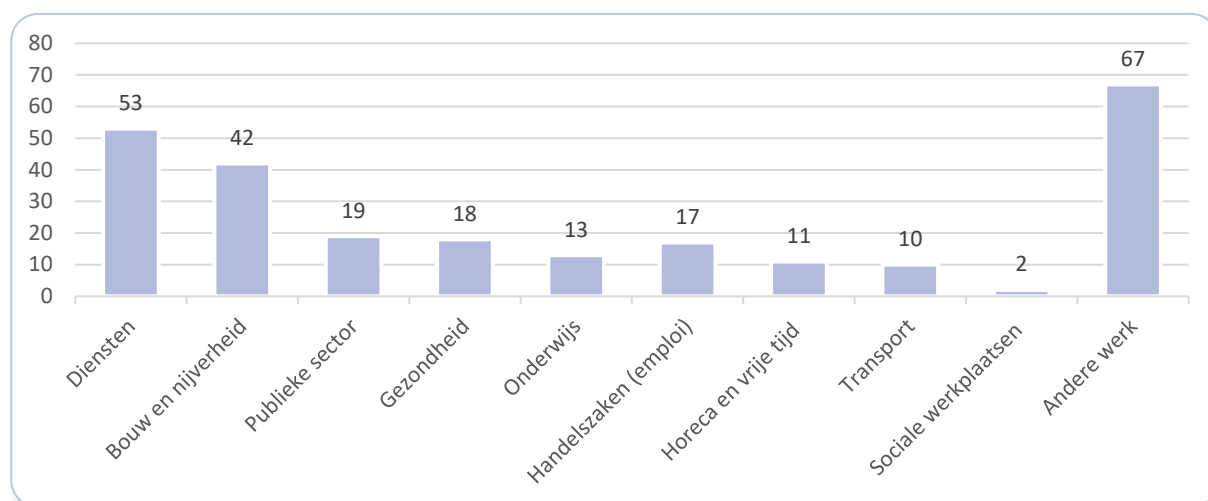
In 2020 opende Unia 9 nieuwe dossiers over de Vlaamse overheid als werkgever. In het volgende deel stellen we ook de uitsplitsing voor van alle dossiers over werk waarvan de feiten zich in het Vlaams Gewest afspeelden. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector werk verwijzen we naar het deel Werk van dit verslag.

8.4.2 Werk in het Vlaams Gewest: 252 dossiers

Grafiek 96: Dossiers « Werk » waarbij de feiten zich voordeden in het Vlaams Gewest - per discriminatiecriterium in 2020 (n = 256)

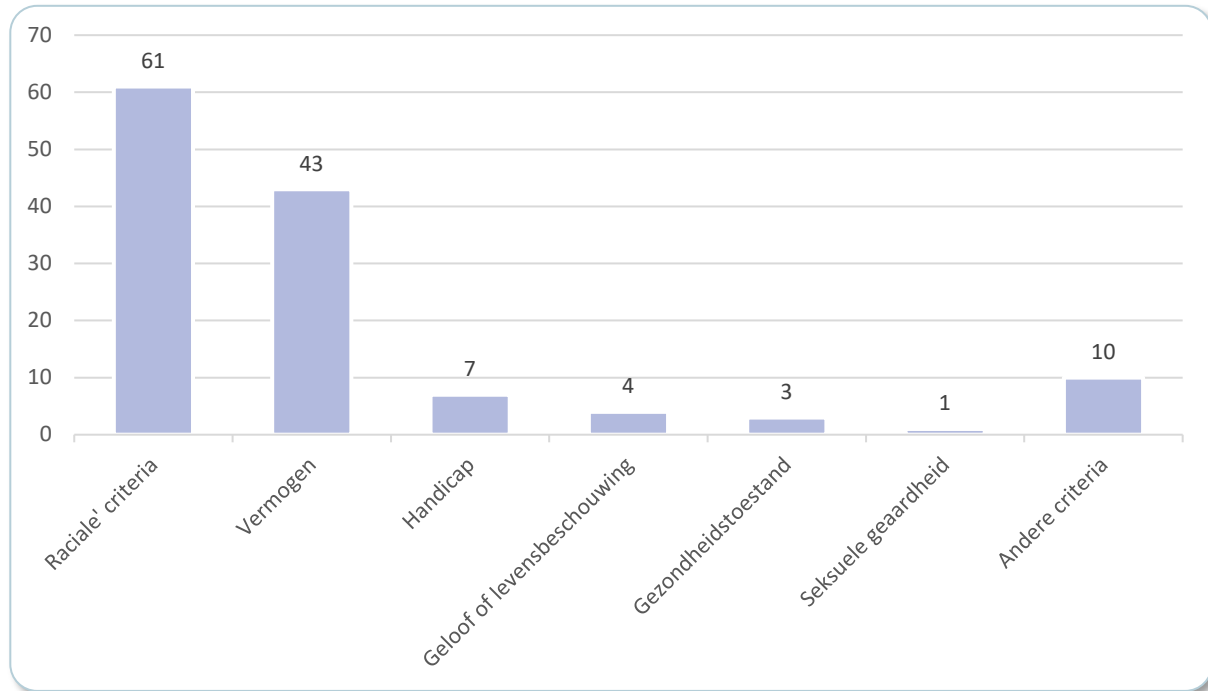
Grafiek 97 : Dossiers « Werk » waarbij de feiten zich voordeden in het Vlaams Gewest - per domein in 2020 (n = 252)

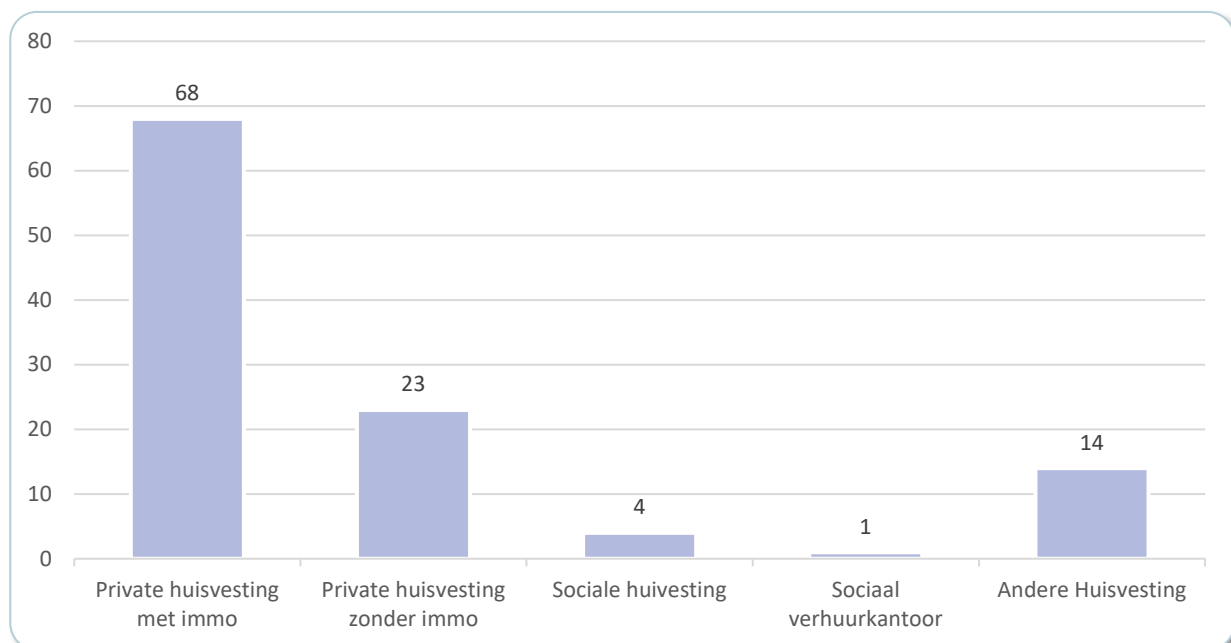
8.4.3 Huisvesting in het Vlaams Gewest: 110 dossiers

In 2020 opende Unia 110 nieuwe dossiers over huisvesting waarvan de feiten zich in het Vlaams Gewest afspeelden. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector huisvesting verwijzen we naar het deel Goederen en diensten van dit verslag.

Grafiek 98: Dossiers « Huisvesting » waarbij de feiten zich voordeden in het Vlaams Gewest - per discriminatiecriterium in 2020 (n = 129)

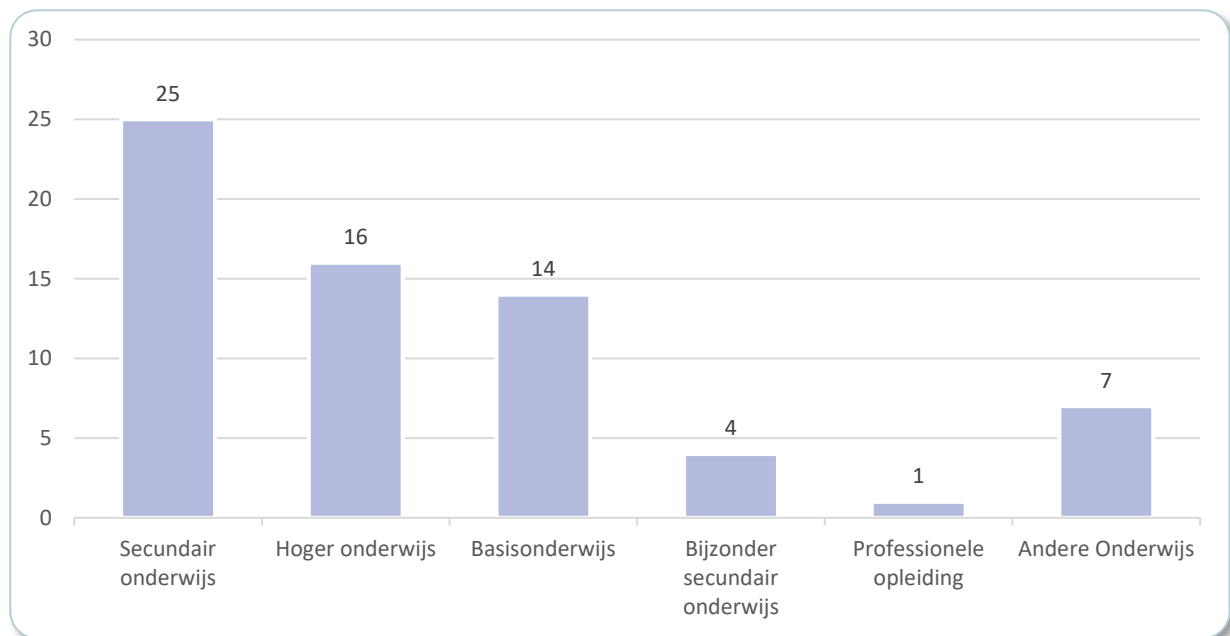
Grafiek 99: Dossiers « Huisvesting » waarbij de feiten zich voordeden in het Vlaams Gewest - per domein in 2020 (n = 110)

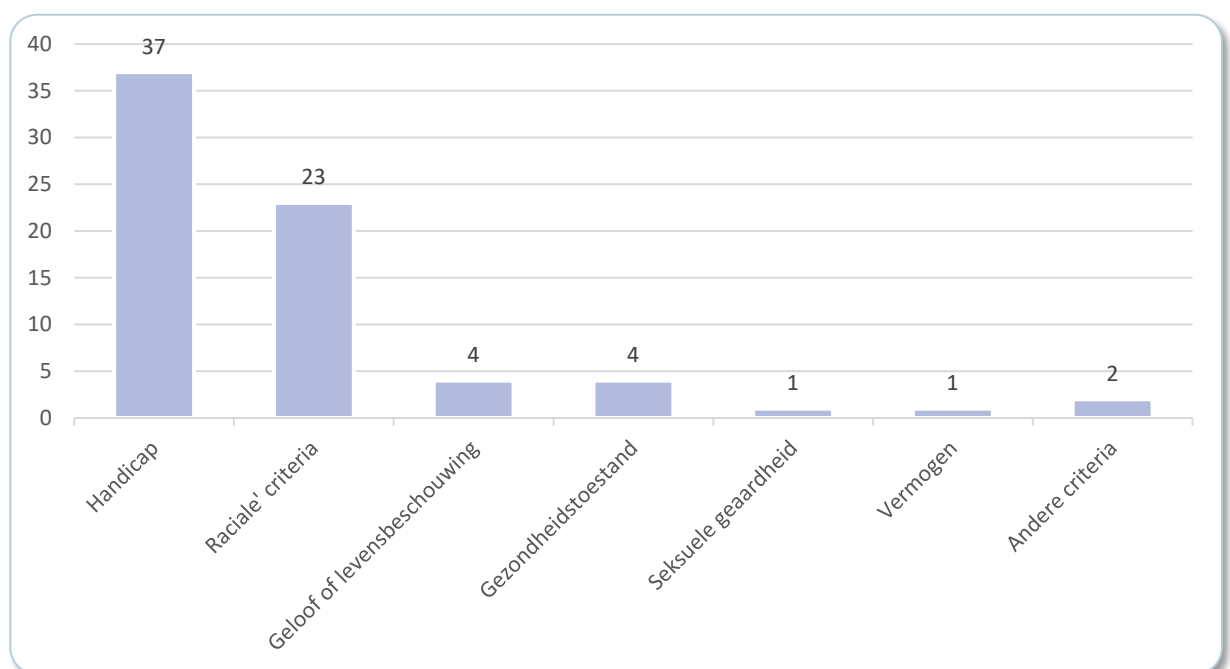
8.4.4 Onderwijs in Vlaanderen: 67 dossiers

In 2020 opende Unia 67 nieuwe dossiers over onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap. Bijna de helft van de dossiers gaat over het criterium handicap en meer dan een kwart over de zogenaamde raciale criteria. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector onderwijs verwijzen we naar het deel Onderwijs van dit verslag.

Grafiek 100: Dossiers «Onderwijs» per onderwijsniveau in 2020 (n = 67)

Grafiek 101: Dossiers «Onderwijs» per discriminatiecriterium in 2020 (n = 72)

8.4.5 Openbaar vervoer (De Lijn) in het Vlaams Gewest: 11 dossiers

In 2020 opende Unia 11 nieuwe dossiers waarbij De Lijn betrokken was als aanbieder van openbaar vervoer. Het gaat hier om de zogenaamde raciale criteria (5 dossiers), handicap (5 dossiers) en geloof of levensbeschouwing (1 dossier).

8.5 Franse Gemeenschap

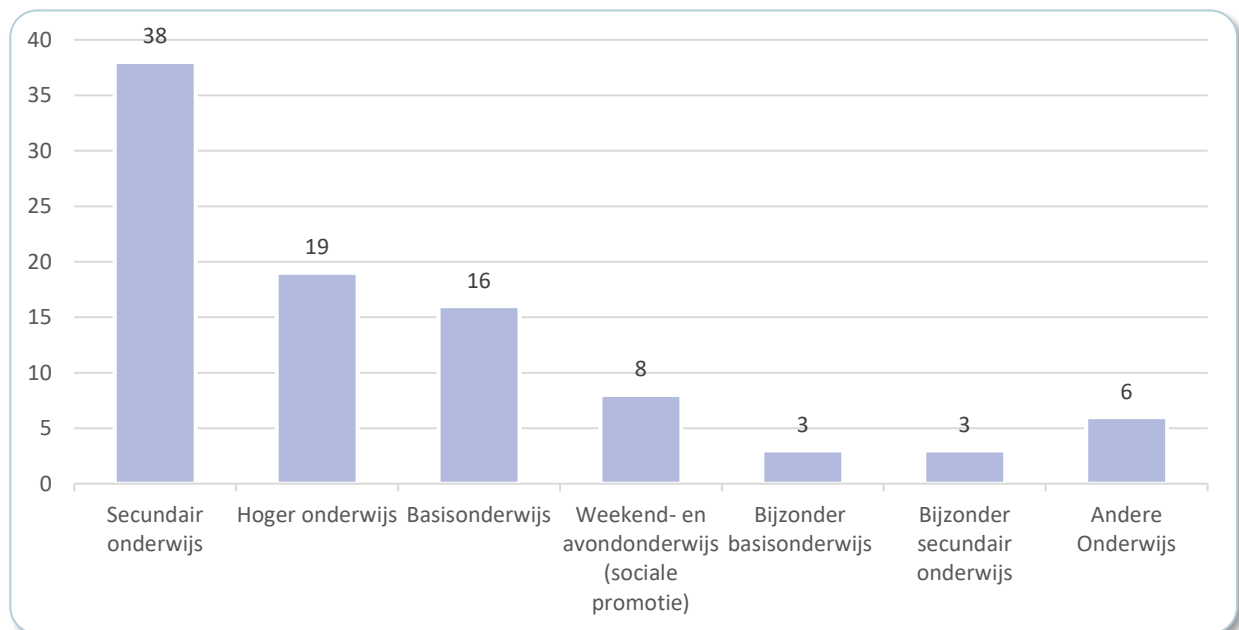
8.5.1 De Franse Gemeenschap als werkgever: 7 dossiers

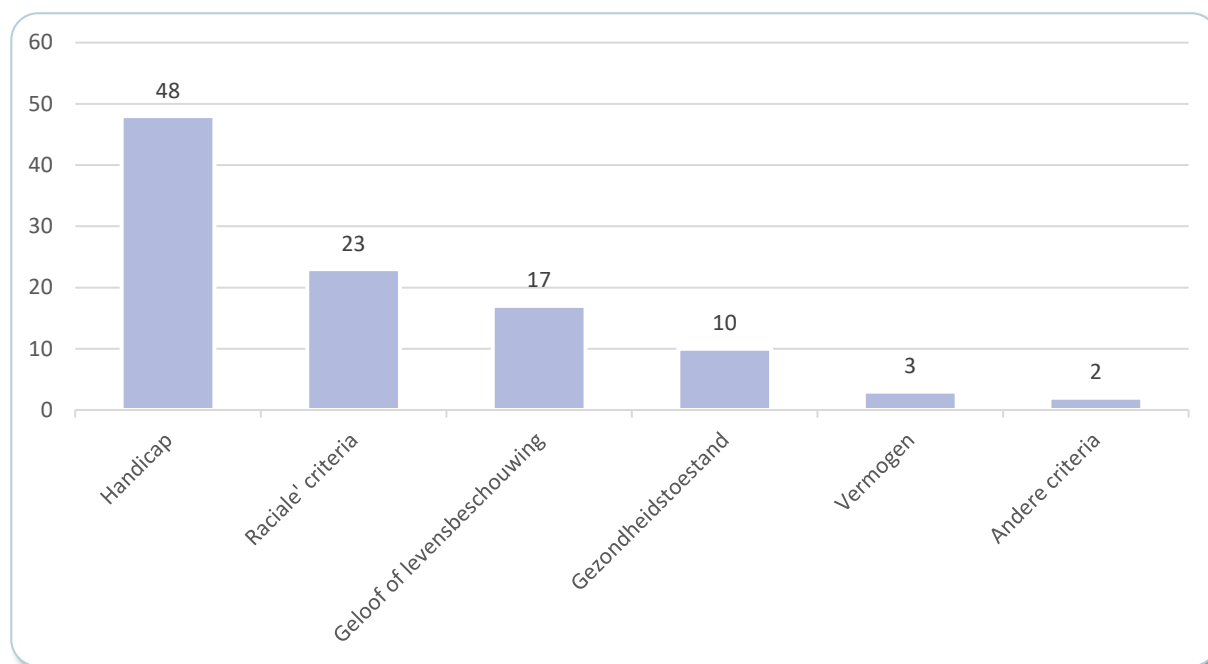
In 2020 opende Unia 7 nieuwe dossiers over de overheidsdiensten van de Franse Gemeenschap als werkgever.

8.5.2 Onderwijs in de Franse Gemeenschap: 93 dossiers

In 2020 opende Unia 93 nieuwe dossiers over onderwijs in de Franse Gemeenschap. Iets minder dan de helft van de dossiers heeft te maken met het criterium handicap en meer dan een vijfde met de zogenaamde raciale criteria. Voor een meer volledige analyse van de trends in de sector onderwijs verwijzen we naar het deel Onderwijs van dit verslag.

Grafiek 102: Dossiers «Onderwijs» per onderwijsniveau in 2020 (n = 93)

Grafiek 103: Dossiers «Onderwijs» per discriminatiecriterium in 2020 (n = 103)

8.6 Duitstalige Gemeenschap

8.6.1 Onderwijs in de Duitstalige Gemeenschap: 0 dossiers

In 2020 openen we geen enkel dossier in verband met onderwijs in de Duitstalige Gemeenschap.

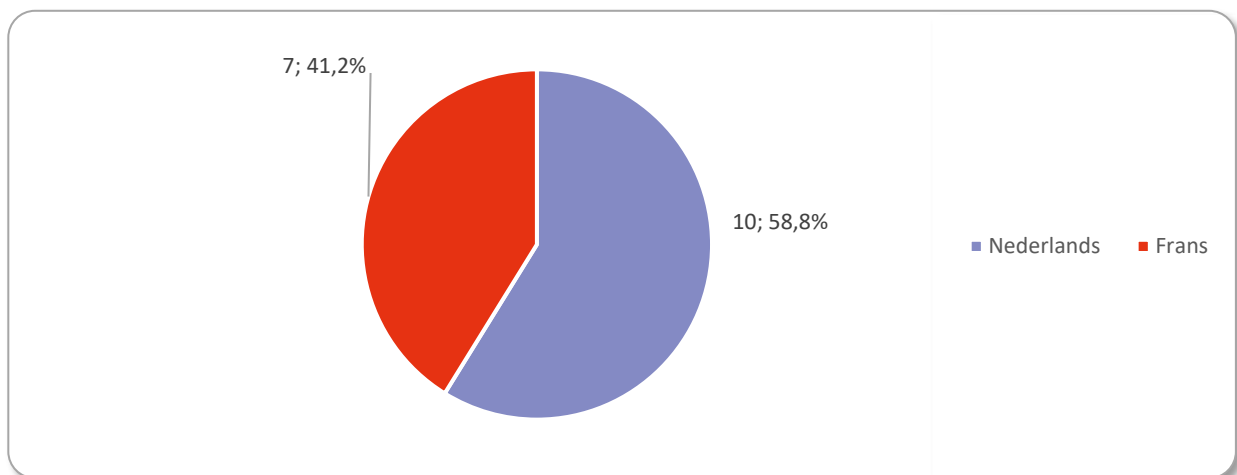

9 Rechtszaken: 17 dossiers

In 2020 trok Unia 17 keer naar de rechtbank. Meer details over deze dossiers zijn raadpleegbaar in het jaarverslag van Unia.

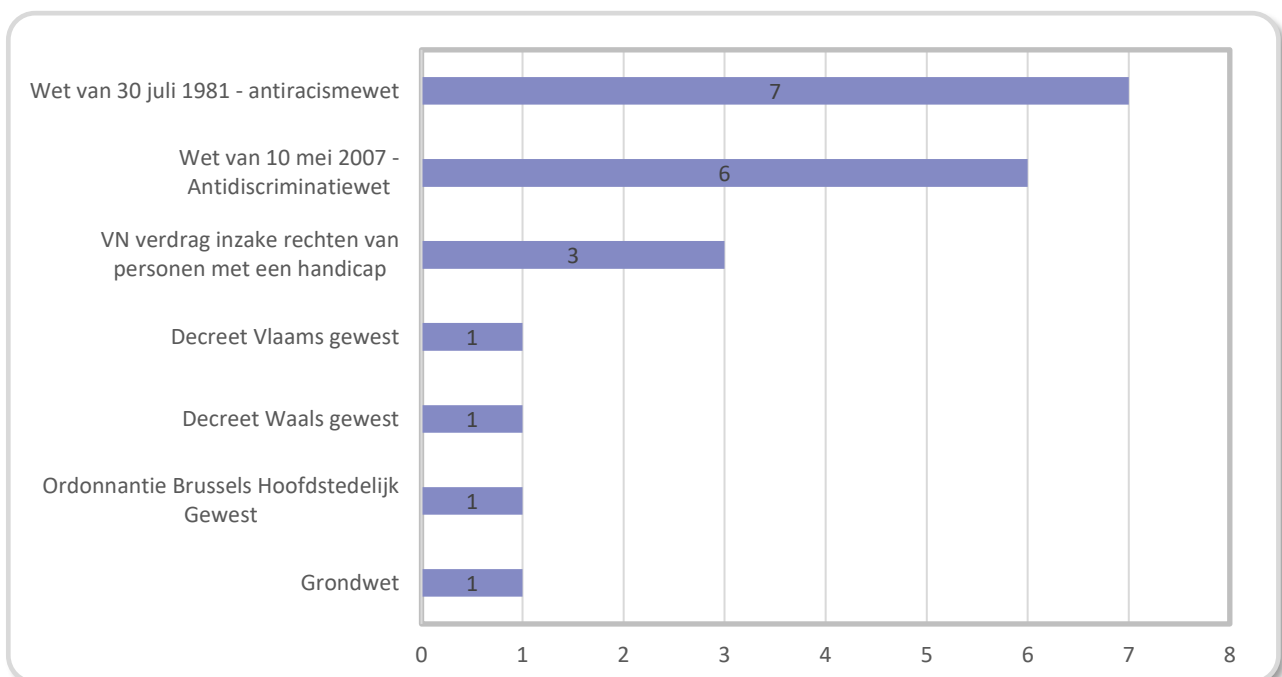
Een andere bevoegdheid van Unia is het verzamelen en bekendmaken van rechtspraak die nuttig kan zijn voor de evaluatie van de antiracisme- en antidiscriminatiewetgeving. In 2020 heeft Unia 74 rechterlijke uitspraken gepubliceerd op haar website onder de rubriek 'Rechtspraak', dat een referentiepunt geworden is voor juristen.

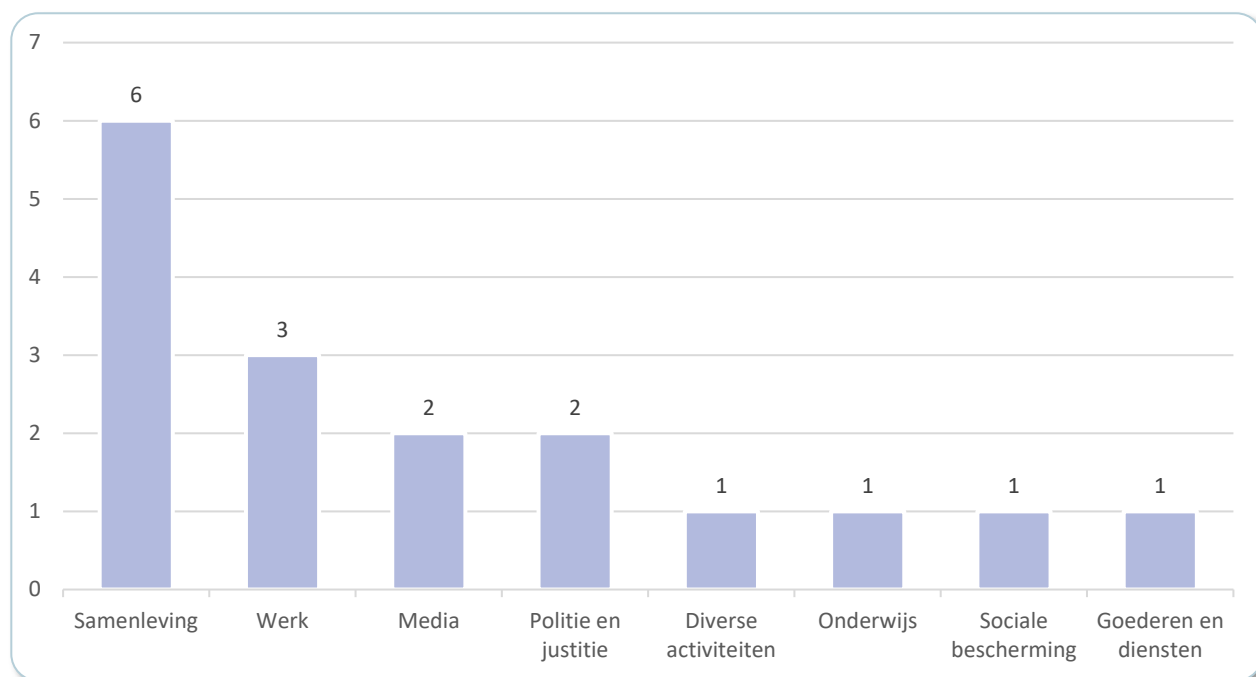
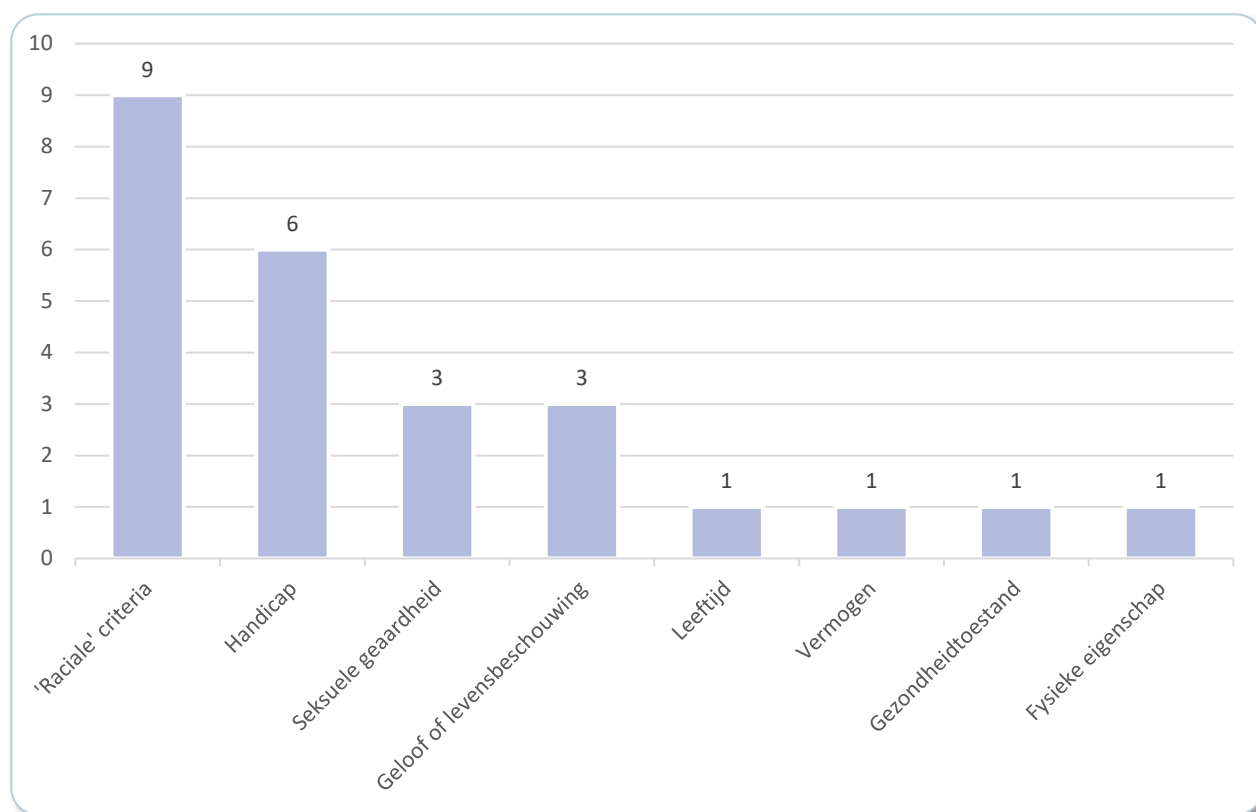
Grafiek 104: Aantal voor de rechtbank gebrachte dossiers door Unia in 2020 – volgens taal (n = 17)

Grafiek 105: Aantal voor de rechtbank gebrachte dossiers door Unia in 2020 – volgens wetgeving (n = 20)

Opmerking : sommige dossiers hebben betrekking op meerdere wetgevingen.

Grafiek 106: Aantal voor de rechtbank gebrachte dossiers door Unia in 2020 - per domein (n = 17)**Grafiek 107: Aantal voor de rechtbank gebrachte dossiers door Unia in 2020 – per discriminatiecriterium (n = 25)**

Opmerking: een gerechtelijk dossier kan over verschillende criteria gaan.

10 Begeleiding en opleiding

10.1 Impact van de gezondheidscrisis op de informatie-, bewustmakings- en opleidingsactiviteiten

De gezondheidsmaatregelen die in 2020 werden genomen, hebben de informatie-, bewustmakings- en opleidingsacties sterk beïnvloed. Zo konden de opleidingen maar gedurende drie maanden live doorgaan. Unia zorgde voor alternatieven online voor kortlopende informatie- en bewustmakingsacties over heel specifieke thema's. De tabellen hieronder laten de impact van de gezondheidscrisis zien: voor informatie- en bewustmakingsacties en opleidingen investeerde Unia in 2020 minder dan een derde (29%) ten opzichte van 2019 en de jaren daarvoor; een groot deel van de interventies had online plaats. In de loop van het jaar pasten we onze meetinstrumenten aan. Daarom kan het percentage geïnvesteerde tijd online hoger zijn dan de 21% die in onze cijfers staat.

We hebben deze bijzondere periode benut om meer tijd te investeren in begeleidingsprojecten, het uitwerken van een nieuwe opleiding over neutraal aanwerven en het herschrijven van de website eDiv.be, die diversiteit op het werk promoot.

Met de opleidingen die we gewoonlijk live geven, maken we werknemers op een duurzamere manier bewust van de impact van hun stereotypes en vooroordelen. We doen dit door hen te equiperen om op discriminerende situaties te reageren en door hen te helpen om preventieve acties in hun organisatie te identificeren. Daar zijn verschillende voorwaarden voor nodig die online moeilijk te realiseren zijn:

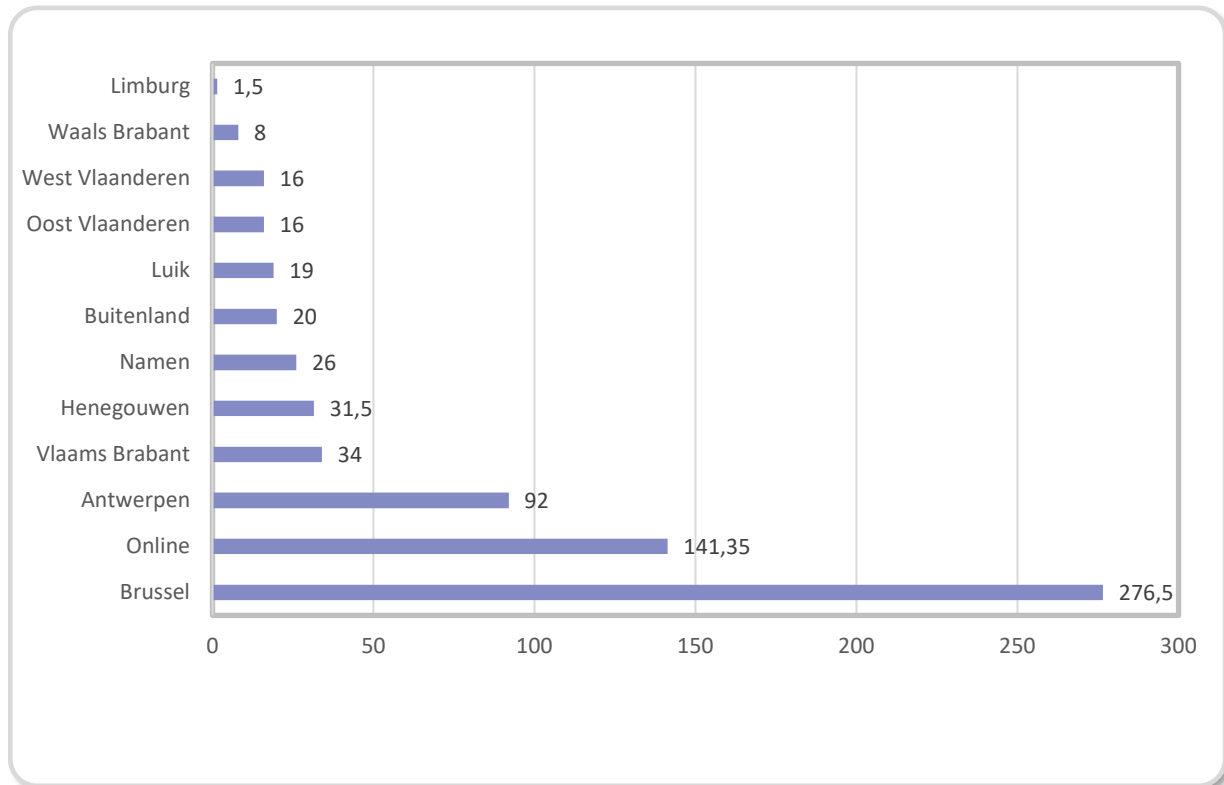
- Een groepsdynamiek die uitwisselingen stimuleert. Uit onze ervaring met interactieve workshops in 2020 blijkt dat de deelnemers minder geneigd zijn om hun ervaringen en gevoelens te delen achter een scherm dan live in een groep.
- Een veilige omgeving garandeert de vertrouwelijkheid van wat er wordt gezegd. Die omgeving is noodzakelijk om over gevoelige onderwerpen te praten. We kunnen bijvoorbeeld onmogelijk controleren of de deelnemers aan een onlinesessie niet opnemen wat er wordt gezegd.
- Een hoge mate van betrokkenheid van de deelnemers, gunstig voor discussies en gedachtewisselingen. Anders dan bij een live opleiding hebben de trainers geen vat op de digitale afleidingen waardoor deelnemers misschien niet volledig aanwezig zijn in de groep. Dat is nog problematischer aangezien voor het merendeel van de Unia-opleidingen de deelname niet op vrijwillige basis gebeurt.
- Een fysieke aanwezigheid maakt het mogelijk om in reële omstandigheden te werken aan relationele vaardigheden en daarbij in te spelen op de gevarieerde interacties. Die relationele vaardigheden zijn doorslaggevend om bijvoorbeeld effectief de diversiteit in een team te beheren of om niet-discriminerend te rekruteren.

Voor sommige projecten was een onlineformule echter gunstig. We denken hier aan de interactieve modules over wetgeving en over bewustmaking van de grenzen van humor op het werk. De trainers van Unia hebben de interactieve mogelijkheden van de digitale tools maximaal benut om de deelname en inzet van de deelnemers te stimuleren.

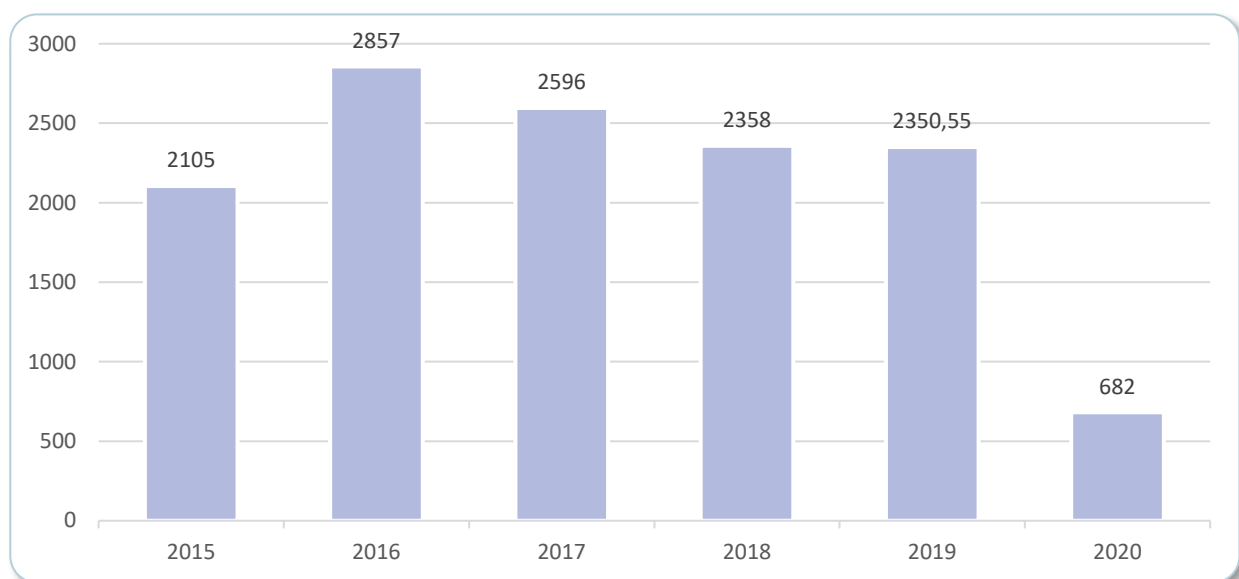
We hebben ook informatieve en minder interactieve webinars georganiseerd. Zo konden we veel mensen tegelijkertijd bereiken, met minder logistieke problemen dan live. Dat verklaart waarom het aantal bereikte deelnemers in 2020 minder impact ondervond dan de investering in tijd. Grafiek 108 laat dat zien.

De online opleidingen en bewustmakingen zijn trouwens korter dan de live versies, om zo beter afgestemd te zijn op het concentratievermogen van de deelnemers op afstand.

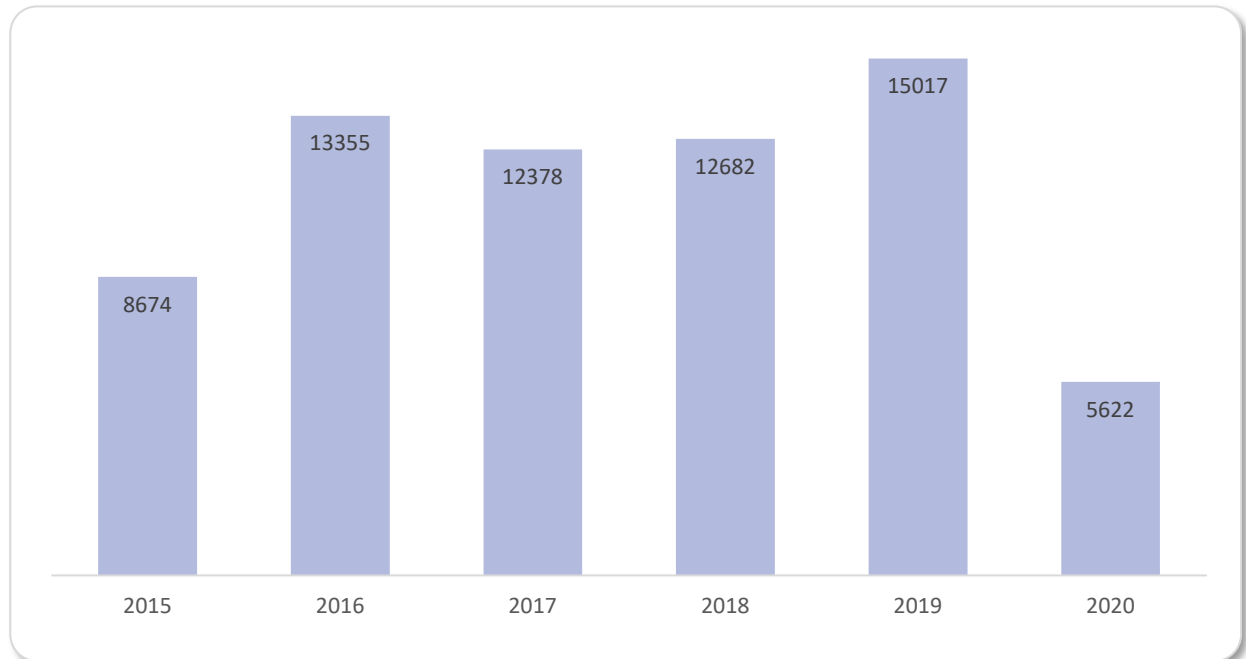
Grafiek 108: Interventieplaats, volgens geïnvesteerde uren per Unia in 2020

Grafiek 109: Aantal geïnvesteerde uren in sensibiliserings- en opleidingsactiviteiten tussen 2015 en 2020

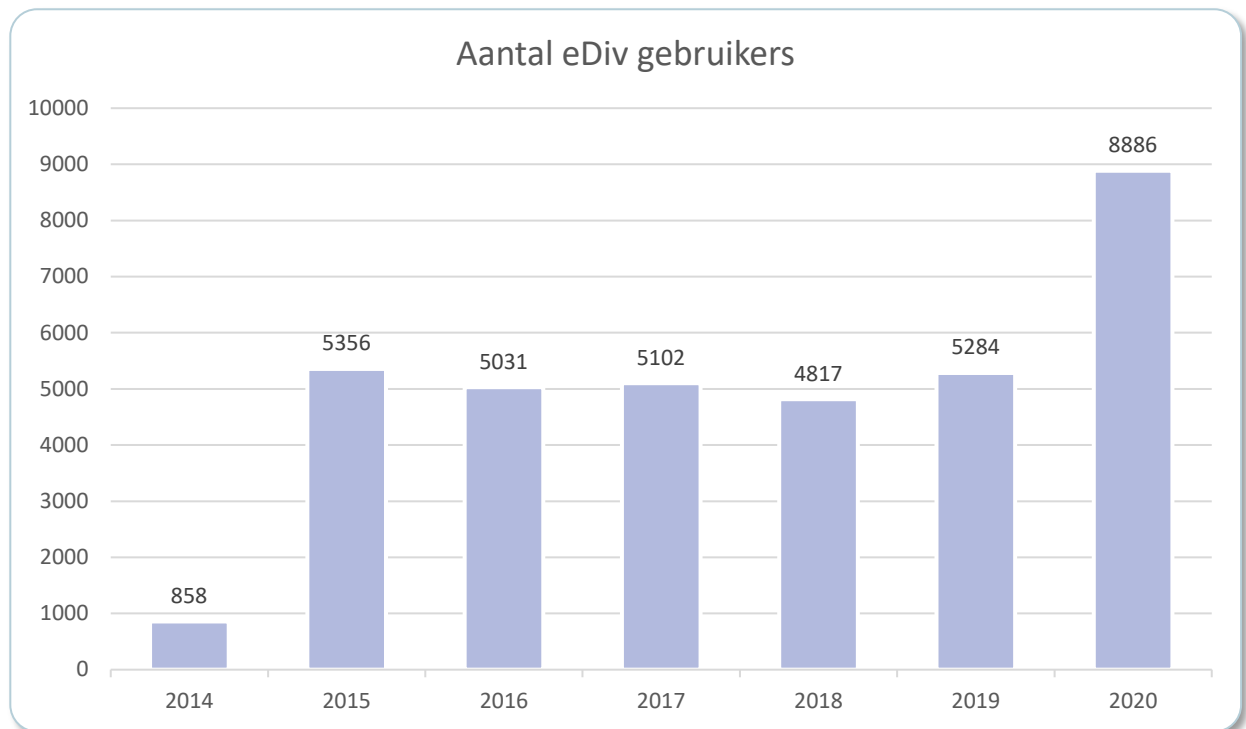
Grafiek 110: Aantal bereikte personen door sensibiliserings- en opleidingsactiviteiten tussen 2015 en 2020

10.2 Opvallend succes voor online opleiding eDiv

Het online eDiv-platform van Unia biedt online opleidingsmodules over antidiscriminatiewetgeving en goede praktijken in het omgaan met diversiteit op het werk. Het aantal gebruikers van eDiv blijft toenemen. In 2020 hebben in totaal 8886 bezoekers ingelogd, dat zijn er 3602 meer dan in 2019(+68%), op een of meer van de drie online opleidingsmodules (Wetgeving, Diversiteitsbeleid en Handicap). Dat brengt het totaal op 35.298 unieke bezoekers. Er was een merkbare piek in maart 2020 bij het begin van de lockdown dankzij de specifieke communicatie naar telewerkers of tijdelijk werkozen.

Uit de cijfers blijkt dat bezoekers drie keer meer tijd spendeerden op de site (gemiddeld 25 minuten tegenover 8 minuten in 2019). Ze keerden ook vaker terug na een eerste bezoek: 30,2% tegenover 20,8% in 2019.

Grafiek 111: Aantal gebruikers van het online instrument eDiv sinds de oprichting ervan in 2014

11 Communicatie (website en sociale media)

299.785

Aantal verschillende bezoekers van de website www.unia.be in 2020

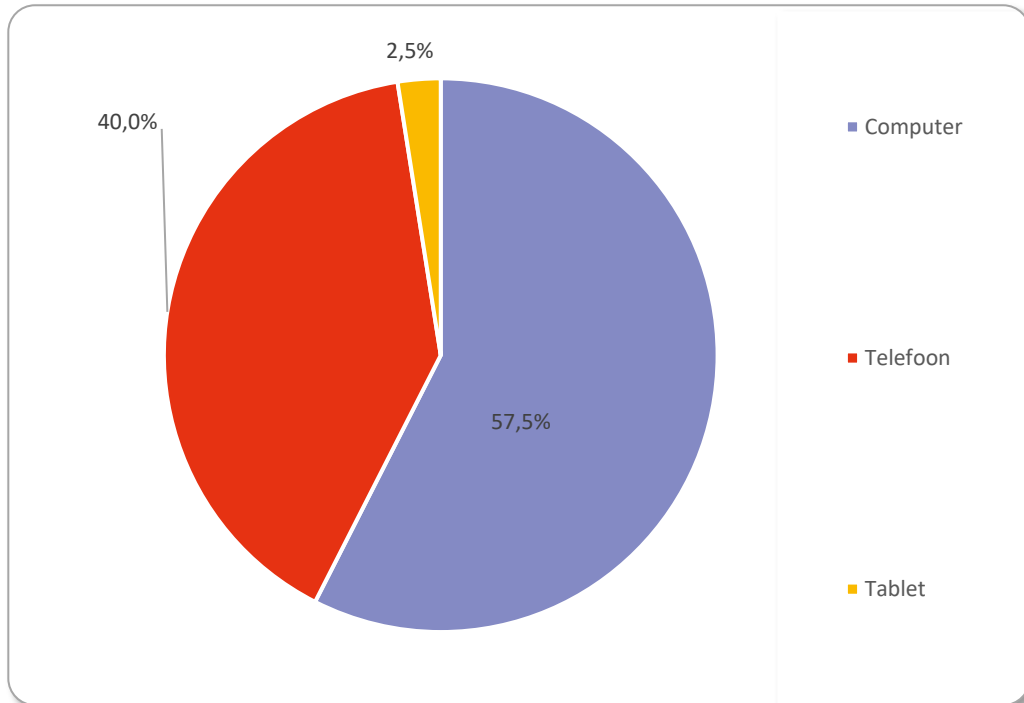
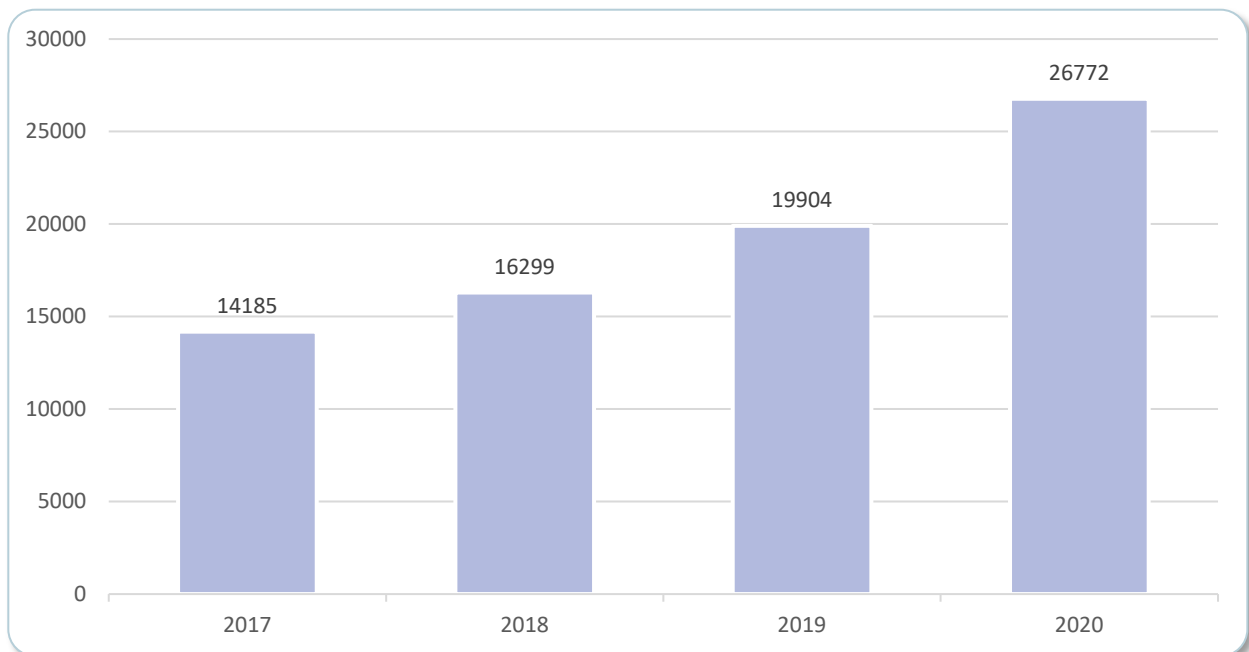
3,3

Elke bezoeker bekijkt gemiddeld 3,3 pagina's

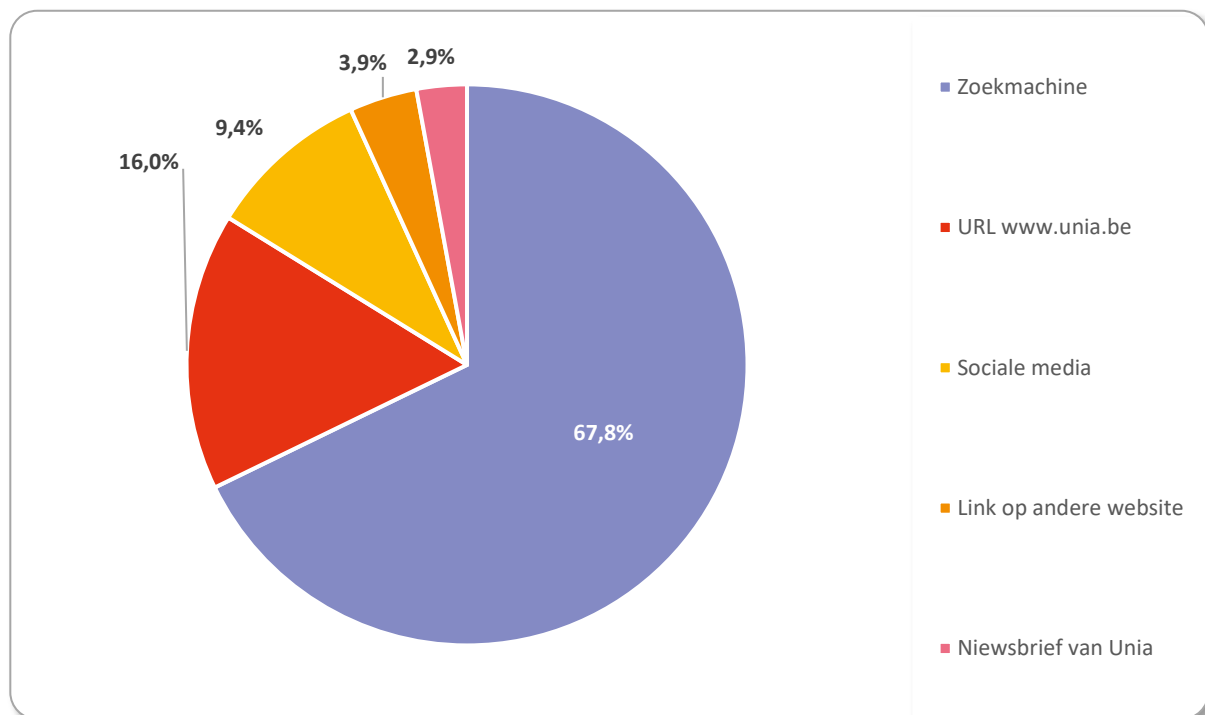
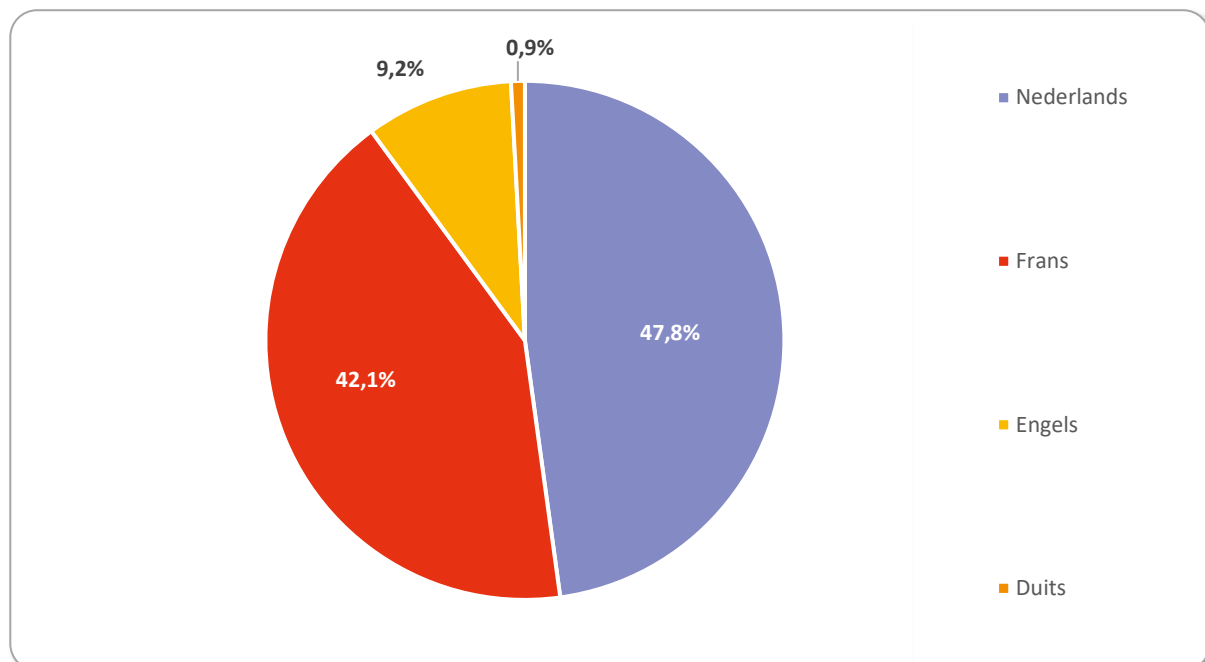
00:02:12

Elke bezoeker blijft gemiddeld 2'12'' per bezoek

In 2020 kon Unia meer mensen bereiken dankzij de digitale communicatiemiddelen. Die trend zien we elk jaar, maar hij was meer uitgesproken in 2020. Het digitale nam immers een prominenter plaats in als gevolg van de lockdownmaatregelen in het kader van de bestrijding van de pandemie. Een andere verklaring is de regelmatige actieve aanwezigheid van Unia in het publieke debat via de publicatie van persberichten, adviezen en aanbevelingen om de grondrechten te beschermen van alle groepen van de bevolking in de context van de maatregelen voor de bestrijding van de COVID-19-pandemie.

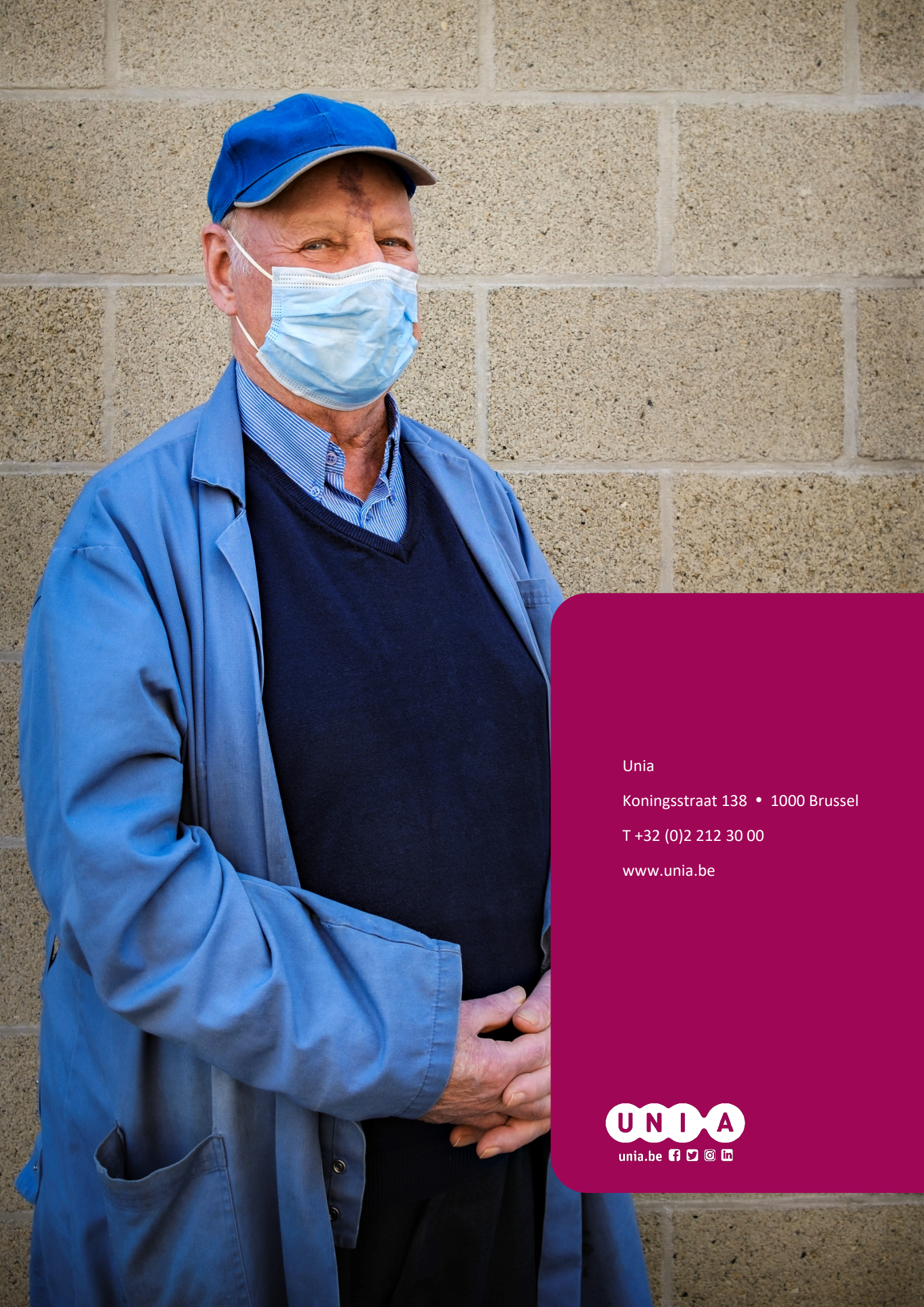
Grafiek 112: Raadplegingswijze van onze website in 2020**Grafiek 113: Evolutie maandelijks aantal bezoekers van onze website sinds 2017**

Grafiek 114: Kanalen waarmee bezoekers onze website vinden in 2020**Grafiek 115: Raadpleging van onze homepage volgens taal in 2020**

Sociale media van Unia in 2020

	Aantal abonnees/followers		Aantal publicaties
	13 097	+11,8 %	400 (313 in 2019)
	5 789	+17,5 %	498 (462 in 2019)
	2 205	+70,1 %	106 (40 in 2019)
	1 282	+60,2 %	39 (31 in 2019)

Unia

Koningsstraat 138 • 1000 Brussel

T +32 (0)2 212 30 00

www.unia.be

unia.be